八十卷本：第六十九卷至第七十二卷

大方广佛华严经

（简体注音本）

仁慧草堂编制

说 明

本简体注音版《大方广佛华严经》电子书，是根据《乾隆大藏经》大乘华严部，第 0084 部，唐于阗国三藏沙门实叉难陀译《大方广佛华严经》（80 卷）影印本校正注音的。读诵仪轨取自福建莆田广化寺《大方广佛华严经》印本，华严字母根据柏林禅寺《华严字母》印本校正，标点符号及注音仅供参考。

为了便于读诵，本电子书按顺序每四卷合为一册，共二十册。若每天读一册，可二十天读完。

本电子书是免费结缘品。特此说明。

仁慧草堂

二〇二二年六月

扫码关注仁慧草堂微信公众号

Email：renhuicaotang@163.com

南無本師釋迦牟尼佛

目 录

起诵仪 ..... - 1 -
香赞 ..... - 1 -
开经偈 ..... - 1 -
大方广佛华严经卷第六十九 ..... - 2 -
入法界品第三十九之十 ..... - 2 -
补阙真言 ..... - 32 -
举赞 ..... - 32 -
举字母赞 ..... - 32 -
华严字母 ..... - 33 -
回向偈 ..... - 34 -
大方广佛华严经卷第七十 ..... - 35 -
入法界品第三十九之十一 ..... - 35 -
补阙真言 ..... - 64 -
举赞 ..... - 64 -
举字母赞 ..... - 64 -
华严字母 ..... - 65 -
回向偈 ..... - 66 -
大方广佛华严经卷第七十一 ..... - 67 -
入法界品第三十九之十二 ..... - 67 -
补阙真言 ..... - 101 -
举赞 ..... - 101 -
举字母赞 ..... - 101 -
华严字母 ..... - 102 -
回向偈 ..... - 103 -
大方广佛华严经卷第七十二 ..... - 104 -
入法界品第三十九之十三 ..... - 104 -
补阙真言 ..... - 131 -
举赞 ..... - 131 -
举字母赞 ..... - 131 -
华严字母 ..... - 132 -
回向偈 ..... - 133 -

● 起诵仪

xiāngzàn

香赞

（一遍）

lú xiāngzhà ruò　fǎ jiè méngxūn　zhū fó hǎi huì xī yáowén　suí chù
炉香乍爇. 法界蒙薰. 诸佛海会悉遥闻. 随处
jié xiángyún　chéng yì fāng yīn　zhū fó xiànquánshēn
结祥云. 诚意方殷. 诸佛现全身.

ná mó xiāngyún gài pú sà mó hē sà
南无香云盖菩萨摩诃萨（合掌三称）

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南无本师释迦牟尼佛（合掌三称）

kāi jīng jì

开经偈

（一遍）

wú shàngshènshēnwēimiào fǎ　bǎiqiānwàn jié nánzāo yù
无上甚深微妙法　百千万劫难遭遇
wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí　yuàn jiě rú lái zhēn shí yì
我今见闻得受持　愿解如来真实义

ná mó dà fāngguǎng fó huāyánjīng
南无大方 广 佛华严经（合掌三称）

ná mó huāyán hǎi huì fó pú sà
南无华严海会佛菩萨（合掌三称）

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南无本师释迦牟尼佛（合掌三称）

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì liù shí jiǔ

大方广佛华严经卷第六十九

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì

唐于阗国三藏沙门实叉难陀译[1]

rù fǎ jiè pǐn dì sān shí jiǔ zhī shí

入法界品第三十九之十

ěr shí shàn cái tóng zǐ liǎo zhī bǐ pó shān pó yǎn dǐ yè shénchū

尔时，善财童子了知彼婆珊婆演底夜神初

fā pú tí xīn suǒshēng pú sà zàng suǒ fā pú sà yuàn suǒ jìng pú sà

发菩提心所生菩萨藏、所发菩萨愿、所净菩萨

dù suǒ rù pú sà dì suǒ xiū pú sà xíng suǒxíngchū lí dào yī

度、所入菩萨地、所修菩萨行、所行出离道、一

qiè zhì guāng hǎi pǔ jiù zhòngshēng xīn pǔ biàn dà bēi yún yú yī

切智光海、普救众生心、普遍大悲云、于一

qiè fó chà jìn wèi lái jì chángnéngchūshēng pǔ xiánhèngyuàn

切佛刹尽未来际常能出生普贤行愿。

jiàn cì yóuxíng zhì pǔ dé jìngguāng yè shénsuǒ dǐng lǐ qí zú

渐次游行，至普德净光夜神所，顶礼其足，

rào wú shù zā yú qián hé zhǎng ér zuò shì yán shèngzhě wǒ yǐ

绕无数匝，于前合掌而作是言：“圣者！我已

xiān fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn ér wǒ wèi zhī pú sà yún

先发阿耨多罗三藐三菩提心，而我未知菩萨云

hé xiū xíng pú sà dì yún hé chūshēng pú sà dì yún hé chéng jiù

何修行菩萨地？云何出生菩萨地？云何成就

pú sà dì

菩萨地？”

yè shén dá yán shàn zāi shàn zāi shànnán zǐ rǔ yǐ

夜神答言：“善哉善哉！善男子！汝已

néng fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn jīn fù wèn yú pú sà dì

能发阿耨多罗三藐三菩提心，今复问于菩萨地

xiū xíng chūshēng jí yǐ chéng jiù

修行、出生及以成就。

[1] 丽本：于闐國三藏實叉難陀奉制譯；永乐北藏本及龙藏本：唐于闐國三藏沙門實叉難陀譯

shànnán zǐ pú sà chéng jiù shí fǎ néngyuánmǎn pú sà
“善男子！菩萨成就十法，能圆满菩萨
xíng hé zhě wéi shí yī zhě dé qīngjìng sān mèi chángjiàn yī qiè
行。何者为十？一者，得清净三昧，常见一切
fó èr zhě dé qīngjìngyǎn chángguān yī qiè fó xiànghǎozhuāngyán
佛；二者，得清净眼，常观一切佛相好庄严；
sān zhě zhī yī qiè rú lái wú liàng wú biāngōng dé dà hǎi sì zhě
三者，知一切如来无量无边功德大海；四者，
zhī děng fǎ jiè wú liàngzhū fó fǎ guāngmíng hǎi wǔ zhě zhī yī qiè rú
知等法界无量诸佛法光明海；五者，知一切如
lái yī yī máokǒngfàngděngzhòngshēngshù dà guāngmíng hǎi lì yì
来，一一毛孔放等众生数大光明海，利益
wú liàng yī qiè zhòngshēng liù zhě jiàn yī qiè rú lái yī yī máokǒng
无量一切众生；六者，见一切如来，一一毛孔
chū yī qiè bǎo sè guāngmíngyàn hǎi qī zhě yú niànniànzhōngchūxiàn
出一切宝色光明焰海；七者，于念念中出现
yī qiè fó biànhuà hǎi chōngmǎn fǎ jiè jiū jìng yī qiè zhū fó jìng jiè
一切佛变化海充满法界，究竟一切诸佛境界
tiáo fú zhòngshēng bā zhě dé fó yīn shēngtóng yī qiè zhòngshēngyán
调伏众生；八者，得佛音声同一切众生言
yīn hǎi zhuànsān shì yī qiè fó fǎ lún jiǔ zhě zhī yī qiè fó wú biān
音海，转三世一切佛法轮；九者，知一切佛无边
mínghào hǎi shí zhě zhī yī qiè fó tiáo fú zhòngshēng bù sī yì zì zài
名号海；十者，知一切佛调伏众生不思议自在
lì shànnán zǐ pú sà chéng jiù cǐ shí zhǒng fǎ zé néngyuánmǎn
力。善男子！菩萨成就此十种法，则能圆满
pú sà zhū xíng
菩萨诸行。

shànnán zǐ wǒ dé pú sà jiě tuō míng jì jìng chándìng lè
“善男子！我得菩萨解脱，名寂静禅定乐
pǔ yóu bù pǔ jiàn sān shì yī qiè zhū fó yì jiàn bǐ fó qīngjìng guó tǔ
普游步。普见三世一切诸佛，亦见彼佛清净国土、
dàochǎng zhòng huì shéntōng mínghào shuō fǎ shòumìng
道场、众会、神通、名号、说法、寿命、
yán yīn shēnxiàng zhǒngzhǒng bù tóng xī jiē míng dǔ ér wú qǔ zhuó
言音、身相，种种不同，悉皆明睹而无取著。
hé yǐ gù zhī zhū rú lái fēi qù shì qù yǒngmiè gù fēi lái tǐ
何以故？知诸如来非去，世趣永灭故；非来，体

xìng wú shēng gù fēi shēng fǎ shēnpíngděng gù fēi miè wú yǒu
性无生故；非生，法身平等故；非灭，无有
shēngxiàng gù fēi shí zhù rú huàn fǎ gù fēi wàng lì yì zhòng
生相故；非实，住如幻法故；非妄，利益众
shēng gù fēi qiān chāoguòshēng sǐ gù fēi huài xìngcháng bú biàn
生故；非迁，超过生死故；非坏，性常不变
gù yī xiàng yán yǔ xī lí gù wú xiàng xìngxiàngběnkōng gù
故；一相，言语悉离故；无相，性相本空故。

shànnán zǐ wǒ rú shì liǎo zhī yī qiè rú lái shí yú pú
“善男子！我如是了知一切如来时，于菩
sà jì jìng chándìng lè pǔ yóu bù jiě tuō mén fēn míngliǎo dá chéng
萨寂静禅定乐普游步解脱门，分明了达，成
jiù zēngzhǎng sī wéiguānchá jiān gù zhuāngyán bù qǐ yī qiè wàng
就增长，思惟观察，坚固庄严，不起一切妄
xiǎng fēn bié dà bēi jiù hù yī qiè zhòngshēng yī xīn bú dòng xiū
想分别，大悲救护一切众生，一心不动，修
xí chūchán xī yī qiè yì yè shè yī qiè zhòngshēng zhì lì yǒng
习初禅；息一切意业，摄一切众生，智力勇
měng xǐ xīn yuè yù xiū dì èr chán sī wéi yī qiè zhòngshēng zì
猛，喜心悦豫，修第二禅；思惟一切众生自
xìng yàn lí shēng sǐ xiū dì sānchán xī néng xī miè yī qiè zhòng
性，厌离生死，修第三禅；悉能息灭一切众
shēngzhòng kǔ rè nǎo xiū dì sì chán zēngzhǎngyuánmǎn yī qiè zhì
生众苦热恼，修第四禅。增长圆满一切智
yuàn chūshēng yī qiè zhū sānmèi hǎi rù zhū pú sà jiě tuō hǎi mén
愿，出生一切诸三昧海，入诸菩萨解脱海门，
yóu xì yī qiè shéntōng chéng jiù yī qiè biànhuà yǐ qīngjìng zhì pǔ rù
游戏一切神通，成就一切变化，以清净智普入
fǎ jiè
法界。

shànnán zǐ wǒ xiū cǐ jiě tuō shí yǐ zhǒngzhǒngfāngbiàn
“善男子！我修此解脱时，以种种方便
chéng jiù zhòngshēng suǒ wèi yú zài jiā fàng yì zhòngshēng lìngshēng bú
成就众生。所谓于在家放逸众生，令生不
jìngxiǎng kě yànxiǎng pí láoxiǎng bī pòxiǎng xì fù xiǎng
净想、可厌想、疲劳想、逼迫想、系缚想、
luó chàxiǎng wú chángxiǎng kǔ xiǎng wú wǒxiǎng kōngxiǎng
罗刹想、无常想、苦想、无我想、空想、

wú shēngxiǎng bú zì zàixiǎng lǎo bìng sǐ xiǎng zì yú wǔ yù bù
无生想、不自在想、老病死想。自于五欲不
shēngyàozhuó yì quànzhòngshēng bù zhuó yù lè wéizhù fǎ lè chū
生乐著，亦劝众生不著欲乐，唯住法乐，出
lí yú jiā rù yú fēi jiā ruòyǒuzhòngshēngzhù yú kòngxián wǒ wèi
离于家，入于非家。若有众生住于空闲，我为
zhǐ xī zhū è yīn shēng yú jìng yè shí wèishuōshēn fǎ yǔ shùnxíngyuán
止息诸恶音声，于静夜时为说深法，与顺行缘，
kāi chū jiā mén shì zhèngdào lù wèizuòguāngmíng chú qí àn zhàng
开出家门，示正道路，为作光明，除其暗障，
miè qí bù wèi zàn chū jiā yè tàn fó fǎ sēng jí shàn zhī shí jù
灭其怖畏，赞出家业，叹佛、法、僧及善知识具
zhū gōng dé yì tàn qīn jìn shàn zhī shí xíng
诸功德，亦叹亲近善知识行。

fù cì shànnán zǐ wǒ xiū jiě tuō shí lìng zhūzhòngshēng
“复次，善男子！我修解脱时，令诸众生，
bù shēng fēi fǎ tān bù qǐ xié fēn bié bú zuò zhū zuì yè ruò yǐ zuò
不生非法贪，不起邪分别，不作诸罪业。若已作
zhě jiē lìng zhǐ xī ruò wèishēngshàn fǎ wèi xiū bō luó mì xíng
者，皆令止息；若未生善法，未修波罗蜜行，
wèi qiú yī qiè zhì wèi qǐ dà cí bēi wèizào rén tiān yè jiē lìng qí
未求一切智，未起大慈悲，未造人天业，皆令其
shēng ruò yǐ shēngzhě lìng qí zēngzhǎng wǒ yǔ rú shì shùndào yīn
生；若已生者，令其增长。我与如是顺道因
yuán nǎi zhì lìng chéng yī qiè zhì zhì
缘，乃至令成一切智智。

shànnán zǐ wǒ wéi dé cǐ pú sà jì jìngchándìng lè pǔ
“善男子！我唯得此菩萨寂静禅定乐普
yóu bù jiě tuōmén rú zhū pú sà mó hē sà jù zú pǔ xiánsuǒyǒuhèng
游步解脱门。如诸菩萨摩诃萨，具足普贤所有行
yuàn liǎo dá yī qiè wú biān fǎ jiè chángnéngzēngzhǎng yī qiè shàngēn
愿，了达一切无边法界，常能增长一切善根，
zhàojiàn yī qiè rú lái zhì lì zhù yú yī qiè rú lái jìng jiè héngchǔ
照见一切如来智[2]力，住于一切如来境界，恒处
shēng sǐ xīn wú zhàng ài jí néngmǎn zú yī qiè zhì yuàn pǔ néng
生死，心无障碍，疾能满足一切智愿，普能

[2] 丽本：十；永乐北藏本及龙藏本：智

wǎng yì yī qiè shì jiè xī néngguānjiàn yī qiè zhū fó biànnéngtīng
往 诣一切世界，悉能 观见一切诸佛，遍能听

shòu yī qiè fó fǎ néng pò yī qiè zhòngshēng chī àn néng yú shēng sǐ
受一切佛法，能破一切 众 生 痴暗，能于生 死

dà yè zhī zhōngchūshēng yī qiè zhì huì guāngmíng ér wǒ yún hé néng
大夜之 中 出 生 一切智慧 光 明；而我云何能

zhī néngshuō bǐ gōng dé xíng
知能 说彼功德行？

shànnán zǐ qù cǐ bù yuǎn yú pú tí chǎngyòubiān yǒu
“善男子！去此不远，于菩提 场 右边，有

yī yè shén míng xǐ mù guāncházhòngshēng rǔ yì bǐ wèn pú sà yún
一夜神，名喜目观察 众 生。汝诣彼问菩萨云

hé xué pú sà xíng xiū pú sà dào
何学菩萨行、修菩萨道？”

ěr shí pǔ dé jìngguāng yè shén yù chóngxuān cǐ jiě tuō yì
尔时，普德净 光 夜神，欲 重 宣此解脱义，

wèishàn cái tóng zǐ ér shuōsòngyuē
为善财童子而说 颂曰：

ruò yǒu xìn jiě xīn jìn jiàn sān shì fó
若 有 信 解 心 尽 见 三 世 佛

bǐ rén yǎn qīng jìng néng rù zhū fó hǎi
彼 人 眼 清 净 能 入 诸 佛 海

rǔ guān zhū fó shēn qīng jìng xiàng zhuāng yán
汝 观 诸 佛 身 清 净 相 庄 严

yī niàn shén tōng lì fǎ jiè xī chōng mǎn
一 念 神 通 力 法 界 悉 充 满

lú shè nuó rú lái dàochǎngchéngzhèng jué
卢 舍 那 如 来 道 场 成 正 觉

yī qiè fǎ jiè zhōng zhuàn yú jìng fǎ lún
一 切 法 界 中 转 于 净 法 轮

rú lái zhī fǎ xìng jì miè wú yǒu èr
如 来 知 法 性 寂 灭 无 有 二

qīng jìng xiàng yán shēn biàn shì zhū shì jiān
清 净 相 严 身 遍 示 诸 世 间

fó shēn bù sī yì fǎ jiè xī chōng mǎn
佛 身 不 思 议 法 界 悉 充 满

pǔ xiàn yī qiè chà yī qiè wú bú jiàn
普 现 一 切 刹 一 切 无 不 见

fó shēn cháng guāng míng　yī qiè chà chén děng
佛身常光明　一切刹尘等
zhǒng zhǒng qīng jìng sè　niàn niàn biàn fǎ jiè
种种清净色　念念遍法界
rú lái yī máo kǒng　fàng bù sī yì guāng
如来一毛孔　放不思议光
pǔ zhào zhū qún shēng　lìng qí fán nǎo miè
普照诸群生　令其烦恼灭
rú lái yī máo kǒng　chū shēng wú jìn huà
如来一毛孔　出生无尽化
chōng biàn yú fǎ jiè　chú miè zhòng shēng kǔ
充遍于法界　除灭众生苦
fó yǎn yī miào yīn　suí lèi jiē lìng jiě
佛演一妙音　随类皆令解
pǔ yù guǎng dà fǎ　shǐ fā pú tí yì
普雨广大法　使发菩提意
fó xī xiū zhū xíng　yǐ céng shè shòu wǒ
佛昔修诸行　已曾摄受我
gù dé jiàn rú lái　pǔ xiàn yī qiè chà
故得见如来　普现一切刹
zhū fó chū shì jiān　liàng děng zhòng shēng shù
诸佛出世间　量等众生数
zhǒng zhǒng jiě tuō jìng　fēi wǒ suǒ néng zhī
种种解脱境　非我所能知
yī qiè zhū pú sà　rù fó yī máo kǒng
一切诸菩萨　入佛一毛孔
rú shì miào jiě tuō　fēi wǒ suǒ néng zhī
如是妙解脱　非我所能知
cǐ jìn yǒu yè shén　míng xǐ mù guān chá
此近有夜神　名喜目观察
rǔ yīng wǎng yì bǐ　wèn xiū pú sà xíng
汝应往诣彼　问修菩萨行

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú rào wú shù zā yīn qín zhān
时，善财童子顶礼其足，绕无数匝，殷勤瞻
yǎng cí tuì ér qù
仰，辞退而去。

ěr shí shàn cái tóng zǐ jìng shàn zhī shí jiào xíng shàn zhī shí yǔ
尔时，善财童子敬善知识教，行善知识语，

zuò rú shì niàn shàn zhī shí zhě nánjiànnán yù jiànshàn zhī shí
作如是念：“善知识者，难见难遇；见善知识，

lìng xīn bù sǎnluàn jiànshàn zhī shí pò zhàng ài shān jiànshàn zhī shí
令心不散乱；见善知识，破障碍山；见善知识，

rù dà bēi hǎi jiù hù zhòngshēng jiànshàn zhī shí dé zhì huì guāng pǔ
入大悲海救护众生；见善知识，得智慧光普

zhào fǎ jiè jiànshàn zhī shí xī néng xiū xíng yī qiè zhì dào jiànshàn
照法界；见善知识，悉能修行一切智道；见善

zhī shí pǔ néng dǔ jiàn shí fāng fó hǎi jiànshàn zhī shí dé jiàn zhū
知识，普能睹见十方佛海；见善知识，得见诸

fó zhuàn yú fǎ lún yì chí bú wàng zuò shì niàn yǐ fā yì yù yì
佛转于法轮忆持不忘。”作是念已，发意欲诣

xǐ mù guāncházhòngshēng yè shénsuǒ
喜目观察众生夜神所。

shí xǐ mù shén jiā shàn cái tóng zǐ lìng zhī qīn jìn shàn zhī shí
时，喜目神加善财童子，令知亲近善知识，

néngshēngzhūshàngēn zēngzhǎngchéngshú suǒ wèi lìng zhī qīn jìn shàn
能生诸善根，增长成熟。所谓令知亲近善

zhī shí néng xiū zhùdào jù lìng zhī qīn jìn shàn zhī shí néng qǐ yǒng
知识，能修助道具；令知亲近善知识，能起勇

měng xīn lìng zhī qīn jìn shàn zhī shí néngzuònánhuài yè lìng zhī qīn
猛心；令知亲近善知识，能作难坏业；令知亲

jìn shàn zhī shí néng dé nán fú lì lìng zhī qīn jìn shàn zhī shí néng
近善知识，能得难伏力；令知亲近善知识，能

rù wú biānfāng lìng zhī qīn jìn shàn zhī shí néng jiǔ yuǎn xiū xíng lìng
入无边方；令知亲近善知识，能久远修行；令

zhī qīn jìn shàn zhī shí néngbàn wú biān yè lìng zhī qīn jìn shàn zhī shí
知亲近善知识，能办[3]无边业；令知亲近善知识，

néngxíng wú liàngdào lìng zhī qīn jìn shàn zhī shí néng dé sù jí lì pǔ
能行无量道；令知亲近善知识，能得速疾力普

yì zhū chà lìng zhī qīn jìn shàn zhī shí néng bù lí běnchùbiàn zhì shí
诣诸刹；令知亲近善知识，能不离本处遍至十

fāng
方。

shí shàn cái tóng zǐ jù fā shì niàn yóu qīn jìn shàn zhī shí
时，善财童子遽发是念：“由亲近善知识，

[3] 丽本：辨；永乐北藏本及龙藏本：辦

néngyǒngměng qín xiū yī qiè zhì dào yóu qīn jìn shàn zhī shí néng sù
能勇猛勤修一切智道；由亲近善知识，能速
jí chūshēng zhū dà yuàn hǎi yóu qīn jìn shàn zhī shí néngwèi yī qiè
疾出生诸大愿海；由亲近善知识，能为一切
zhòngshēng jìn wèi lái jié shòu wú biān kǔ yóu qīn jìn shàn zhī shí
众生，尽未来劫受无边苦；由亲近善知识，
néng pī dà jīng jìn jiǎ yú yī wēichénzhōngshuō fǎ shēngbiàn fǎ jiè
能被大精进甲，于一微尘中说法声遍法界；
yóu qīn jìn shàn zhī shí néng sù wǎng yì yī qiè fāng hǎi yóu qīn jìn shàn
由亲近善知识，能速往诣一切方海；由亲近善
zhī shí yú yī máodào jìn wèi lái jié xiū pú sà xíng yóu qīn jìn shàn
知识，于一毛道，尽未来劫修菩萨行；由亲近善
zhī shí yú niànniànzhōngxíng pú sà xíng jiū jìng ān zhù yī qiè zhì dì
知识，于念念中行菩萨行，究竟安住一切智地；
yóu qīn jìn shàn zhī shí néng rù sān shì yī qiè rú lái zì zài shén lì zhū
由亲近善知识，能入三世一切如来自在神力诸
zhuāngyándào yóu qīn jìn shàn zhī shí néngchángbiàn rù zhū fǎ jiè
庄严道；由亲近善知识，能常遍入诸法界
mén yóu qīn jìn shàn zhī shí chángyuán fǎ jiè wèicéngdòngchū ér
门；由亲近善知识，常缘法界未曾动出，而
néngbiànwǎng shí fāngguó tǔ
能遍往十方国土。”

ěr shí shàn cái tóng zǐ fā shì niàn yǐ jí yì xǐ mù guānchá
尔时，善财童子发是念已，即诣喜目观察
zhòngshēng yè shén suǒ
众生夜神所。

jiàn bǐ yè shén zài yú rú lái zhòng huì dàochǎng zuò liánhuāzàng
见彼夜神在于如来众会道场，坐莲华藏
shī zǐ zhī zuò rù dà shì lì pǔ xǐ chuáng jiě tuō yú qí shēnshàng
师子之座，入大势力普喜幢解脱，于其身上
yī yī máokǒng chū wú liàngzhǒngbiànhuàshēnyún suí qí suǒyìng
一一毛孔，出无量种变化身云，随其所应，
yǐ miàoyán yīn ér wèishuō fǎ pǔ shè wú liàng yī qiè zhòngshēng jiē
以妙言音而为说法，普摄无量一切众生，皆
lìng huān xǐ ér dé lì yì suǒ wèi chū wú liànghuàshēnyún chōngmǎn
令欢喜而得利益。所谓出无量化身云，充满
shí fāng yī qiè shì jiè shuōzhū pú sà xíngtán bō luó mì yú yī qiè shì
十方一切世界，说诸菩萨行檀波罗蜜，于一切事

jiē wú liànzhuó yú yī qiè zhòngshēng pǔ jiē shī yǔ qí xīn píngděng
皆无恋著，于一切众生普皆施与；其心平等，

wú yǒuqīngmàn nèi wài xī shī nán shě néng shě
无有轻慢，内外悉施，难舍能舍。

chū děngzhòngshēng shù wú liànghuàshēnyún chōngmǎn fǎ jiè
出[4]等众生数无量化身云，充满法界，

pǔ xiàn yī qiè zhòngshēng zhī qián shuō chí jìng jiè wú yǒuquē fàn xiū
普现一切众生之前，说持净戒无有缺犯，修

zhū kǔ xíng jiē xī jù zú yú zhū shì jiān wú yǒu suǒ yī yú zhū jìng jiè
诸苦行皆悉具足，于诸世间无有所依，于诸境界

wú suǒ ài zhuó shuō zài shēng sǐ lún huí wǎng fǎn shuōzhū rén tiānshèng
无所爱著，说在生死轮回往返，说诸人天盛

shuāi kǔ lè shuōzhū jìng jiè jiē shì bú jìng shuō yī qiè fǎ jiē shì wú
衰苦乐，说诸境界皆是不净，说一切法皆是无

cháng shuō yī qiè xíng xī kǔ wú wèi lìng zhū shì jiān shě lí diāndǎo
常，说一切行悉苦无味，令诸世间舍离颠倒，

zhù zhū fó jìng chí rú lái jiè rú shì yǎnshuōzhǒngzhǒng jiè xíng jiè
住诸佛境持如来戒。如是演说种种戒行，戒

xiāng pǔ xūn lìng zhū zhòngshēng xī dé chéng shú
香普熏，令诸众生悉得成熟。

yòu chūděngzhòngshēng shù zhǒngzhǒngshēnyún shuōnéng rěn shòu
又出等众生数种种身云，说能忍受

yī qiè zhòng kǔ suǒ wèi gē jié chuíchǔ hē mà qī rǔ qí
一切众苦，所谓割截、捶楚、诃骂、欺辱，其

xīn tài rán bú dòng bú luàn yú yī qiè xíng bù bēi bù gāo yú zhū zhòng
心泰然，不动不乱；于一切行不卑不高，于诸众

shēng bù qǐ wǒ màn yú zhū fǎ xìng ān zhù rěn shòu shuō pú tí xīn wú
生不起我慢，于诸法性安住忍受；说菩提心无

yǒu qióng jìn xīn wú jìn gù zhì yì wú jìn pǔ duàn yī qiè zhòngshēng
有穷尽，心无尽故智亦无尽，普断一切众生

fán nǎo shuō zhū zhòngshēng bēi jiàn chǒu lòu bú jù zú shēn lìng shēngyàn
烦恼；说诸众生卑贱丑陋不具足身，令生厌

lí zàn zhū rú lái qīng jìng miào sè wú shàng zhī shēn lìng shēng xīn yào
离；赞诸如来清净妙色无上之身，令生欣乐。

rú shì fāngbiàn chéng shú zhòngshēng
如是方便，成熟众生。

[4] 丽本：又出；永乐北藏本及龙藏本：出

yòu chū děng zhòng shēng jiè zhǒng zhǒng shēn yún suí zhū zhòng shēng
又出等众生界种种身云，随诸众生

xīn zhī suǒ yào shuō yǒng měng jīng jìn xiū yī qiè zhì zhù dào zhī fǎ
心之所乐，说勇猛精进，修一切智助道之法；

yǒng měng jīng jìn xiáng fú mó yuàn[5] yǒng měng jīng jìn fā pú tí xīn
勇猛精进，降伏魔冤[5]；勇猛精进，发菩提心，

bú dòng bú tuì yǒng měng jīng jìn dù yī qiè zhòng shēng chū shēng
不动不退；勇猛精进，度一切众生，出生

sǐ hǎi yǒng měng jīng jìn chú miè yī qiè è dào zhū nàn yǒng měng
死海；勇猛精进，除灭一切恶道诸难；勇猛

jīng jìn huài wú zhì shān yǒng měng jīng jìn gòng yǎng yī qiè zhū fó
精进，坏无智山；勇猛精进，供养一切诸佛

rú lái bù shēng pí yàn yǒng měng jīng jìn shòu chí yī qiè zhū fó fǎ lún
如来不生疲厌；勇猛精进，受持一切诸佛法轮；

yǒng měng jīng jìn huài sàn yī qiè zhū zhàng ài shān yǒng měng jīng jìn
勇猛精进，坏散一切诸障碍山；勇猛精进，

jiào huà chéng shú yī qiè zhòng shēng yǒng měng jīng jìn yán jìng yī qiè zhū
教化成熟一切众生；勇猛精进，严净一切诸

fó guó tǔ rú shì fāng biàn chéng shú zhòng shēng
佛国土。如是方便，成熟众生。

yòu chū zhǒng zhǒng wú liàng shēn yún yǐ zhǒng zhǒng fāng biàn lìng
又出种种无量身云，以种种方便，令

zhū zhòng shēng xīn shēng huān xǐ shě lí è yì yàn yī qiè yù
诸众生，心生欢喜，舍离恶意，厌一切欲；

wèi shuō cán kuì lìng zhū zhòng shēng cáng hù zhū gēn wèi shuō wú shàng
为说惭愧，令诸众生藏护诸根；为说无上

qīng jìng fàn hèng wèi shuō yù jiè shì mó jìng jiè lìng shēng kǒng bù wèi
清净梵行；为说欲界是魔境界，令生恐怖；为

xiàn bú yào shì jiān yù lè zhù yú fǎ lè suí qí cì dì rù zhū chán
现不乐世间欲乐，住于法乐，随其次第，入诸禅

dìng zhū sān mèi lè lìng sī wéi guān chá chú miè yī qiè suǒ yǒu fán nǎo
定诸三昧乐，令思惟观察，除灭一切所有烦恼；

yòu wèi yǎn shuō yī qiè pú sà zhū sān mèi hǎi shén lì biàn xiàn zì zài yóu
又为演说一切菩萨诸三昧海神力变现自在游

xì lìng zhū zhòng shēng huān xǐ shì yuè lí zhū yōu bù qí xīn qīng jìng
戏，令诸众生欢喜适悦，离诸忧怖，其心清净，

[5] 丽本：怨；永乐北藏本及龙藏本：冤

zhū gēnměng lì ài zhòng yú fǎ xiū xí zēngzhǎng
诸根猛利，爱重于法，修习增长。

yòu chūděngzhòngshēng jiè zhǒngzhǒngshēnyún wèishuōwǎng yì
又出等众生界种种身云，为说往诣

shí fāngguó tǔ gòngyǎngzhū fó jí yǐ shī zhǎng zhēnshàn zhī shí
十方国土，供养诸佛及以师长、真善知识，

shòu chí yī qiè zhū fó fǎ lún jīng qín bú xiè yòu wèiyǎnshuō chēngzàn
受持一切诸佛法轮精勤不懈；又为演说、称赞

yī qiè zhū rú lái hǎi guānchá yī qiè zhū fǎ mén hǎi xiǎn shì yī qiè
一切诸如来海，观察一切诸法门海，显示一切

zhū fǎ xìngxiàng kāi chǎn yī qiè zhū sānmèimén kāi zhì huì jìng jiè
诸法性相，开阐一切诸三昧门，开智慧境界，

jié yī qiè zhòngshēng yí hǎi shì zhì huì jīn gāng huài yī qiè zhòngshēng
竭一切众生疑海；示智慧金刚，坏一切众生

jiànshān shēng zhì huì rì lún pò yī qiè zhòngshēng chī àn jiē lìng
见山；升智慧日轮，破一切众生痴暗。皆令

huān xǐ chéng yī qiè zhì
欢喜，成一切智。

yòu chūděngzhòngshēng jiè zhǒngzhǒngshēnyún pǔ yì yī qiè
又出等众生界种种身云，普诣一切

zhòngshēng zhī qián suí qí suǒyìng yǐ zhǒngzhǒngyán cí ér wèishuō
众生之前，随其所应，以种种言辞而为说

fǎ huòshuō shì jiānshéntōng fú lì huòshuōsān jiè jiē shì kě bù
法；或说世间神通福力；或说三界皆是可怖，

lìng qí bú zuò shì jiān yè xíng lí sān jiè chù chūjiànchóu lín huòwèi
令其不作世间业行，离三界处，出见稠林；或为

chēngzàn yī qiè zhì dào lìng qí chāoyuè èr shèng zhī dì huòwèiyǎn
称赞一切智道，令其超越二乘之地；或为演

shuō bú zhùshēng sǐ bú zhù niè pán lìng qí bù zhuóyǒuwéi wú wéi
说不住生死、不住涅槃，令其不著有为、无为；

huòwèiyǎnshuōzhù yú tiāngōng nǎi zhì dàochǎng lìng qí xīn yào fā pú
或为演说住于天宫乃至道场，令其欣乐发菩

tí yì rú shì fāngbiàn jiàohuàzhòngshēng jiē lìng jiū jìng dé yī qiè
提意。如是方便，教化众生，皆令究竟得一切

zhì
智。

yòu chū yī qiè shì jiè wēichénshù shēnyún pǔ yì yī qiè zhòng
又出一切世界微尘数身云，普诣一切众

shēng zhī qián niànniànzhōng shì pǔ xián pú sà yī qiè hèngyuàn niàn
生之前，念念中，示普贤菩萨一切行愿；念

niànzhōng shì qīngjìng dà yuànchōngmǎn fǎ jiè niànniànzhōng shì
念中，示清净大愿充满法界；念念中，示

yán jìng yī qiè shì jiè hǎi niànniànzhōng shì gòngyǎng yī qiè rú lái hǎi
严净一切世界海；念念中，示供养一切如来海；

niànniànzhōng shì rù yī qiè fǎ mén hǎi niànniànzhōng shì rù yī
念念中，示入一切法门海；念念中，示入一

qiè shì jiè hǎi wēi chén shù shì jiè hǎi niànniànzhōng shì yú yī qiè
切世界海、微尘数世界海；念念中，示于一切

chà jìn wèi lái jié qīngjìng xiū xíng yī qiè zhì dào niànniànzhōng shì rù
刹尽未来劫清净修行一切智道；念念中，示入

rú lái lì niànniànzhōng shì rù yī qiè sān shì fāngbiàn hǎi niànniàn
如来力；念念中，示入一切三世方便海；念念

zhōng shì wǎng yī qiè chàxiànzhǒngzhǒngshéntōngbiànhuà niànniàn
中，示往一切刹现种种神通变化；念念

zhōng shì zhū pú sà yī qiè hèngyuàn lìng yī qiè zhòngshēngzhù yī qiè
中，示诸菩萨一切行愿，令一切众生住一切

zhì rú shì suǒ zuò héng wú xiū xī
智。如是所作，恒无休息。

yòu chūděng yī qiè zhòngshēng xīn shù shēnyún pǔ yì yī qiè
又出等一切众生心数身云，普诣一切

zhòngshēng zhī qián shuō zhū pú sà jí yī qiè zhì zhù dào zhī fǎ wú biān
众生之前，说诸菩萨集一切智助道之法无边

jì lì qiú yī qiè zhì bú pò huài lì wú qióng jìn lì xiū wú shàng
际力、求一切智不破坏力、无穷尽力、修无上

xíng bú tuì zhuǎn lì wú jiànduàn lì yú shēng sǐ fǎ wú rǎnzhuó lì
行不退转力、无间断力、于生死法无染著力、

néng pò yī qiè zhū mózhòng lì yuǎn lí yī qiè fánnǎogòu lì néng pò
能破一切诸魔众力、远离一切烦恼垢力、能破

yī qiè yè zhàngshān lì zhù yī qiè jié xiū dà bēi xíng wú pí juàn lì
一切业障山力、住一切劫修大悲行无疲倦力、

zhèndòng yī qiè zhū fó guó tǔ lìng yī qiè zhòngshēngshēnghuān xǐ lì
震动一切诸佛国土令一切众生生欢喜力、

néng pò yī qiè zhū wàidào lì pǔ yú shì jiānzhuàn fǎ lún lì yǐ rú
能破一切诸外道力、普于世间转法轮力。以如

shì děngfāngbiànchéng shú lìng zhūzhòngshēng zhì yī qiè zhì
是等方便成熟，令诸众生至一切智。

yòu chū děng yī qiè zhòng shēng xīn shù wú liàng biàn huà sè shēn yún
又出等一切众生心数无量变化色身云，
pǔ yì shí fāng wú liàng shì jiè suí zhòng shēng xīn yǎn shuō yī qiè pú
普诣十方无量世界，随众生心，演说一切菩
sà zhì xíng suǒ wèi shuō rù yī qiè zhòng shēng jiè hǎi zhì shuō rù yī qiè
萨智行。所谓说入一切众生界海智，说入一切
zhòng shēng xīn hǎi zhì shuō rù yī qiè zhòng shēng gēn hǎi zhì shuō rù
众生心海智，说入一切众生根海智，说入
yī qiè zhòng shēng xíng hǎi zhì shuō dù yī qiè zhòng shēng wèi céng shī shí
一切众生行海智，说度一切众生未曾失时
zhì shuō chū yī qiè fǎ jiè yīn shēng zhì shuō niàn niàn biàn yī qiè fǎ jiè
智，说出一切法界音声智，说念念遍一切法界
hǎi zhì shuō niàn niàn zhī yī qiè shì jiè hǎi huài zhì shuō niàn niàn zhī yī
海智，说念念知一切世界海坏智，说念念知一
qiè shì jiè hǎi chéng zhù zhuāng yán chā bié zhì shuō niàn niàn zì zài qīn
切世界海成住庄严差别智，说念念自在亲
jìn gòng yǎng yī qiè rú lái tīng shòu fǎ lún zhì shì xiàn rú shì zhì bō luó
近供养一切如来听受法轮智。示现如是智波罗
mì lìng zhū zhòng shēng jiē dà huān xǐ tiáo chàng shì yuè qí xīn
蜜，令诸众生，皆大欢喜，调畅适悦，其心
qīng jìng shēng jué dìng jiě qiú yī qiè zhì wú yǒu tuì zhuǎn rú shuō pú
清净，生决定解，求一切智无有退转。如说菩
sà zhū bō luó mì chéng shú zhòng shēng rú shì xuān shuō yī qiè pú sà
萨诸波罗蜜成熟众生，如是宣说一切菩萨
zhǒng zhǒng xíng fǎ ér wéi lì yì
种种行法而为利益。

fù yú yī yī zhū máo kǒng zhōng chū wú liàng zhǒng zhòng shēng
复于一一诸毛孔中，出无量种众生
shēn yún suǒ wèi chū xīng[6] sè jiū jìng tiān shàn xiàn tiān shàn jiàn tiān
身云。所谓出兴[6]色究竟天、善现天、善见天、
wú rè tiān wú fán tiān xiāng sì shēn yún chū shǎo guǎng guǎng guǒ
无热天、无烦天相似身云，出少广、广果、
fú shēng wú yún tiān xiāng sì shēn yún chū biàn jìng wú liàng jìng shǎo
福生、无云天相似身云，出遍净、无量净、少
jìng tiān xiāng sì shēn yún chū guāng yīn wú liàng guāng shǎo guāng tiān
净天相似身云，出光音、无量光、少光天

[6] 丽本：舆；永乐北藏本及龙藏本：興

xiāng sì shēnyún chū dà fàn fàn fǔ fànzhòngtiānxiāng sì shēnyún
相似身云，出大梵、梵辅、梵众天相似身云，

chū zì zài tiān huà lè tiān dōushuài tuó tiān xū yè mó tiān dāo lì
出自在天、化乐天、兜率陀天、须夜摩天、忉利

tiān jí qí cǎi nǚ zhū tiān zǐ zhòngxiāng sì shēnyún chū tí tóu lài zhà
天及其采女、诸天子众相似身云，出提头赖吒

qián tà pó wáng qián tà pó zǐ qián tà pó nǚ xiāng sì shēnyún
乾闼婆王、乾闼婆子、乾闼婆女相似身云，

chū pí lóu lè chā jiū pán tú wáng jiū pán tú zǐ jiū pán tú nǚ
出毗楼勒叉、鸠槃荼王、鸠槃荼子、鸠槃荼女

xiāng sì shēnyún chū pí lóu bó chālóngwáng lóng zǐ lóng nǚ xiāng
相似身云，出毗楼博叉龙王、龙子、龙女相

sì shēnyún chū pí shāmén yè chāwáng yè chā zǐ yè chā nǚ xiāng
似身云，出毗沙门夜叉王、夜叉子、夜叉女相

sì shēnyún chū dà shù jǐn nà luó wáng shàn huì mó hóu luó qié wáng
似身云，出大树紧那罗王、善慧摩睺罗伽王、

dà sù jí lì jiā lóu luó wáng luó hóu ē xiū luó wáng yán luó fǎ wáng
大速疾力迦楼罗王、罗睺阿修罗王、阎罗法王

jí qí zǐ qí nǚ xiāng sì shēnyún chū zhū rén wáng[7] jí qí zǐ qí
及其子、其女相似身云，出诸人王[7]及其子、其

nǚ xiāng sì shēnyún chūshēngwén dú jué jí zhū fó zhòngxiāng sì shēn
女相似身云，出声闻、独觉及诸佛众相似身

yún chū dì shén shuǐshén huǒshén fēngshén hé shén hǎi shén
云，出地神、水神、火神、风神、河神、海神、

shānshén shù shén nǎi zhì zhòu yè zhǔ fāngshénděngxiāng sì shēnyún
山神、树神乃至昼、夜、主方神等相似身云。

zhōubiàn shí fāng chōngmǎn fǎ jiè
周遍十方，充满法界。

yú bǐ yī qiè zhòngshēng zhī qián xiànzhǒngzhǒngshēng suǒ wèi
于彼一切众生之前，现种种声。所谓

fēng lún shēng shuǐ lún shēng huǒyànshēng hǎi cháoshēng dì zhèn
风轮声、水轮声、火焰声、海潮声、地震

shēng dà shānxiāng jī shēng tiānchéngzhèndòngshēng mó ní xiāng
声、大山相击声、天城震动声、摩尼相

jī shēng tiānwángshēng lóngwángshēng yè chāwángshēng qián
击声、天王声、龙王声、夜叉王声、乾

[7] 丽本：主；永乐北藏本及龙藏本：王

tà pó wángshēng ē xiū luó wángshēng jiā lóu luó wángshēng jǐn
闼婆王声、阿修罗王声、迦楼罗王声、紧
nà luó wángshēng mó hóu luó qié wángshēng rén wángshēng fàn wáng
那罗王声、摩睺罗伽王声、人王声、梵王
shēng tiān nǚ gē yǒngshēng zhū tiān yīn yuèshēng mó ní bǎowáng
声、天女歌咏声、诸天音乐声、摩尼宝王
shēng
声。

yǐ rú shì děngzhǒngzhǒng yīn shēng shuō xǐ mù guāncházhòng
以如是等种种音声，说喜目观察众
shēng yè shéncóngchū fā xīn suǒ jí gōng dé suǒ wèi chéng shì yī qiè zhū
生夜神从初发心所集功德。所谓承事一切诸
shàn zhī shí qīn jìn zhū fó xiū xíngshàn fǎ xíng tán bō luó mì nán
善知识，亲近诸佛，修行善法；行檀波罗蜜，难
shě néngshě xíng shī bō luó mì qì shěwángwèi gōngdiàn juànshǔ
舍能舍；行尸波罗蜜，弃舍王位、宫殿、眷属，
chū jiā xuédào xíngchàn tí bō luó mì néngrěn shì jiān yī qiè kǔ shì
出家学道；行羼提波罗蜜，能忍世间一切苦事，
jí yǐ pú sà suǒ xiū kǔ xíng suǒ chí zhèng fǎ jiē xī jiān gù qí xīn
及以菩萨所修苦行、所持正法，皆悉坚固，其心
bú dòng yì néngrěnshòu yī qiè zhòngshēng yú jǐ shēn xīn è zuò è
不动，亦能忍受一切众生于己身心恶作恶
shuō rěn yī qiè yè jiē bù shī huài rěn yī qiè fǎ shēngjué dìng jiě
说，忍一切业皆不失坏，忍一切法生决定解，
rěn zhū fǎ xìngnéng dì sī wéi xíngjīng jìn bō luó mì qǐ yī qiè zhì xíng
忍诸法性能谛思惟；行精进波罗蜜，起一切智行，
chéng yī qiè fó fǎ xíngchán bō luó mì qí chán bō luó mì suǒyǒu zī
成一切佛法；行禅波罗蜜，其禅波罗蜜所有资
jù suǒyǒu xiū xí suǒyǒuchéng jiù suǒyǒuqīngjìng suǒyǒu qǐ
具、所有修习、所有成就、所有清净、所有起
sānmèishéntōng suǒyǒu rù sānmèi hǎi mén jiē xī xiǎn shì xíng bō
三昧神通、所有入三昧海门，皆悉显示；行般
rě bō luó mì qí bō rě bō luó mì suǒyǒu zī jù suǒyǒuqīngjìng
若波罗蜜，其般若波罗蜜所有资具，所有清净、
dà zhì huì rì dà zhì huì yún dà zhì huì zàng dà zhì huì mén jiē
大智慧日、大智慧云、大智慧藏、大智慧门，皆
xī xiǎn shì xíngfāngbiàn bō luó mì qí fāngbiàn bō luó mì suǒyǒu zī
悉显示；行方便波罗蜜，其方便波罗蜜所有资

jù suǒyǒu xiū xíng suǒyǒu tǐ xìng suǒyǒu lǐ qù suǒyǒuqīngjìng
具、所有修行、所有体性、所有理趣、所有清净、

suǒyǒuxiāngyìng shì jiē xī xiǎn shì xíngyuàn bō luó mì qí yuàn bō
所有相应事，皆悉显示；行愿波罗蜜，其愿波

luó mì suǒyǒu tǐ xìng suǒyǒuchéng jiù suǒyǒu xiū xí suǒyǒuxiāng
罗蜜所有体性、所有成就、所有修习、所有相

yìng shì jiē xī xiǎn shì xíng lì bō luó mì qí lì bō luó mì suǒyǒu
应事，皆悉显示；行力波罗蜜，其力波罗蜜所有

zī jù suǒyǒu yīn yuán suǒyǒu lǐ qù suǒyǒuyǎnshuō suǒyǒuxiāng
资具、所有因缘、所有理趣、所有演说、所有相

yìng shì jiē xī xiǎn shì xíng zhì bō luó mì qí zhì bō luó mì suǒyǒu
应事，皆悉显示；行智波罗蜜，其智波罗蜜所有

zī jù suǒyǒu tǐ xìng suǒyǒuchéng jiù suǒyǒuqīngjìng suǒyǒu
资具、所有体性、所有成就、所有清净、所有

chùsuǒ suǒyǒuzēngzhǎng suǒyǒushēn rù suǒyǒuguāngmíng suǒ
处所、所有增长、所有深入、所有光明、所

yǒuxiǎn shì suǒyǒu lǐ qù suǒyǒuxiāngyìng shì suǒyǒujiǎn zé
有显示、所有理趣、所有相应事、所有简[8]择、

suǒyǒuxíngxiàng suǒyǒuxiāngyìng fǎ suǒyǒusuǒshè fǎ suǒ zhī fǎ
所有行相、所有相应法，所有所摄法、所知法、

suǒ zhī yè suǒ zhī chà suǒ zhī jié suǒ zhī shì suǒ zhī fó chūxiàn
所知业、所知刹、所知劫、所知世、所知佛出现、

suǒ zhī fó suǒ zhī pú sà suǒ zhī pú sà xīn pú sà wèi pú sà
所知佛、所知菩萨，所知菩萨心、菩萨位、菩萨

zī jù pú sà fā qù pú sà huíxiàng pú sà dà yuàn pú sà
资具、菩萨发趣、菩萨回向、菩萨大愿、菩萨

fǎ lún pú sà jiǎn zé fǎ pú sà fǎ hǎi pú sà fǎ mén hǎi pú
法轮、菩萨简[9]择法、菩萨法海、菩萨法门海、菩

sà fǎ xuán liú pú sà fǎ lǐ qù rú shì děng zhì bō luó mì xiāngyìng
萨法旋流、菩萨法理趣，如是等智波罗蜜相应

jìng jiè jiē xī xiǎn shì chéngshú zhòngshēng
境界，皆悉显示，成熟众生。

yòushuō cǐ shéncóngchū fā xīn suǒ jí gōng dé xiāng xù cì dì
又说此神从初发心所集功德相续次第；

suǒ xí shàngēnxiāng xù cì dì suǒ xiū wú liàngzhū bō luó mì xiāng xù
所习善根相续次第；所修无量诸波罗蜜相续

[8] 丽本：揀；永乐北藏本及龙藏本：簡
[9] 丽本：揀；永乐北藏本及龙藏本：簡

cì dì sǐ cǐ shēng bǐ jí qí mínghàoxiāng xù cì dì qīn jìn shànyǒu
次第；死此生彼及其名号相续次第；亲近善友，

chéng shì zhū fó shòu chí zhèng fǎ xiū pú sà xíng rù zhū sānmèi
承事诸佛，受持正法，修菩萨行，入诸三昧，

yǐ sānmèi lì pǔ jiànzhū fó pǔ jiànzhū chà pǔ zhī zhū jié shēn
以三昧力，普见诸佛，普见诸刹，普知诸劫，深

rù fǎ jiè guāncházhòngshēng rù fǎ jiè hǎi zhī zhūzhòngshēng sǐ
入法界，观察众生，入法界海，知诸众生死

cǐ shēng bǐ dé jìngtiān ěr wén yī qiè shēng dé jìngtiānyǎnjiàn yī qiè
此生彼，得净天耳闻一切声，得净天眼见一切

sè dé tā xīn zhì zhī zhòngshēng xīn dé sù zhù zhì zhī qián jì shì
色，得他心智知众生心，得宿住智知前际事，

dé wú yī wú zuòshén zú zhì tōng zì zài yóuxíngbiàn shí fāngchà rú shì
得无依无作神足智通自在游行遍十方刹，如是

suǒyǒuxiāng xù cì dì dé pú sà jiě tuō rù pú sà jiě tuō hǎi dé
所有相续次第；得菩萨解脱，入菩萨解脱海，得

pú sà zì zài dé pú sà yǒngměng dé pú sà yóu bù zhù pú sà
菩萨自在，得菩萨勇猛，得菩萨游步，住菩萨

xiǎng rù pú sà dào rú shì yī qiè suǒyǒugōng dé xiāng xù cì dì
想，入菩萨道，如是一切所有功德相续次第。

jiē xī yǎnshuō fēn bié xiǎn shì chéngshúzhòngshēng
皆悉演说，分别显示，成熟众生。

rú shì shuō shí yú niànniànzhōng shí fāng gè yán jìng bù kě shuō
如是说时，于念念中，十方各严净不可说

bù kě shuōzhū fó guó tǔ dù tuō wú liàng è qù zhòngshēng lìng wú
不可说诸佛国土，度脱无量恶趣众生，令无

liàngzhòngshēngshēngtiānrénzhōng fù guì zì zài lìng wú liàngzhòngshēng
量众生生天人中富贵自在，令无量众生

chūshēng sǐ hǎi lìng wú liàngzhòngshēng ān zhùshēngwén pì zhī fó dì
出生死海，令无量众生安住声闻、辟支佛地，

lìng wú liàngzhòngshēngzhù rú lái dì
令无量众生住如来地。

ěr shí shàn cái tóng zǐ jiànwén rú shàngsuǒxiàn yī qiè zhū xī
尔时，善财童子见闻如上所现一切诸希

yǒu shì niànniànguānchá sī wéi jiě liǎo shēn rù ān zhù chéng fó
有事，念念观察，思惟解了，深入安住，承佛

wēi lì jí jiě tuō lì zé dé pú sà bù sī yì dà shì lì pǔ xǐ chuáng
威力及解脱力，则得菩萨不思议大势力普喜幢

zì zài lì jiě tuō hé yǐ gù yǔ xǐ mù yè shén yú wǎng xī shí tóng
自在力解脱。何以故？与喜目夜神于往昔时同

xiū xíng gù rú lái shén lì suǒ jiā chí gù bù sī yì shàngēn suǒ yòu zhù
修行故，如来神力所加持故，不思议善根所佑助

gù dé pú sà zhū gēn gù shēng rú lái zhǒngzhōng gù dé shànyǒu
故，得菩萨诸根故，生如来种中故，得善友

lì suǒ shè shòu gù shòu zhū rú lái suǒ hù niàn gù pí lú zhē nuó rú
力所摄受故，受诸如来所护念故，毗卢遮那如

lái céng suǒ huà gù bǐ fēn shàngēn yǐ chéng shú gù kān xiū pǔ xián pú
来曾所化故，彼分善根已成熟故，堪修普贤菩

sà hèng gù
萨行故。

ěr shí shàn cái tóng zǐ dé cǐ jiě tuō yǐ xīn shēng huān xǐ
尔时，善财童子得此解脱已，心生欢喜，

hé zhǎng xiàng xǐ mù guān chá zhòng shēng yè shén yǐ jì zàn yuē
合掌向喜目观察众生夜神，以偈赞曰：

wú liàng wú shù jié xué fó shèn shēn fǎ
无量无数劫　学佛甚深法

suí qí suǒ yìng huà xiǎn xiàn miào sè shēn
随其所应化　显现妙色身

liǎo zhī zhū zhòng shēng chén mí yīng wàng xiǎng
了知诸众生　沉迷婴妄想

zhǒngzhǒng shēn jiē xiàn suí yìng xī tiáo fú
种种身皆现　随应悉调伏

fǎ shēn héng jì jìng qīng jìng wú èr xiàng
法身恒寂静　清净无二相

wèi huà zhòng shēng gù shì xiàn zhǒng zhǒng xíng
为化众生故　示现种种形

yú zhū yùn jiè chù wèi céng yǒu suǒ zhuó
于诸蕴界处　未曾有所著

shì xíng jí sè shēn tiáo fú yī qiè zhòng
示行及色身　调伏一切众

bù zhuó nèi wài fǎ yǐ dù shēng sǐ hǎi
不著内外法　已度生死海

ér xiàn zhǒng zhǒng shēn zhù yú zhū yǒu jiè
而现种种身　住于诸有界

yuǎn lí zhū fēn bié xì lùn suǒ bú dòng
远离诸分别　戏论所不动

wèi zhuó wàng xiǎng zhě　hóng xuān shí lì fǎ
为著妄想者　弘宣十力法
yī xīn zhù sān mèi　wú liàng jié bú dòng
一心住三昧　无量劫不动
máo kǒng chū huà yún　gòng yǎng shí fāng fó
毛孔出化云　供养十方佛
dé fó fāng biàn lì　niàn niàn wú biān jì
得佛方便力　念念无边际
shì xiànzhǒngzhǒngshēn　pǔ shè zhū qún shēng
示现种种身　普摄诸群生
liǎo zhī zhū yǒu hǎi　zhǒngzhǒng yè zhuāngyán
了知诸有海　种种业庄严
wèi shuō wú àì fǎ　lìng qí xī qīng jìng
为说无碍法　令其悉清净
sè shēn miào wú bǐ　qīng jìng rú pǔ xián
色身妙无比　清净如普贤
suí zhū zhòng shēng xīn　shì xiàn shì jiān xiàng
随诸众生心　示现世间相

ěr shí shàn cái tóng zǐ shuō cǐ sòng yǐ bó yán tiānshén
尔时，善财童子说此颂已，白言：“天神！
rǔ fā ē nòuduō luó sān miǎosān pú tí xīn wéi jǐ shí yé dé cǐ
汝发阿耨多罗三藐三菩提心，为几时耶？得此
jiě tuō qí yǐ jiǔ rú
解脱，其已久如？”

ěr shí xǐ mù guāncházhòngshēngzhǔ yè shén yǐ sòng dá yuē
尔时，喜目观察众生主夜神以颂答曰：
wǒ niàn guò qù shì　guò yú chà chén jié
我念过去世　过于刹尘劫
chà hào mó ní guāng　jié míng jì jìng yīn
刹号摩尼光　劫名寂静音
bǎi wàn nà yóu tā　jù zhǐ sì tiān xià
百万那由他　俱胝四天下
qí wáng shù yì ěr　gè gè zì lín yù
其王数亦尔　各各自临驭
zhōng yǒu yī wáng dū　hào yuē xiāng chuáng bǎo
中有一王都　号曰香幢宝
zhuāng yán zuì shū miào　jiàn zhě jiē xīn yuè
庄严最殊妙　见者皆欣悦

zhōng yǒu zhuàn lún wáng
中 有 转 轮 王

qí shēn shèn wēi miào
其 身 甚 微 妙

sān shí èr zhǒng xiàng
三 十 二 种 相

suí hǎo yǐ zhuāng yán
随 好 以 庄 严

lián huā zhōng huà shēng
莲 华 中 化 生

jīn sè guāng míng shēn
金 色 光 明 身

téng kōng zhào yuǎn jìn
腾 空 照 远 近

pǔ jí yán fú jiè
普 及 阎 浮 界

qí wáng yǒu qiān zǐ
其 王 有 千 子

yǒngměngshēnduānzhèng
勇 猛 身 端 正

chén zuǒ mǎn yī yì
臣 佐 满 一 亿

zhì huì shàn fāng biàn
智 慧 善 方 便

pín yù yǒu shí yì
嫔 御 有 十 亿

yán róng zhuàng tiān nǚ
颜 容 状 天 女

lì yì tiáo róu yì
利 益 调 柔 意

cí xīn jǐ shì wáng
慈 心 给 侍 王

qí wáng yǐ fǎ huà
其 王 以 法 化

pǔ jí sì tiān xià
普 及 四 天 下

lún wéi dà dì zhōng
轮 围 大 地 中

yī qiè jiē fēng shèng
一 切 皆 丰 盛

wǒ shí wéi bǎo nǚ
我 时 为 宝 女

jù zú fàn yīn shēng
具 足 梵 音 声

shēn chū jīn sè guāng
身 出 金 色 光

zhào jí qiān yóu xún
照 及 千 由 旬

rì guāng jì yǐ mò
日 光 既 已 没

yīn yuè xián jì rán
音 乐 咸 寂 然

dà wáng jí shì yù
大 王 及 侍 御

yī qiè jiē ān qǐn
一 切 皆 安 寝

bǐ shí dé hǎi fó
彼 时 德 海 佛

chū xīng yú shì jiān
出 兴 于 世 间

xiǎn xiàn shén tōng lì
显 现 神 通 力

chōng mǎn shí fāng jiè
充 满 十 方 界

fàng dà guāng míng hǎi
放 大 光 明 海

yī qiè chà chén shù
一 切 刹 尘 数

zhǒng zhǒng zì zài shēn
种 种 自 在 身

biàn mǎn yú shí fāng
遍 满 于 十 方

dì zhèn chū miào yīn
地 震 出 妙 音

pǔ gào fó xīng shì
普 告 佛 兴 世

tiān rén lóng shén zhòng
天人龙神众
yī qiè jiē huān xǐ
一切皆欢喜

yī yī máo kǒng zhōng
一一毛孔中
chū fó huà shēn hǎi
出佛化身海

shí fāng jiē biàn mǎn
十方皆遍满
suí yìng shuō miào fǎ
随应说妙法

wǒ shí yú mèng zhōng
我时于梦中
jiàn fó zhū shén biàn
见佛诸神变

yì wén shēn miào fǎ
亦闻深妙法
xīn shēng dà huān xǐ
心生大欢喜

yī wàn zhǔ yè shén
一万主夜神
gòng zài kōng zhōng zhù
共在空中住

zàn tàn fó xīng shì
赞叹佛兴世
tóng shí jué wù wǒ
同时觉悟我

xián huì rǔ yīng qǐ
贤慧汝应起
fó yǐ xiàn rǔ guó
佛已现汝国

jié hǎi nán zhí yù
劫海难值遇
jiàn zhě dé qīng jìng
见者得清净

wǒ shí biàn mèi wù
我时便寐寤
jí dǔ qīng jìng guāng
即睹清净光

guān cǐ cóng hé lái
观此从何来
jiàn fó shù wáng xià
见佛树王下

zhū xiàng zhuāng yán tǐ
诸相庄严体
yóu rú bǎo shān wáng
犹如宝山王

yī qiè máo kǒng zhōng
一切毛孔中
fàng dà guāng míng hǎi
放大光明海

jiàn yǐ xīn huān xǐ
见已心欢喜
biàn shēng cǐ niàn yán
便生此念言

yuàn wǒ dé rú fó
愿我得如佛
guǎng dà shén tōng lì
广大神通力

wǒ shí xún jué wù[10]
我时寻觉悟[10]
dà wáng bìng juàn shǔ
大王并眷属

lìng jiàn fó guāng míng
令见佛光明
yī qiè jiē xīn qìng
一切皆欣庆

wǒ shí yǔ dà wáng
我时与大王
qí cóng qiān wàn yì
骑从千万亿

[10] 丽本：寤；永乐北藏本及龙藏本：悟

zhòng shēng yì wú liàng　jù xíng yì fó suǒ
众 生 亦 无 量　俱 行 诣 佛 所

wǒ yú èr wàn suì　gòng yǎng bǐ rú lái
我 于 二 万 岁　供 养 彼 如 来

qī bǎo sì tiān xià　yī qiè jiē fèng shī
七 宝 四 天 下　一 切 皆 奉 施

shí bǐ rú lái shuō　gōng dé pǔ yún jīng
时 彼 如 来 说　功 德 普 云 经

pǔ yìng qún shēng xīn　zhuāng yán zhū yuàn hǎi
普 应 群 生 心　庄 严 诸 愿 海

yè shén jué wù wǒ　lìng wǒ dé lì yì
夜 神 觉 悟 我　令 我 得 利 益

wǒ yuàn zuò shì shēn　jué zhū fàng yì zhě
我 愿 作 是 身　觉 诸 放 逸 者

wǒ cóng cǐ chū fā　zuì shàng pú tí yuàn
我 从 此 初 发　最 上 菩 提 愿

wǎng lái zhū yǒu zhōng　qí xīn wú wàng shī
往 来 诸 有 中　其 心 无 忘 失

cóng cǐ hòu gòng yǎng　shí yì nà yóu fó
从 此 后 供 养　十 亿 那 由 佛

héng shòu rén tiān lè　ráo yì zhū qún shēng
恒 受 人 天 乐　饶 益 诸 群 生

chū fó gōng dé hǎi　dì èr gōng dé dēng
初 佛 功 德 海　第 二 功 德 灯

dì sān miào bǎo chuáng　dì sì xū kōng zhì
第 三 妙 宝 幢　第 四 虚 空 智

dì wǔ lián huā zàng　dì liù wú hè huì
第 五 莲 华 藏　第 六 无 碍 慧

dì qī fǎ yuè wáng　dì bā zhì dēng lún
第 七 法 月 王　第 八 智 灯 轮

dì jiǔ liǎng zú zūn　bǎo yàn shān dēng wáng
第 九 两 足 尊　宝 焰 山 灯 王

dì shí tiáo yù shī　sān shì huā guāng yīn
第 十 调 御 师　三 世 华 光 音

rú shì děng zhū fó　wǒ xī céng gòng yǎng
如 是 等 诸 佛　我 悉 曾 供 养

rán wèi dé huì yǎn　rù yú jiě tuō hǎi
然 未 得 慧 眼　入 于 解 脱 海

cóng cǐ cì dì yǒu
从 此 次 第 有

yī qiè bǎo guāng chà
一 切 宝 光 刹

qí jié míng tiān shèng
其 劫 名 天 胜

wǔ bǎi fó xīng shì
五 百 佛 兴 世

zuì chū yuè guāng lún
最 初 月 光 轮

dì èr míng rì dēng
第 二 名 日 灯

dì sān míng guāng chuáng
第 三 名 光 幢

dì sì bǎo xū mí
第 四 宝 须 弥

dì wǔ míng huā yàn
第 五 名 华 焰

dì liù hào dēng hǎi
第 六 号 灯 海

dì qī chì rán fó
第 七 炽 然 佛

dì bā tiān zàng fó
第 八 天 藏 佛

jiǔ guāngmíngwángchuáng
九 光 明 王 幢

shí pǔ zhì guāng wáng
十 普 智 光 王

rú shì děng zhū fó
如 是 等 诸 佛

wǒ xī céng gòng yǎng
我 悉 曾 供 养

shàng yú zhū fǎ zhōng
尚 于 诸 法 中

wú ér jì wéi yǒu
无 而 计 为 有

cóng cǐ fù yǒu jié
从 此 复 有 劫

míng yuē fàn guāng míng
名 曰 梵 光 明

shì jiè lián huā dēng
世 界 莲 华 灯

zhuāng yán jí shū miào
庄 严 极 殊 妙

bǐ yǒu wú liàng fó
彼 有 无 量 佛

yī yī wú liàng zhòng
一 一 无 量 众

wǒ xī céng gòng yǎng
我 悉 曾 供 养

zūn zhòng tīng wén fǎ
尊 重 听 闻 法

chū bǎo xū mí fó
初 宝 须 弥 佛

èr gōng dé hǎi fó
二 功 德 海 佛

sān fǎ jiè yīn fó
三 法 界 音 佛

sì fǎ zhèn léi fó
四 法 震 雷 佛

wǔ míng fǎ chuáng fó
五 名 法 幢 佛

liù míng dì guāng fó
六 名 地 光 佛

qī míng fǎ lì guāng
七 名 法 力 光

bā míng xū kōng jué
八 名 虚 空 觉

dì jiǔ xū mí guāng
第 九 须 弥 光

dì shí gōng dé yún
第 十 功 德 云

rú shì děng rú lái
如 是 等 如 来

wǒ xī céng gòng yǎng
我 悉 曾 供 养

wèi néng míng liǎo fǎ　ér rù zhū fó hǎi
未能明了法　而入诸佛海

cì hòu fù yǒu jié　míng wéi gōng dé yuè
次后复有劫　名为功德月

ěr shí yǒu shì jiè　qí míng gōng dé chuáng
尔时有世界　其名功德幢

bǐ zhōng yǒu zhū fó　bā shí nà yóu tā
彼中有诸佛　八十那由他

wǒ jiē yǐ miào gòng　shēn xīn ér jìng fèng
我皆以妙供　深心而敬奉

chū qián tà pó wáng　èr míng dà shù wáng
初乾闼婆王　二名大树王

sān gōng dé xū mí　dì sì bǎo yǎn fó
三功德须弥　第四宝眼佛

dì wǔ lú shè nuó　dì liù guāng zhuāng yán
第五卢舍那　第六光庄严

dì qī fǎ hǎi fó　dì bā guāng shèng fó
第七法海佛　第八光胜佛

jiǔ míng xián shèng fó　dì shí fǎ wáng fó
九名贤胜佛　第十法王佛

rú shì děng zhū fó　wǒ xī céng gòng yǎng
如是等诸佛　我悉曾供养

rán wèi dé shēn zhì　rù yú zhū fǎ hǎi
然未得深智　入于诸法海

cǐ hòu fù yǒu jié　míng wéi jì jìng huì
此后复有劫　名为寂静慧

chà hào jīn gāng bǎo　zhuāng yán xī shū miào
刹号金刚宝　庄严悉殊妙

yú zhōng yǒu qiān fó　cì dì ér chū xīng
于中有千佛　次第而出兴

zhòng shēng shǎo fán nǎo　zhòng huì xī qīng jìng
众生少烦恼　众会悉清净

chū jīn gāng qí fó　èr wú ài lì fó
初金刚齐佛　二无碍力佛

sān míng fǎ jiè yǐng　sì hào shí fāng dēng
三名法界影　四号十方灯

dì wǔ míng bēi guāng　dì liù míng jiè hǎi
第五名悲光　第六名戒海

dì qī rěn dēng lún
第七忍灯轮

dì bā fǎ lún guāng
第八法轮光

jiǔ míng guāng zhuāng yán
九名光庄严

shí míng jì jìng guāng
十名寂静光

rú shì děng zhū fó
如是等诸佛

wǒ xī céng gòng yǎng
我悉曾供养

yóu wèi néng shēn wù
犹未能深悟

rú kōng qīng jìng fǎ
如空清净法

yóu xíng yī qiè chà
游行一切刹

yú bǐ xiū zhū xíng
于彼修诸行

cì dì fù yǒu jié
次第复有劫

míng wéi shàn chū xiàn
名为善出现

chà hào xiāng dēng yún
刹号香灯云

jìng huì suǒ gòng chéng
净秽所共成

yì fó yú zhōng xiàn
亿佛于中现

zhuāng yán chà jí jié
庄严刹及劫

suǒ shuō zhǒng zhǒng fǎ
所说种种法

wǒ jiē néng yì chí
我皆能忆持

chū míng guǎng chēng fó
初名广称佛

cì míng fǎ hǎi fó
次名法海佛

sān míng zì zài wáng
三名自在王

sì míng gōng dé yún
四名功德云

dì wǔ fǎ shèng fó
第五法胜佛

dì liù tiān guān fó
第六天冠佛

dì qī zhì yàn fó
第七智焰佛

dì bā xū kōng yīn
第八虚空音

dì jiǔ liǎng zú zūn
第九两足尊

míng pǔ shēng shū shèng
名普生殊胜

dì shí wú shàng shì
第十无上士

méi jiān shèng guāng míng
眉间胜光明

rú shì yī qiè fó
如是一切佛

wǒ xī céng gòng yǎng
我悉曾供养

rán yóu wèi néng jìng
然犹未能净

lí zhū zhàng ài dào
离诸障碍道

cì dì fù yǒu jié
次第复有劫

míng jí jiān gù wáng
名集坚固王

chà hào bǎo chuáng wáng
刹号宝幢王

yī qiè shàn fēn bù
一切善分布

yǒu wǔ bǎi zhū fó　　yú zhōng ér chū xiàn
有 五 百 诸 佛　　于 中 而 出 现

wǒ gōng jìng gòng yǎng　　qiú wú ài jiě tuō
我 恭 敬 供 养　　求 无 碍 解 脱

zuì chū gōng dé lún　　qí cì jì jìng yīn
最 初 功 德 轮　　其 次 寂 静 音

cì míng gōng dé hǎi　　cì míng rì guāng wáng
次 名 功 德 海　　次 名 日 光 王

dì wǔ gōng dé wáng　　dì liù xū mí xiàng
第 五 功 德 王　　第 六 须 弥 相

cì míng fǎ zì zài　　cì fó gōng dé wáng
次 名 法 自 在　　次 佛 功 德 王

dì jiǔ fú xū mí　　dì shí guāng míng wáng
第 九 福 须 弥　　第 十 光 明 王

rú shì děng zhū fó　　wǒ xī céng gòng yǎng
如 是 等 诸 佛　　我 悉 曾 供 养

suǒ yǒu qīng jìng dào　　pǔ rù jìn wú yú
所 有 清 净 道　　普 入 尽 无 余

rán yú suǒ rù mén　　wèi néng chéng jiù rěn
然 于 所 入 门　　未 能 成 就 忍

cì dì fù yǒu jié　　míng wéi miào shèng zhǔ
次 第 复 有 劫　　名 为 妙 胜 主

chà hào jì jìng yīn　　zhòng shēng fán nǎo bó
刹 号 寂 静 音　　众 生 烦 恼 薄

yú zhōng yǒu fó xiàn　　bā shí nà yóu tā
于 中 有 佛 现　　八 十 那 由 他

wǒ xī céng gòng yǎng　　xiū xíng zuì shèng dào
我 悉 曾 供 养　　修 行 最 胜 道

chū fó míng huā jù　　cì fó míng hǎi zàng
初 佛 名 华 聚　　次 佛 名 海 藏

cì míng gōng dé shēng　　cì hào tiān wáng jì
次 名 功 德 生　　次 号 天 王 髻

dì wǔ mó ní zàng　　dì liù zhēn jīn shān
第 五 摩 尼 藏　　第 六 真 金 山

dì qī bǎo jù zūn　　dì bā fǎ chuáng fó
第 七 宝 聚 尊　　第 八 法 幢 佛

dì jiǔ míng shèng cái　　dì shí míng zhì huì
第 九 名 胜 财　　第 十 名 智 慧

cǐ shí wéi shàng shǒu gòng yǎng wú bú jìn
此十为上首供养无不尽

cì dì fù yǒu jié míng yuē qiān gōng dé
次第复有劫名曰千功德

ěr shí yǒu shì jiè hào shàn huà chuáng dēng
尔时有世界号善化幢灯

liù shí yì nà yóu zhū fó xīng yú shì
六十亿那由诸佛兴于世

zuì chū jì jìng chuáng qí cì shē mó tā
最初寂静幢其次奢摩他

dì sān bǎi dēng wáng dì sì jì jìng guāng
第三百灯王第四寂静光

dì wǔ yún mì yīn dì liù rì dà míng
第五云密阴第六日大明

qī hào fǎ dēng guāng bā míng shū shèng yàn
七号法灯光八名殊胜焰

jiǔ míng tiān shèng zàng shí míng dà hǒu yīn
九名天胜藏十名大吼音

rú shì děng zhū fó wǒ悉 cháng gòng yǎng
如是等诸佛我悉常供养

wèi dé qīng jìng rěn shēn rù zhū fǎ hǎi
未得清净忍深入诸法海

cì dì fù yǒu jié míng wú zhuó zhuāng yán
次第复有劫名无著庄严

ěr shí yǒu shì jiè míng yuē wú biān guāng
尔时有世界名曰无边光

zhōng yǒu sān shí liù nà yóu tā fó xiàn
中有三十六那由他佛现

chū gōng dé xū mí dì èr xū kōng xīn
初功德须弥第二虚空心

dì sān jù zhuāng yán dì sì fǎ léi yīn
第三具庄严第四法雷音

dì wǔ fǎ jiè shēng dì liù miào yīn yún
第五法界声第六妙音云

dì qī zhào shí fāng dì bā fǎ hǎi yīn
第七照十方第八法海音

dì jiǔ gōng dé hǎi dì shí gōng dé chuáng
第九功德海第十功德幢

rú shì děng zhū fó　wǒ xī céng gòng yǎng
如 是 等 诸 佛　我 悉 曾 供 养

cì yǒu fó chū xiàn　míng wéi gōng dé chuáng
次 有 佛 出 现　名 为 功 德 幢

wǒ wéi yuè miàn tiān　gòng yǎng rén zhōng zhǔ
我 为 月 面 天　供 养 人 中 主

shí fó wèi wǒ shuō　wú yī miào fǎ mén
时 佛 为 我 说　无 依 妙 法 门

wǒ wén zhuān niàn chí　chū shēng zhū yuàn hǎi
我 闻 专 念 持　出 生 诸 愿 海

wǒ dé qīng jìng yǎn　jì miè dìng zǒng chí
我 得 清 净 眼　寂 灭 定 总 持

néng yú niàn niàn zhōng　xī jiàn zhū fó hǎi
能 于 念 念 中　悉 见 诸 佛 海

wǒ dé dà bēi zàng　pǔ míng fāng biàn yǎn
我 得 大 悲 藏　普 明 方 便 眼

zēng zhǎng pú tí xīn　chéng jiù rú lái lì
增 长 菩 提 心　成 就 如 来 力

jiàn zhòng shēng diān dǎo　zhí cháng yào wǒ jìng
见 众 生 颠 倒　执 常 乐 我 净

yú chī àn suǒ fù　wàng xiǎng qǐ fán nǎo
愚 痴 暗 所 覆　妄 想 起 烦 恼

xíng zhǐ jiàn chóu lín　wǎng lái tān yù hǎi
行 止 见 稠 林　往 来 贪 欲 海

jí yú zhū è qù　wú liàng zhǒng zhǒng yè
集 于 诸 恶 趣　无 量 种 种 业

yī qiè zhū qù zhōng　suí yè ér shòu shēn
一 切 诸 趣 中　随 业 而 受 身

shēng lǎo sǐ zhòng huàn　wú liàng kǔ bī pò
生 老 死 众 患　无 量 苦 逼 迫

wèi bǐ zhòng shēng gù　wǒ fā wú shàng xīn
为 彼 众 生 故　我 发 无 上 心

yuàn dé rú shí fāng　yī qiè shí lì zūn
愿 得 如 十 方　一 切 十 力 尊

yuán fó jí zhòng shēng　qǐ yú dà yuàn yún
缘 佛 及 众 生　起 于 大 愿 云

cóng shì xiū gōng dé　qù rù fāng biàn dào
从 是 修 功 德　趣 入 方 便 道

yuàn yún xī mí fù　　pǔ rù yī qiè dào
愿 云 悉 弥 覆　　普 入 一 切 道

jù zú bō luó mì　　chōng mǎn yú fǎ jiè
具 足 波 罗 蜜　　充 满 于 法 界

sù rù yú zhū dì　　sān shì fāng biàn hǎi
速 入 于 诸 地　　三 世 方 便 海

yī niàn xiū zhū fó　　yī qiè wú ài xíng
一 念 修 诸 佛　　一 切 无 碍 行

fó zǐ wǒ ěr shí　　dé rù pǔ xián dào
佛 子 我 尔 时　　得 入 普 贤 道

liǎo zhī shí fǎ jiè　　yī qiè chā bié mén
了 知 十 法 界　　一 切 差 别 门

shànnán zǐ　yú rǔ yì yún hé　　bǐ shí zhuàn lún shèngwáng
“善 男子！ 于汝意云何，彼时 转 轮 圣 王，

míng shí fāngzhǔ　　néngshàolóng fó zhǒngzhě　　qǐ yì rén hū　　wénshū
名 十方主， 能 绍 隆佛 种 者，岂异人乎？ 文殊

shī lì tóng zǐ shì yě　　ěr shí yè shén jué wù wǒ zhě　　pǔ xián pú sà
师利童子是也！ 尔时夜 神觉悟我者， 普贤菩萨

zhī suǒhuà ěr　　wǒ yú ěr shí wéiwángbǎo nǚ　　méng bǐ yè shén jué
之所化耳！ 我于尔时为 王 宝女， 蒙 彼夜 神觉

wù yú wǒ　lìng wǒ jiàn fó　　fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn
悟于我， 令我见佛， 发阿耨多罗三 藐 三菩提心。

zì cóng shì lái　　jīng fó chàwēichénshù jié　　bú duò è qù　　chángshēng
自 从 是来， 经佛刹微 尘 数劫， 不堕恶趣， 常 生

rén　tiān　　yú yī qiè chùcháng jiàn zhū fó　　nǎi zhì yú miàodēnggōng
人、天， 于一切处 常 见诸佛， 乃至于 妙 灯 功

dé chuáng fó suǒ　　dé cǐ dà shì lì pǔ xǐ chuáng pú sà jiě tuō　　yǐ
德 幢 佛所， 得此大势力普喜 幢 菩萨解脱， 以

cǐ jiě tuō rú shì lì yì yī qiè zhòngshēng
此解脱如是利益一切 众 生 。

shànnán zǐ　　wǒ wéi dé cǐ dà shì lì pǔ xǐ chuáng jiě tuō
“善 男子！ 我唯得此大势力普喜 幢 解脱

mén　rú zhū pú sà mó hē sà　　yú niànniànzhōng　　pǔ yì yī qiè zhū
门。如诸菩萨摩诃萨， 于念念 中， 普诣一切诸

rú lái suǒ　　jí néng qù rù yī qiè zhì hǎi　　yú niànniànzhōng　　yǐ fā
如来所， 疾 能 趣入一切智海； 于念念 中， 以发

qù mén　　rù yú yī qiè zhū dà yuàn hǎi　　yú niànniànzhōng　　yǐ yuàn
趣门， 入于一切诸大 愿 海； 于念念 中， 以愿

hǎi mén jìn wèi lái jié niànniàn chūshēng yī qiè zhū xíng yī yī xíng
海门，尽未来劫，念念出生一切诸行。一一行

zhōng chūshēng yī qiè chà wēi chén shù shēn yī yī shēn pǔ rù yī qiè fǎ
中出生一切刹微尘数身，一一身普入一切法

jiè mén yī yī fǎ jiè mén yī qiè fó chàzhōng suí zhòngshēng xīn
界门；一一法界门，一切佛刹中，随众生心

shuō zhū miàohèng yī qiè chà yī yī chénzhōng xī jiàn wú biān zhū rú
说诸妙行。一切刹一一尘中，悉见无边诸如

lái hǎi yī yī rú lái suǒ xī jiànbiàn fǎ jiè zhū fó shéntōng yī yī
来海；一一如来所，悉见遍法界诸佛神通；一一

rú lái suǒ xī jiànwǎng jié xiū pú sà xíng yī yī rú lái suǒ shòu
如来所，悉见往劫修菩萨行；一一如来所，受

chí shǒu hù suǒyǒu fǎ lún yī yī rú lái suǒ xī jiàn sān shì yī qiè rú
持守护所有法轮；一一如来所，悉见三世一切如

lái zhū shénbiàn hǎi ér wǒ yún hé néng zhī néngshuō bǐ gōng dé xíng
来诸神变海。而我云何能知能说彼功德行？

shànnán zǐ cǐ zhòng huì zhōng yǒu yī yè shén míng pǔ
“善男子！此众会中，有一夜神，名普

jiù zhòngshēngmiào dé rǔ yì bǐ wèn pú sà yún hé rù pú sà xíng jìng
救众生妙德。汝诣彼问菩萨云何入菩萨行、净

pú sà dào
菩萨道？”

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú rào wú shù zā yīn qín zhān
时，善财童子顶礼其足，绕无数匝，殷勤瞻

yǎng cí tuì ér qù
仰，辞退而去。

大方广佛华严经卷第六十九

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó sānmǎnduō mò tuó nán ē bō là dì hē duōzhé zhé
南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折

nà mí ǎn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ shān dìng
捺弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.矴

bō là dì wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ hòng pō
钵啰帝.乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦吽.婆

suō hē
莎诃.

jǔ zàn

举赞

fú chéngdōng jì tóng zǐ nánxún bǎi chéngyānshuǐmiǎo wú yín
福城东际童子南询百城烟水渺无垠.

zhī shi yì cháng lún wǔ shí sān rén yì qǔ hé yángchūn
知识异常伦.五十三人.一曲和阳春.

jǔ zì mǔzàn

举字母赞

（一遍）

huāyán zì mǔ zhòng yì qīn xuān shàn cái tóng zǐ dé zhēnchuán
华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.

mì mì yì yōuxuán gōng dé wú biān chàngsòng lì rén tiān
秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

（一遍）

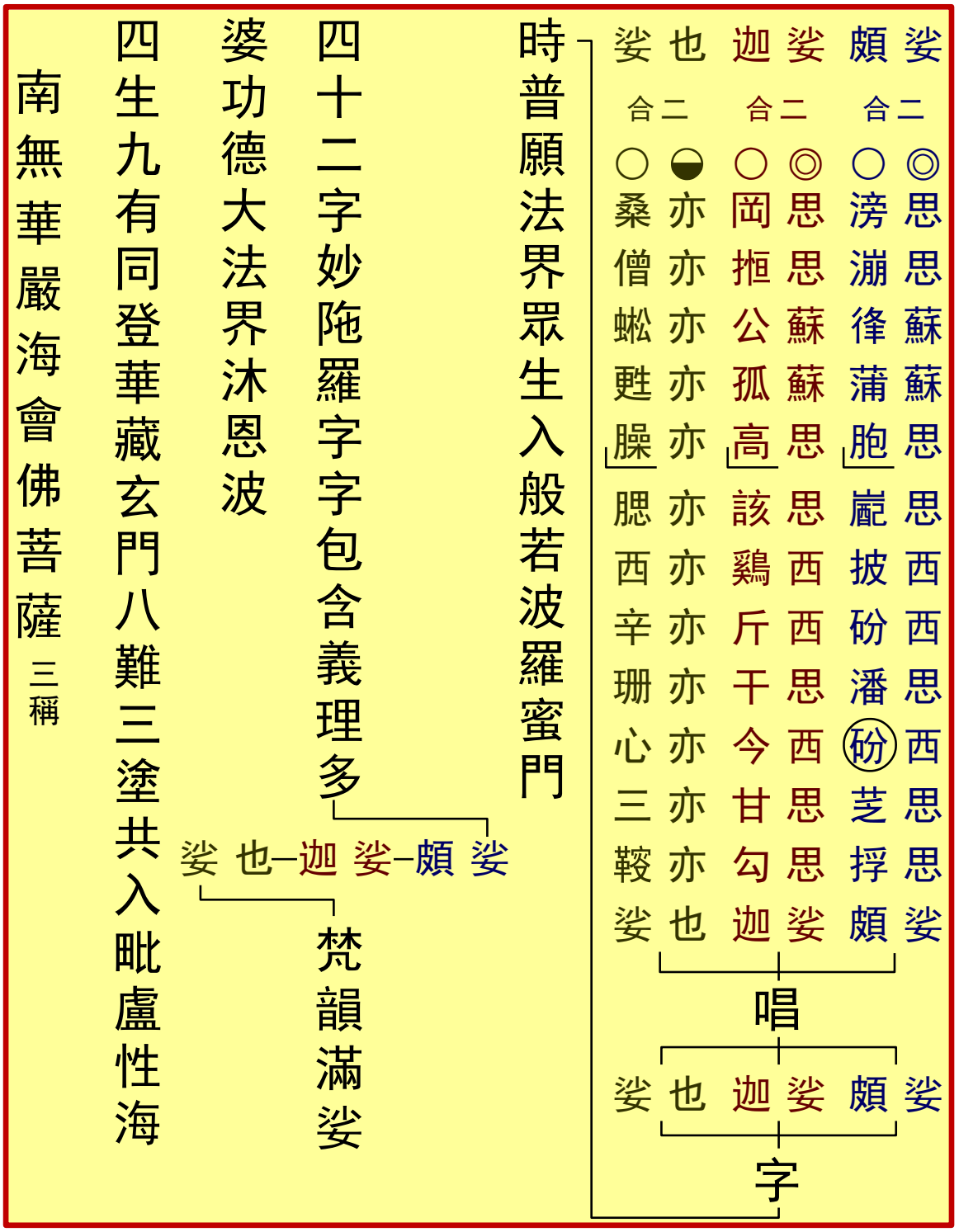

saopao si pang si peng su pong su pu si

37. 娑頗（二合） 思滂.思溯.蘇徸.蘇蒲.思

pao si pai si pi si pin si pan si pin si pan si

胞.思巉.西披.西矜.思潘.西矜.思芝.思

pou saopao chàng saopao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòng shēng

捋.娑頗 唱 娑頗字时. 普愿法界众生.

rù bō rě bō luó mì mén
入般若波罗蜜门.

saogao si gang si geng su gong su gu si gao
38. 娑迦(二合) 思岡.思挃.蘇公.蘇孤.思高.

si gai si gi si gin si gan si gin si gan si gou saogao chàng
思該.西鷄.西斤.思干.西今.思甘.思勾.娑迦 唱

sao gao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
娑迦字时. 普愿法界众生. 入般若波罗蜜

mén
门.

ye shao yi shang yi sheng yi shong yi shu yi
39. 也娑 (二合) 亦桑.亦僧.亦蜙.亦甦.亦

shao yi shai yi shi yi shin yì shan yi shin yi shan yi shou ye
臊.亦腮.亦西.亦辛.亦珊.亦心.亦三.亦鞍. 也

shao chàng ye shao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě
娑 唱 也娑字时. 普愿法界众生. 入般若

bō luó mì mén
波罗蜜门.

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāohán yì lǐ duō saopao
四十二字妙陀罗. 字字包含义理多. 娑頗.

saogao ye shao fàn yùnmǎnsuō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn
娑迦. 也娑. 梵韵满娑婆. 功德大. 法界沐恩

bō
波.

sì shēng jiǔ yǒu tóngdēnghuāzàngxuánmén bā nánsān tú
四生九有. 同登华藏玄门. 八难三途.

gòng rù pí lú xìng hǎi
共入毗卢性海.

ná mó huāyán hǎi huì fó pú sà
南无华严海会佛菩萨 (合掌三称)

huí xiàng jì
回向偈

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿以此功德 普及于一切

wǒ děng yǔ zhòngshēng jiē gòngchéng fó dào
我等与众生 皆共成佛道

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì qī shí

大方广佛华严经卷第七十

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì

唐于阗国三藏沙门实叉难陀译[11]

rù fǎ jiè pǐn dì sān shí jiǔ zhī shí yī

入法界品第三十九之十一

ěr shí shàn cái tóng zǐ yú xǐ mù guāncházhòngshēng yè shén

尔时，善财童子于喜目观察众生夜神

suǒ wén pǔ xǐ chuáng jiě tuōmén xìn jiě qù rù liǎo zhī suí shùn

所，闻普喜幢解脱门，信解趣入，了知随顺，

sī wéi xiū xí niànshàn zhī shí suǒyǒujiào huì xīn wú zàn shě zhūgēn

思惟修习，念善知识所有教诲，心无暂舍，诸根

bù sǎn yī xīn yuàn dé jiànshàn zhī shí pǔ yú shí fāng qín qiú fěi xiè

不散，一心愿得见善知识，普于十方勤求匪懈，

yuànchángqīn jìn shēngzhūgōng dé yǔ shàn zhī shí tóng yī shàngēn dé

愿常亲近生诸功德，与善知识同一善根，得

shàn zhī shí qiǎofāngbiànxíng yī shàn zhī shí rù jīng jìn hǎi yú wú liàng

善知识巧方便行，依善知识入精进海，于无量

jié cháng bù yuǎn lí zuò shì yuàn yǐ wǎng yì pǔ jiù zhòngshēngmiào

劫常不远离。作是愿已，往诣普救众生妙

dé yè shénsuǒ

德夜神所。

shí bǐ yè shénwèishàn cái tóng zǐ shì xiàn pú sà tiáo fú zhòng

时，彼夜神为善财童子示现菩萨调伏众

shēng jiě tuōshén lì yǐ zhūxiànghǎozhuāngyán qí shēn yú liǎngméijiān

生解脱神力，以诸相好庄严其身，于两眉间

fàng dà guāngmíng míng zhì dēng pǔ zhàoqīngjìng chuáng wú liàngguāng

放大光明，名智灯普照清净幢，无量光

míng yǐ wéijuànshǔ qí guāng pǔ zhào yī qiè shì jiān zhào shì jiān yǐ

明以为眷属，其光普照一切世间。照世间已，

rù shàn cái dǐng chōngmǎn qí shēn shàn cái ěr shí jí dé jiū jìngqīng

入善财顶，充满其身。善财尔时即得究竟清

[11] 丽本：于闐國三藏實叉難陀奉制譯；永乐北藏本及龙藏本：唐于闐國三藏沙門實叉難陀譯

jìng lún sān mèi
净轮三昧。

dé cǐ sān mèi yǐ xī jiàn èr shén liǎng chù zhōng jiān suǒ yǒu yī
得此三昧已，悉见二神两处中间，所有一

qiè dì chén shuǐ chén jí yǐ huǒ chén jīn gāng mó ní zhòng bǎo wēi chén
切地尘、水尘及以火尘，金刚摩尼众宝微尘，

huā xiāng yīng luò zhū zhuāng yán jù rú shì yī qiè suǒ yǒu wēi chén
华香、璎珞、诸庄严具，如是一切所有微尘，

yī yī chén zhōng gè jiàn fó chà wēi chén shù shì jiè chéng huài jí jiàn
一一尘中各见佛刹微尘数世界成坏。及见

yī qiè dì shuǐ huǒ fēng zhū dà jī jù yì jiàn yī qiè shì jiè jiē
一切地、水、火、风诸大积聚。亦见一切世界接

lián jiē yǐ dì lún rèn chí ér zhù zhǒng zhǒng shān hǎi zhǒng zhǒng hé
连，皆以地轮任持而住。种种山海、种种河

chí zhǒng zhǒng shù lín zhǒng zhǒng gōng diàn suǒ wèi tiān gōng diàn
池、种种树林、种种宫殿，所谓天宫殿、

lóng gōng diàn yè chā gōng diàn nǎi zhì mó hóu luó qié rén fēi rén
龙宫殿、夜叉宫殿，乃至摩睺罗伽、人、非人

děng gōng diàn wū zhái dì yù chù shēng yán luó wáng jiè yī qiè zhù
等宫殿屋宅，地狱、畜生、阎罗王界一切住

chù zhū qù lún zhuǎn shēng sǐ wǎng lái suí yè shòu bào gè gè
处，诸趣轮转，生死往来，随业受报，各各

chā bié mǐ bù xī jiàn
差别，靡不悉见。

yòu jiàn yī qiè shì jiè chā bié suǒ wèi huò yǒu shì jiè zá huì huò
又见一切世界差别。所谓或有世界杂秽，或

yǒu shì jiè qīng jìng huò yǒu shì jiè qù zá huì huò yǒu shì jiè qù qīng jìng
有世界清净，或有世界趣杂秽，或有世界趣清净，

huò yǒu shì jiè zá huì qīng jìng huò yǒu shì jiè qīng jìng zá huì huò yǒu shì
或有世界杂秽清净，或有世界清净杂秽，或有世

jiè yī xiàng qīng jìng huò yǒu shì jiè qí xíng píng zhèng huò yǒu fù zhù
界一向清净，或有世界其形平正，或有覆住，

huò yǒu cè zhù rú shì děng yī qiè shì jiè yī qiè qù zhōng xī jiàn cǐ
或有侧住。如是等一切世界一切趣中，悉见此

pǔ jiù zhòng shēng yè shén yú yī qiè shí yī qiè chù suí zhū zhòng shēng
普救众生夜神，于一切时一切处，随诸众生

xíng mào yán cí xíng jiě chā bié yǐ fāng biàn lì pǔ xiàn qí qián
形貌、言辞、行解差别，以方便力普现其前，

suí yí huà dù lìng dì yù zhòngshēngmiǎnzhū kǔ dú lìng chùshēngzhòng
随宜化度，令地狱众生免诸苦毒，令畜生众

shēng bù xiāng shí dàn lìng è guǐ zhòngshēng wú yǒu jī kě lìng zhūlóng
生不相食噉，令饿鬼众生无有饥渴，令诸龙

děng lí yī qiè bù lìng yù jiè zhòngshēng lí yù jiè kǔ lìng rén qù
等离一切怖，令欲界众生离欲界苦，令人趣

zhòngshēng lí àn yè bù huǐ zǐ bù è míng bù dà zhòng bù
众生离暗夜怖、毁訾怖、恶名怖、大众怖、

bù huó bù sǐ bù è dào bù duànshàngēn bù tuì pú tí xīn
不活怖、死怖、恶道怖、断善根怖、退菩提心

bù yù è zhī shí bù lí shàn zhī shí bù duò èr shèng dì bù
怖、遇恶知识怖、离善知识怖、堕二乘地怖、

zhǒngzhǒngshēng sǐ bù yì lèi zhòngshēngtóngzhù bù è shí shòu
种种生死怖、异类众生同住怖、恶时受

shēng bù è zhǒng zú zhōngshòushēng bù zào è yè bù yè fánnǎo
生怖、恶种族中受生怖、造恶业怖、业烦恼

zhàng bù zhí zhuózhūxiǎng xì fù bù rú shì děng bù xī lìng shě lí
障怖、执著诸想系缚怖，如是等怖悉令舍离。

yòujiàn yī qiè zhòngshēng luǎnshēng tāi shēng shī shēng
又见一切众生，卵生、胎生、湿生、

huàshēng yǒu sè wú sè yǒuxiǎng wú xiǎng fēi yǒuxiǎng
化生，有色、无色，有想、无想，非有想、

fēi wú xiǎng pǔ xiàn qí qián cháng qín jiù hù wèichéng jiù pú sà
非无想，普现其前，常勤救护，为成就菩萨

dà yuàn lì gù shēn rù pú sà sānmèi lì gù jiān gù pú sà shéntōng
大愿力故，深入菩萨三昧力故，坚固菩萨神通

lì gù chūshēng pǔ xiánhèngyuàn lì gù zēngguǎng pú sà dà bēi hǎi
力故，出生普贤行愿力故，增广菩萨大悲海

gù dé pǔ fù zhòngshēng wú ài dà cí gù dé pǔ yǔ zhòngshēng wú
故，得普覆众生无碍大慈故，得普与众生无

liàng xǐ lè gù dé pǔ shè yī qiè zhòngshēng zhì huì fāngbiàn gù dé
量喜乐故，得普摄一切众生智慧方便故，得

pú sà guǎng dà jiě tuō zì zài shéntōng gù yán jìng yī qiè fó chà gù
菩萨广大解脱自在神通故，严净一切佛刹故，

jué liǎo yī qiè zhū fǎ gù gòngyǎng yī qiè zhū fó gù shòu chí yī qiè
觉了一切诸法故，供养一切诸佛故，受持一切

fó jiào gù jī jí yī qiè shàngēn xiū yī qiè miàohèng gù rù yī qiè
佛教故，积集一切善根修一切妙行故，入一切

zhòngshēng xīn hǎi ér wú zhàng ài gù zhī yī qiè zhòngshēng zhū gēn jiào
众 生 心海而无 障 碍故，知一切 众 生 诸根教
huà chéng shú gù jìng yī qiè zhòngshēng xìn jiě chú qí è zhàng gù pò
化 成 熟故，净一切 众 生 信解除其恶 障 故，破
yī qiè zhòngshēng wú zhī hēi àn gù lìng dé yī qiè zhì qīng jìng guāng míng
一切 众 生 无知黑暗故，令得一切智清净 光 明
gù
故。

shí shàn cái tóng zǐ jiàn cǐ yè shén rú shì shén lì bù kě sī yì
时，善财童子见此夜神如是神力不可思议
shèn shēn jìng jiè pǔ xiàn tiáo fú yī qiè zhòngshēng pú sà jiě tuō yǐ
甚深境界，普现调伏一切 众 生 菩萨解脱已，
huān xǐ wú liàng tóu miàn zuò lǐ yī xīn zhān yǎng shí bǐ yè shén
欢喜无量，头面作礼，一心瞻仰。时，彼夜神
jí shě pú sà zhuāng yán zhī xiàng huán fù běn xíng ér bù shě qí zì
即舍菩萨 庄 严之相，还复本形，而不舍其自
zài shén lì
在神力。

ěr shí shàn cái tóng zǐ gōng jìng hé zhǎng què zhù yī miàn
尔时，善财童子恭敬合 掌，却住一面，
yǐ jì zàn yuē
以偈赞曰：

wǒ shàn cái dé jiàn rú shì dà shén lì
我 善 财 得 见 如 是 大 神 力
qí xīn shēng huān xǐ shuō jì ér zàn tàn
其心 生 欢 喜 说 偈 而 赞 叹
wǒ jiàn zūn miào shēn zhòng xiàng yǐ zhuāng yán
我 见 尊 妙 身 众 相 以 庄 严
pì rú kōng zhōng xīng yī qiè xī yán jìng
譬如 空 中 星 一 切 悉 严 净
suǒ fàng shū shèng guāng wú liàng chà chén shù
所放殊 胜 光 无 量 刹 尘 数
zhǒng zhǒng wēi miào sè pǔ zhào yú shí fāng
种 种 微 妙 色 普 照 于 十 方
yī yī máo kǒng fàng zhòng shēng xīn shù guāng
一 一 毛 孔 放 众 生 心数 光
yī yī guāng míng duān jiē chū bǎo lián huā
一 一 光 明 端 皆 出 宝 莲 华

huā zhōng chū huà shēn　　néng miè zhòng shēng kǔ
华 中 出 化 身　　能 灭 众 生 苦

guāngzhōngchūmiàoxiāng　　pǔ xūn yú zhòng shēng
光 中 出 妙 香　　普 熏 于 众 生

fù yù zhǒng zhǒng huā　　gòng yǎng yī qiè fó
复 雨 种 种 华　　供 养 一 切 佛

liǎng méi fàng miào guāng　　liàng yǔ xū mí děng
两 眉 放 妙 光　　量 与 须 弥 等

pǔ chù zhū hán shí　　lìng miè yú chī àn
普 触 诸 含 识　　令 灭 愚 痴 暗

kǒu fàng qīng jìng guāng　　pì rú wú liàng rì
口 放 清 净 光　　譬 如 无 量 日

pǔ zhào yú guǎng dà　　pí lú shè nuó jìng
普 照 于 广 大　　毗 卢 舍 那 境

yǎn fàng qīng jìng guāng　　pì rú wú liàng yuè
眼 放 清 净 光　　譬 如 无 量 月

pǔ zhào shí fāng chà　　xī miè shì chī yì
普 照 十 方 刹　　悉 灭 世 痴 翳

xiàn huà zhǒng zhǒng shēn　　xiàngzhuàngděngzhòngshēng
现 化 种 种 身　　相 状 等 众 生

chōng mǎn shí fāng jiè　　dù tuō sān yǒu hǎi
充 满 十 方 界　　度 脱 三 有 海

miào shēn biàn shí fāng　　pǔ xiàn zhòng shēng qián
妙 身 遍 十 方　　普 现 众 生 前

miè chú shuǐ huǒ zéi　　wáng děng yī qiè bù
灭 除 水 火 贼　　王 等 一 切 怖

wǒ chéng xǐ mù jiào　　jīn dé yì zūn suǒ
我 承 喜 目 教　　今 得 诣 尊 所

jiàn zūn méi jiān xiàng　　fàng dà qīng jìng guāng
见 尊 眉 间 相　　放 大 清 净 光

pǔ zhào shí fāng hǎi　　xī miè yī qiè àn
普 照 十 方 海　　悉 灭 一 切 暗

xiǎn xiàn shén tōng lì　　ér lái rù wǒ shēn
显 现 神 通 力　　而 来 入 我 身

wǒ yù yuán mǎn guāng　　xīn shēng dà huān xǐ
我 遇 圆 满 光　　心 生 大 欢 喜

dé zǒng chí sān mèi　　pǔ jiàn shí fāng fó
得 总 持 三 昧　　普 见 十 方 佛

wǒ yú suǒ jīng chù　　xī jiàn zhū wēi chén
我于所经处　悉见诸微尘

yī yī wēi chén zhōng　　gè jiàn chén shù chà
一一微尘中　各见尘数刹

huò yǒu wú liàng chà　　yī qiè xián zhuó huì
或有无量刹　一切咸浊秽

zhòng shēng shòu zhū kǔ　　cháng bēi tàn háo qì
众生受诸苦　常悲叹号泣

huò yǒu rǎn jìng chà　　shǎo lè duō yōu kǔ
或有染净刹　少乐多忧苦

shì xiàn sān shèng xiàng　　wǎng bǐ ér jiù dù
示现三乘像　往彼而救度

huò yǒu jìng rǎn chà　　zhòng shēng suǒ yào jiàn
或有净染刹　众生所乐见

pú sà cháng chōng mǎn　　zhù chí zhū fó fǎ
菩萨常充满　住持诸佛法

yī yī wēi chén zhōng　　wú liàng jìng chà hǎi
一一微尘中　无量净刹海

pí lú zhē nuó fó　　wǎng jié suǒ yán jìng
毗卢遮那佛　往劫所严净

fó yú yī qiè chà　　xī zuò pú tí shù
佛于一切刹　悉坐菩提树

chéng dào zhuàn fǎ lún　　dù tuō zhū qún shēng
成道转法轮　度脱诸群生

wǒ jiàn pǔ jiù tiān　　yú bǐ wú liàng chà
我见普救天　于彼无量刹

yī qiè zhū fó suǒ　　pǔ jiē wǎng gòng yǎng
一切诸佛所　普皆往供养

ěr shí shàn cái tóng zǐ shuō cǐ sòng yǐ　　bó pǔ jiù zhòngshēng
尔时，善财童子说此颂已，白普救众生

miào dé yè shényán　　tiānshén jīn cǐ jiě tuō shènshēn xī yǒu
妙德夜神言：“天神！今此解脱甚深希有！

qí míng hé děng　　dé cǐ jiě tuō qí yǐ jiǔ rú　　xiū hé děngxíng ér
其名何等？得此解脱其已久如？修何等行而

dé qīngjìng
得清净？”

yè shényán　　shànnán zǐ　　shì chùnán zhī　　zhū tiān jí rén
夜神言：“善男子！是处难知，诸天及人、

yī qiè èr shèngsuǒ bù néng cè hé yǐ gù cǐ shì zhù pǔ xián pú sà
一切二乘所不能测。何以故？此是住普贤菩萨

xíngzhě jìng jiè gù zhù dà bēi zàngzhě jìng jiè gù jiù hù yī qiè zhòng
行者境界故，住大悲藏者境界故，救护一切众

shēngzhě jìng jiè gù néngjìng yī qiè sān è bā nànzhě jìng jiè gù néng
生者境界故，能净一切三恶八难者境界故，能

yú yī qiè fó chàzhōngshàolóng fó zhǒng bú duànzhě jìng jiè gù néng
于一切佛刹中绍隆佛种不断者境界故，能

zhù chí yī qiè fó fǎ zhě jìng jiè gù néng yú yī qiè jié xiū pú sà xíng
住持一切佛法者境界故，能于一切劫修菩萨行

chéngmǎn dà yuàn hǎi zhě jìng jiè gù néng yú yī qiè fǎ jiè hǎi yǐ qīng
成满大愿海者境界故，能于一切法界海以清

jìng zhì guāngmiè wú míng àn zhàngzhě jìng jiè gù néng yǐ yī niàn zhì huì
净智光灭无明暗障者境界故，能以一念智慧

guāngmíng pǔ zhào yī qiè sān shì fāngbiàn hǎi zhě jìng jiè gù wǒ chéng
光明普照一切三世方便海者境界故。我承

fó lì jīn wèi rǔ shuō
佛力，今为汝说。

shànnán zǐ nǎi wǎng gǔ shì guò fó chàwēi chén shù jié
“善男子！乃往古世，过佛刹微尘数劫，

ěr shí yǒu jié míngyuánmǎnqīngjìng shì jiè míng pí lú zhēnuó dà wēi
尔时有劫，名圆满清净，世界名毗卢遮那大威

dé yǒu xū mí shānwēi chén shù rú lái yú zhōngchūxiàn qí fó shì jiè
德，有须弥山微尘数如来于中出现。其佛世界，

yǐ yī qiè xiāngwáng mó ní bǎowéi tǐ zhòngbǎozhuāngyán zhù wú gòu
以一切香王摩尼宝为体，众宝庄严，住无垢

guāngmíng mó ní wáng hǎi shàng qí xíngzhèngyuán jìng huì hé chéng
光明摩尼王海上。其形正圆，净秽合成，

yī qiè yán jù zhàngyún ér fù qí shàng yī qiè zhuāngyán mó ní lún
一切严具帐云而覆其上，一切庄严摩尼轮

shānqiān zā wéi rào yǒu shí wàn yì nà yóu tā sì tiān xià jiē miàozhuāng
山千匝围绕。有十万亿那由他四天下皆妙庄

yán huòyǒu sì tiān xià è yè zhòngshēng yú zhōng zhǐ zhù huòyǒu sì
严，或有四天下恶业众生于中止住，或有四

tiān xià zá yè zhòngshēng yú zhōng zhǐ zhù huòyǒu sì tiān xià shàngēn
天下杂业众生于中止住，或有四天下善根

zhòngshēng yú zhōng zhǐ zhù huòyǒu sì tiān xià yī xiàngqīngjìng zhū dà
众生于中止住，或有四天下一向清净诸大

pú sà zhī suǒ zhǐ zhù
菩萨之所止住。

cǐ jiè dōng jì lún wéi shān cè yǒu sì tiān xià míng bǎo dēng
“此界东际轮围山侧，有四天下，名宝灯

huā chuáng guó jiè qīng jìng yǐn shí fēng zú bú jiè gēng yún ér shēng
华幢。国界清净，饮食丰足，不藉耕耘而生

dào liáng gōng diàn lóu gé xī jiē qí miào zhū rú yì shù chù chù háng liè
稻粱；宫殿楼阁悉皆奇妙；诸如意树处处行列，

zhǒng zhǒng xiāng shù héng chū xiāng yún zhǒng zhǒng mán shù héng chū mán yún
种种香树恒出香云，种种鬘树恒出鬘云，

zhǒng zhǒng huā shù cháng yù miào huā zhǒng zhǒng bǎo shù chū zhū qí bǎo
种种华树常雨妙华；种种宝树出诸奇宝，

wú liàng sè guāng zhōu zā zhào yào zhū yīn yuè shù chū zhū yīn yuè suí fēng
无量色光周匝照耀；诸音乐树出诸音乐，随风

chuī dòng yǎn miào yīn shēng rì yuè guāng míng mó ní bǎo wáng pǔ zhào yī
吹动演妙音声；日月光明摩尼宝王普照一

qiè zhòu yè shòu lè wú shí jiàn duàn
切，昼夜受乐无时间断。

cǐ sì tiān xià yǒu bǎi wàn yì nà yóu tā zhū wáng guó tǔ yī
“此四天下有百万亿那由他诸王国土，一

yī guó tǔ yǒu qiān dà hé zhōu zā wéi rào yī yī jiē yǐ miào huā fù
一国土有千大河周匝围绕，一一皆以妙华覆

shàng suí liú piāo dòng chū tiān yuè yīn yī qiè bǎo shù liè zhí qí àn
上，随流漂动，出天乐音，一切宝树列植其岸，

zhǒng zhǒng zhēn qí yǐ wéi yán shì zhōu chuán lái wǎng chèn qíng xì lè
种种珍奇以为严饰，舟船来往称情戏乐。

yī yī hé jiān yǒu bǎi wàn yì chéng yī yī chéng yǒu bǎi wàn yì nà yóu
一一河间有百万亿城，一一城有百万亿那由

tā jù luò rú shì yī qiè chéng yì jù luò gè yǒu wú liàng bǎi qiān
他聚落；如是一切城邑、聚落，各有无量百千

yì nà yóu tā gōng diàn yuán lín zhōu zā wéi rào
亿那由他宫殿园林周匝围绕。

cǐ sì tiān xià yán fú tí nèi yǒu yī guó tǔ míng bǎo huā
“此四天下阎浮提内，有一国土，名宝华

dēng ān wěn fēng lè rén mín chì shèng qí zhōng zhòng shēng jù
灯，安隐丰乐，人民炽盛；其中众生，具

xíng shí shàn yǒu zhuàn lún wáng yú zhōng chū xiàn míng pí lú zhē nuó miào
行十善。有转轮王于中出现，名毗卢遮那妙

bǎoliánhuā jì yú liánhuāzhōng hū ránhuàshēng sān shí èr xiàng yǐ
宝莲华髻，于莲华中忽然化生，三十二相以

wéiyánhǎo qī bǎo jù zú wàng sì tiān xià héng yǐ zhèng fǎ jiàodǎo
为严好，七宝具足，王四天下，恒以正法教导

qúnshēng wángyǒuqiān zǐ duānzhèngyǒngjiàn néng fú yuān dí
群生。王有千子，端正勇健，能伏冤[12]敌；

bǎiwàn yì nà yóu tā gōngrén cǎi nǚ jiē xī yǔ wángtóngzhòngshàn
百万亿那由他宫人、采女，皆悉与王同种善

gēn tóng xiū zhūxíng tóng shí dànshēng duānzhèng shū miàoyóu rú tiān
根、同修诸行、同时诞生，端正姝妙犹如天

nǚ shēnzhēn jīn sè chángfàngguāngmíng zhūmáokǒngzhōnghéngchū
女，身真金色常放光明，诸毛孔中恒出

miàoxiāng liángchén měngjiàng jù zú shí yì wángyǒuzhèng fēi
妙香；良臣、猛将，具足十亿。王有正妃，

míngyuánmǎnmiàn shì wáng nǚ bǎo duānzhèngshū tè pí fū jīn
名圆满面，是王女宝，端正殊特，皮肤金

sè mù fà gànqīng yántóngfàn yīn shēnyǒutiānxiāng chángfàng
色，目发绀青，言同梵音，身有天香，常放

guāngmíngzhàoqiānyóuxún qí yǒu yī nǚ míng pǔ zhì yànmiào dé yǎn
光明照千由旬。其有一女，名普智焰妙德眼，

xíng tǐ duānyán sè xiāngshū měi zhòngshēngjiàn zhěqíng wú yàn zú
形体端严，色相殊美，众生见者情无厌足。

ěr shí zhòngshēngshòumìng wú liàng huòyǒu bú dìng ér zhōngyāozhě
尔时，众生寿命无量，或有不定而中夭者；

zhǒngzhǒngxíng sè zhǒngzhǒng yīn shēng zhǒngzhǒngmíng zì zhǒng
种种形色、种种音声、种种名字、种

zhǒng zú xìng yú zhì yǒng qiè pín fù kǔ lè
种族姓，愚、智、勇、怯、贫、富、苦、乐，

wú liàng pǐn lèi jiē xī bù tóng shí huòyǒu rén yù yú rén yán wǒ
无量品类皆悉不同。时，或有人语余人言：‘我

shēnduānzhèng rǔ xíng bǐ lòu ’ zuò shì yǔ yǐ dì xiāng huǐ rǔ
身端正，汝形鄙陋。’作是语已，递相毁辱，

jí bú shàn yè yǐ shì yè gù shòumìng sè lì yī qiè lè shì
集不善业；以是业故，寿命、色力、一切乐事

xī jiē sǔn jiǎn
悉皆损减。

[12] 丽本：怨；永乐北藏本及龙藏本：冤

shí bǐ chéng běi yǒu pú tí shù míng pǔ guāng fǎ yún yīn
“时，彼城北有菩提树，名普光法云音
chuáng yǐ niànniàn chūxiàn yī qiè rú lái dàochǎngzhuāngyánjiān gù mó
幢，以念念出现一切如来道场庄严坚固摩
ní wáng ér wéi qí gēn yī qiè mó ní yǐ wéi qí gàn zhòng zá miàobǎo
尼王而为其根，一切摩尼以为其干，众杂妙宝
yǐ wéi qí yè cì dì fēn bù bìngxiāngchèn kě sì fāngshàng xià
以为其叶，次第分布，并相称可，四方上下，
yuánmǎnzhuāngyán fàngbǎoguāngmíng chūmiào yīn shēng shuō yī
圆满庄严；放宝光明，出妙音声，说一
qiè rú lái shènshēnjìng jiè yú bǐ shù qián yǒu yī xiāng chí míngbǎo
切如来甚深境界。于彼树前，有一香池，名宝
huāguāngmíng yǎn fǎ léi yīn miàobǎowéi àn bǎiwàn yì nà yóu tā
华光明，演法雷音；妙宝为岸，百万亿那由他
bǎo shù wéirào yī yī shùxíng rú pú tí shù zhòngbǎoyīng luò zhōu zā
宝树围绕，一一树形如菩提树，众宝璎珞周匝
chuí xià wú liàng lóu gé jiē bǎosuǒ chéng zhōubiāndàochǎng yǐ wéiyán
垂下，无量楼阁皆宝所成，周遍道场以为严
shì bǐ xiāng chí nèi chū dà liánhuā míng pǔ xiànsān shì yī qiè rú lái
饰。彼香池内出大莲华，名普现三世一切如来
zhuāngyán jìng jiè yún xū mí shānwēichénshù fó yú zhōngchūxiàn qí
庄严境界云，须弥山微尘数佛于中出现。其
dì yī fó míng pǔ zhì bǎoyànmiào dé chuáng yú cǐ huāshàng zuì
第一佛，名普智宝焰妙德幢，于此华上，最
chū dé ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí wú liàngqiān suì yǎnshuōzhèng
初得阿耨多罗三藐三菩提，无量千岁演说正
fǎ chéngshúzhòngshēng
法成熟众生。

qí bǐ rú lái wèichéng fó shí shí qiānniánqián cǐ dà lián
“其彼如来未成佛时，十千年前，此大莲
huāfàng jìng guāngmíng míngxiànzhūshéntōngchéngshúzhòngshēng ruò yǒu
华放净光明，名现诸神通成熟众生；若有
zhòngshēng yù sī guāngzhě xīn zì kāi wù wú suǒ bù liǎo zhī shí
众生遇斯光者，心自开悟，无所不了，知十
qiānniánhòu fó dāngchūxiàn jiǔ qiānniánqián fàng jìng guāngmíng míng
千年后佛当出现。九千年前，放净光明，名
yī qiè zhòngshēng lí gòudēng ruò yǒuzhòngshēng yù sī guāngzhě dé
一切众生离垢灯；若有众生遇斯光者，得

qīng jìng yǎn jiàn yī qiè sè zhī jiǔ qiānniánhòu fó dāngchūxiàn bā
清净眼，见一切色，知九千年后佛当出现。八
qiānniánqián fàng dà guāngmíng míng yī qiè zhòngshēng yè guǒ yīn
千年前，放大光明，名一切众生业果音；
ruò yǒuzhòngshēng yù sī guāngzhě xī dé zì zhī zhū yè guǒbào zhī
若有众生遇斯光者，悉得自知诸业果报，知
bā qiānniánhòu fó dāngchūxiàn qī qiānniánqián fàng dà guāngmíng
八千年后佛当出现。七千年前，放大光明，
míngshēng yī qiè shàngēn yīn ruò yǒuzhòngshēng yù sī guāngzhě yī
名生一切善根音；若有众生遇斯光者，一
qiè zhū gēn xī dé yuánmǎn zhī qī qiānniánhòu fó dāngchūxiàn liù qiān
切诸根悉得圆满，知七千年后佛当出现。六千
niánqián fàng dà guāngmíng míng fó bù sī yì jìng jiè yīn ruò yǒu
年前，放大光明，名佛不思议境界音；若有
zhòngshēng yù sī guāngzhě qí xīn guǎng dà pǔ dé zì zài zhī liù
众生遇斯光者，其心广大，普得自在，知六
qiānniánhòu fó dāngchūxiàn wǔ qiānniánqián fàng dà guāngmíng míng
千年后佛当出现。五千年前，放大光明，名
yán jìng yī qiè fó chà yīn ruò yǒuzhòngshēng yù sī guāngzhě xī jiàn
严净一切佛刹音；若有众生遇斯光者，悉见
yī qiè qīng jìng fó tǔ zhī wǔ qiānniánhòu fó dāngchūxiàn sì qiānnián
一切清净佛土，知五千年后佛当出现。四千年
qián fàng dà guāngmíng míng yī qiè rú lái jìng jiè wú chā bié dēng
前，放大光明，名一切如来境界无差别灯；
ruò yǒuzhòngshēng yù sī guāngzhě xī néngwǎng jìn yī qiè zhū fó zhī
若有众生遇斯光者，悉能往觐一切诸佛，知
sì qiānniánhòu fó dāngchūxiàn sān qiānniánqián fàng dà guāngmíng
四千年后佛当出现。三千年前，放大光明，
míngsān shì míngdēng ruò yǒuzhòngshēng yù sī guāngzhě xī néngxiàn
名三世明灯；若有众生遇斯光者，悉能现
jiàn yī qiè rú lái zhū běn shì hǎi zhī sān qiānniánhòu fó dāngchūxiàn
见一切如来诸本事海，知三千年后佛当出现。
èr qiānniánqián fàng dà guāngmíng míng rú lái lí yì zhì huì dēng
二千年前，放大光明，名如来离翳智慧灯；
ruò yǒuzhòngshēng yù sī guāngzhě zé dé pǔ yǎnjiàn yī qiè rú lái shén
若有众生遇斯光者，则得普眼见一切如来神
biàn yī qiè zhū fó guó tǔ yī qiè shì jiè zhòngshēng zhī èr qiānnián
变、一切诸佛国土、一切世界众生，知二千年

hòu fó dāngchūxiàn yī qiānniánqián fàng dà guāngmíng míng lìng yī
后佛当出现。一千年前，放大光明，名令一
qiè zhòngshēngjiàn fó jí zhūshàngēn ruò yǒuzhòngshēng yù sī guāngzhě
切众生见佛集诸善根；若有众生遇斯光者，
zé dé chéng jiù jiàn fó sānmèi zhī yī qiānniánhòu fó dāngchūxiàn cì
则得成就见佛三昧，知一千年后佛当出现。次
qī rì qián fàng dà guāngmíng míng yī qiè zhòngshēnghuān xǐ yīn
七日前，放大光明，名一切众生欢喜音；
ruò yǒuzhòngshēng yù sī guāngzhě dé pǔ jiànzhū fó shēng dà huān xǐ
若有众生遇斯光者，得普见诸佛生大欢喜，
zhī qī rì hòu fó dāngchūxiàn mǎn qī rì yǐ yī qiè shì jiè xī jiē
知七日后佛当出现。满七日已，一切世界悉皆
zhèndòng chún jìng wú rǎn niànniàn pǔ xiàn shí fāng yī qiè qīng jìng fó
震动，纯净无染，念念普现十方一切清净佛
chà yì xiàn bǐ chàzhǒngzhǒngzhuāngyán ruò yǒuzhòngshēnggēnxìng
刹，亦现彼刹种种庄严；若有众生根性
chúnshú yīngjiàn fó zhě xián yì dàochǎng
淳熟，应见佛者，咸诣道场。

ěr shí bǐ shì jiè zhōng yī qiè lún wéi yī qiè xū mí yī
“尔时，彼世界中一切轮围、一切须弥、一
qiè zhūshān yī qiè dà hǎi yī qiè dì yī qiè chéng yī qiè yuán
切诸山、一切大海、一切地、一切城、一切垣
qiáng yī qiè gōngdiàn yī qiè yīn yuè yī qiè yǔ yán jiē chū yīn
墙、一切宫殿、一切音乐、一切语言，皆出音
shēng zànshuō yī qiè zhū fó rú lái shén lì jìng jiè yòuchū yī qiè xiāng
声，赞说一切诸佛如来神力境界；又出一切香
yún yī qiè shāoxiāngyún yī qiè mòxiāngyún yī qiè xiāngmó ní xíng
云、一切烧香云、一切末香云、一切香摩尼形
xiàngyún yī qiè bǎoyànyún yī qiè yànzàngyún yī qiè mó ní yī
像云、一切宝焰云、一切焰藏云、一切摩尼衣
yún yī qiè yīng luò yún yī qiè miàohuāyún yī qiè rú lái guāngmíng
云、一切璎珞云、一切妙华云、一切如来光明
yún yī qiè rú lái yuánguāngyún yī qiè yīn yuèyún yī qiè rú lái
云、一切如来圆光云、一切音乐云、一切如来
yuànshēngyún yī qiè rú lái yán yīn hǎi yún yī qiè rú lái xiànghǎoyún
愿声云、一切如来言音海云、一切如来相好云，
xiǎn shì rú lái chūxiàn shì jiān bù sī yì xiàng
显示如来出现世间不思议相。

shànnán zǐ cǐ pǔ zhàosān shì yī qiè rú lái zhuāngyán jìng
“善男子！此普照三世一切如来 庄 严境
jiè dà bǎoliánhuāwáng yǒu shí fó chàwēichénshù liánhuāzhōu zā wéi
界大宝莲华 王，有十佛刹微 尘 数莲华周 匝围
rào zhū liánhuā nèi xī yǒu mó ní bǎozàng shī zǐ zhī zuò yī yī zuò
绕，诸莲华内悉有摩尼宝 藏师子之座，一一座
shàng jiē yǒu pú sà jié jiā[13] fū zuò
上 皆有菩萨结加跌坐。

shànnán zǐ bǐ pǔ zhì bǎoyànmiào dé chuángwáng rú lái
“善男子！彼普智宝焰妙 德 幢 王 如来，
yú cǐ chéng ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí shí jí yú shí fāng yī
于此 成 阿耨多罗三 藐 三菩提时，即于十方一
qiè shì jiè zhōngchéng ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí suí zhòngshēng
切世界 中 成 阿耨多罗三 藐 三菩提；随 众 生
xīn xī xiàn qí qiánwèizhuàn fǎ lún yú yī yī shì jiè lìng wú liàng
心，悉现其前为 转 法轮。于一一世界，令无量
zhòngshēng lí è dào kǔ lìng wú liàngzhòngshēng dé shēngtiānzhōng lìng
众 生 离恶道苦，令无量 众 生 得 生 天 中，令
wú liàngzhòngshēngzhù yú shēngwén pì zhī fó dì lìng wú liàngzhòng
无量 众 生 住于 声 闻、辟支佛地，令无量 众
shēngchéng jiù chū lí pú tí zhī xíng lìng wú liàngzhòngshēngchéng jiù
生 成 就出离菩提之行，令无量 众 生 成 就
yǒngměngchuáng pú tí zhī xíng lìng wú liàngzhòngshēngchéng jiù fǎ
勇 猛 幢 菩提之行，令无量 众 生 成 就法
guāngmíng pú tí zhī xíng lìng wú liàngzhòngshēngchéng jiù qīngjìng gēn pú
光 明菩提之行，令无量 众 生 成 就清净根菩
tí zhī xíng lìng wú liàngzhòngshēngchéng jiù píngděng lì pú tí zhī xíng
提之行，令无量 众 生 成 就平 等力菩提之行，
lìng wú liàngzhòngshēngchéng jiù rù fǎ chéng pú tí zhī xíng lìng wú liàng
令无量 众 生 成 就入法 城 菩提之行，令无量
zhòngshēngchéng jiù biàn zhì yī qiè chù bù kě huàishéntōng lì pú tí zhī
众 生 成 就遍至一切处不可坏神 通力菩提之
xíng lìng wú liàngzhòngshēng rù pǔ ménfāngbiàndào pú tí zhī xíng lìng
行，令无量 众 生 入普门方 便道菩提之行，令
wú liàngzhòngshēng ān zhù sānmèimén pú tí zhī xíng lìng wú liàngzhòng
无量 众 生 安住三昧门菩提之行，令无量 众

[13] 丽本：跏；永乐北藏本及龙藏本：加

shēngchéng jiù yuán yī qiè qīngjìng jìng jiè pú tí zhī xíng lìng wú liàng
生 成 就 缘 一切清净境界菩提之行，令无量

zhòngshēng fā pú tí xīn lìng wú liàngzhòngshēngzhù pú sà dào lìng wú
众 生 发菩提心，令无量 众 生 住菩萨道，令无

liàngzhòngshēng ān zhù qīngjìng bō luó mì dào lìng wú liàngzhòngshēngzhù
量 众 生 安住清净波罗蜜道，令无量 众 生 住

pú sà chū dì lìng wú liàngzhòngshēngzhù pú sà èr dì nǎi zhì shí dì
菩萨初地，令无量 众 生 住菩萨二地乃至十地，

lìng wú liàngzhòngshēng rù yú pú sà shūshènghèngyuàn lìng wú liàng
令无量 众 生 入于菩萨殊 胜 行 愿，令无量

zhòngshēng ān zhù pǔ xiánqīngjìng hèngyuàn
众 生 安住普贤清净行 愿。

shànnán zǐ bǐ pǔ zhì bǎoyànmiào dé chuáng rú lái xiàn
“善男子！彼普智宝焰妙德 幢 如来，现

rú shì bù sī yì zì zài shén lì zhuàn fǎ lún shí yú bǐ yī yī zhū shì
如是不思议自在神力转 法轮时，于彼一一诸世

jiè zhōng suí qí suǒyìng niànniàntiáo fú wú liàngzhòngshēng
界 中，随其所应，念念调伏无量 众 生。

shí pǔ xián pú sà zhī bǎohuādēngwángchéngzhōngzhòng
“时，普贤菩萨知宝华灯 王 城 中 众

shēng zì shì sè mào jí zhū jìng jiè ér shēngjiāomànlíngmiè tā rén
生，自恃色貌及诸境界，而生憍慢陵蔑他人；

huàxiànmiàoshēn duānzhèngshū tè wǎng yì bǐ chéng fàng dà guāng
化现妙 身，端 正 殊特，往诣彼 城，放大 光

míng pǔ zhào yī qiè lìng bǐ shèngwáng jí zhūmiàobǎo rì yuèxīng
明，普照一切，令彼 圣 王及诸妙宝、日月星

xiù zhòngshēngshēnděng yī qiè guāngmíng xī jiē bú xiàn pì rú rì
宿、众 生 身等一切光 明悉皆不现，譬如日

chūzhòngjǐngduóyào yì rú jù mò duì yán fú jīn shí zhūzhòngshēng
出众景夺曜，亦如聚墨对阎浮金。时，诸众 生

xiánzuò shì yán cǐ wéi shì shéí wéitiān wéi fàn jīn fàng cǐ
咸作是言：‘此为是谁？为天？为梵？今放此

guāng lìng wǒ děngshēnsuǒyǒuguāng sè jiē bù xiǎnxiàn zhǒngzhǒng
光，令我等身所有光 色皆不显现。’种 种

sī wéi wú néng jiě liǎo
思惟，无能解了。

ěr shí pǔ xián pú sà zài bǐ lún wángbǎogōngdiànshàng xū
“尔时，普贤菩萨在彼轮王宝宫殿上虚

kōngzhōngzhù ér gào zhī yán dà wángdāng zhī jīn rǔ guózhōng
空 中 住，而告之言：‘大 王 当 知，今汝国 中，

yǒu fó xīng shì zài pǔ guāngmíng fǎ yún yīn chuáng pú tí shù xià
有佛兴世，在普 光 明法云音 幢 菩提树下。’

shí shèngwáng nǚ liánhuāmiàoyǎn jiàn pǔ xián pú sà suǒxiàn sè shēn
时，圣 王 女莲华妙眼，见普贤菩萨所现色身

guāngmíng zì zài jí wénshēnshàngzhūzhuāngyán jù suǒ chūmiào yīn
光 明自在，及闻身 上诸 庄 严具所出妙音，

xīn shēnghuān xǐ zuò rú shì niàn yuàn wǒ suǒyǒu yī qiè shàngēn
心 生 欢 喜，作如是念：‘愿 我所有一切 善 根，

dé rú shì shēn rú shì zhuāngyán rú shì xiànghǎo rú shì wēi yí
得如是身、如是 庄 严、如是 相 好、如是威仪、

rú shì zì zài jīn cǐ dà shèng néng yú zhòngshēngshēng sǐ cháng yè
如是自在。今此大 圣，能 于 众 生 生 死 长 夜

hēi àn zhī zhōngfàng dà guāngmíng kāi shì rú lái chūxīng yú shì yuàn
黑暗之 中 放大 光 明，开示如来出兴于世；愿

lìng yú wǒ yì dé rú shì wèi zhūzhòngshēngzuò zhì guāngmíng pò bǐ
令于我亦得如是，为诸 众 生 作智 光 明，破彼

suǒyǒu wú zhī hēi àn yuàn wǒ suǒ zài shòushēng zhī chù cháng dé bù
所有无知黑暗。愿 我所在受 生 之处，常 得不

lí cǐ shàn zhī shí
离此善知识。’

shànnán zǐ shí zhuàn lún wáng yǔ qí bǎo nǚ qiān zǐ
“善男子！时，转 轮 王 与其宝女、千子、

juànshǔ dà chén fǔ zuǒ sì zhǒngbīngzhòng jí qí chéng nèi wú
眷属、大 臣、辅佐、四 种 兵 众，及其 城 内无

liàngrén mín qiánhòuwéirào yǐ wángshén lì jù shēng xū kōng
量人民，前后围绕；以 王 神力，俱 升 虚空，

gāo yī yóuxún fàng dà guāngmíngzhào sì tiān xià pǔ shǐ yī qiè xián dé
高一由旬，放大 光 明照四天下，普使一切咸得

zhānyǎng yù lìngzhòngshēng jù wǎngjiàn fó yǐ jì zànyuē
瞻 仰，欲令 众 生 俱往见佛，以偈赞曰：

rú lái chū shì jiān pǔ jiù zhū qún shēng
如 来 出 世 间　普 救 诸 群 生

rǔ děng yīng sù qǐ wǎng yì dǎo shī suǒ
汝 等 应 速 起　往 诣 导 师 所

wú liàng wú shù jié nǎi yǒu fó xīng shì
无 量 无 数 劫　乃 有 佛 兴 世

yǎn shuō shēn miào fǎ　ráo yì yī qiè zhòng
演说深妙法　饶益一切众

fó guān zhū shì jiān　diān dǎo cháng chī huò
佛观诸世间　颠倒常痴惑

lún huí shēng sǐ kǔ　ér qǐ dà bēi xīn
轮回生死苦　而起大悲心

wú shù yì qiān jié　xiū xí pú tí xíng
无数亿千劫　修习菩提行

wèi yù dù zhòng shēng　sī yóu dà bēi lì
为欲度众生　斯由大悲力

tóu mù shǒu zú děng　yī qiè xī néng shě
头目手足等　一切悉能舍

wèi qiú pú tí gù　rú shì wú liàng jié
为求菩提故　如是无量劫

wú liàng yì qiān jié　dǎo shī nán kě yù
无量亿千劫　导师难可遇

jiàn wén ruò chéng shì　yī qiè wú kōng guò
见闻若承事　一切无空过

jīn dāng gòng rǔ děng　wǎng guān tiáo yù zūn
今当共汝等　往观调御尊

zuò yú rú lái zuò　xiáng mó chéngzhèng jué
坐于如来座　降魔成正觉

zhān yǎng rú lái shēn　fàng yǎn wú liàng guāng
瞻仰如来身　放演无量光

zhǒngzhǒng wēi miào sè　chú miè yī qiè àn
种种微妙色　除灭一切暗

yī yī máo kǒng zhōng　fàng guāng bù sī yì
一一毛孔中　放光不思议

pǔ zhào zhū qún shēng　xián lìng dà huān xǐ
普照诸群生　咸令大欢喜

rǔ děng xián yīng fā　guǎng dà jīng jìn xīn
汝等咸应发　广大精进心

yì bǐ rú lái suǒ　gōng jìng ér gòng yǎng
诣彼如来所　恭敬而供养

ěr shí　zhuàn lún shèngwángshuō jì zàn fó　kāi wù yī qiè
“尔时，转轮圣王说偈赞佛，开悟一切

zhòngshēng yǐ　cóng lún wángshàngēn　chū shí qiānzhǒng dà gòngyǎngyún
众生已，从轮王善根，出十千种大供养云，

wǎng yì dàochǎng xiàng rú lái suǒ suǒ wèi yī qiè bǎo gài yún yī
往 诣道 场， 向 如来所。所谓一切宝盖云、一
qiè huāzhàngyún yī qiè bǎo yī yún yī qiè bǎo líng wǎngyún yī qiè
切华 帐 云、一切宝衣云、一切宝铃 网 云、一切
xiāng hǎi yún yī qiè bǎozuò yún yī qiè bǎochuángyún yī qiè gōng
香 海云、一切宝座云、一切宝 幢 云、一切宫
diànyún yī qiè miàohuāyún yī qiè zhūzhuāngyán jù yún yú xū kōng
殿云、一切妙 华云、一切诸 庄 严具云，于虚空
zhōngzhōubiànyán shì dào yǐ dǐng lǐ pǔ zhì bǎoyànmiào dé chuáng
中 周 遍严饰。到已，顶礼普智宝焰妙德 幢
wáng rú lái zú rào wú liàng bǎi qiān zā jí yú fó qiánzuò pǔ zhào shí
王 如来足，绕无量百千匝，即于佛前坐普照十
fāngbǎoliánhuāzuò
方宝莲华座。

shí zhuàn lún wáng nǚ pǔ zhì yànmiào dé yǎn jí jiě shēn
“时， 转 轮 王 女普智焰妙德眼，即解身
shàngzhūzhuāngyán jù chí yǐ sàn fó shí zhuāngyán jù yú xū kōng
上 诸 庄 严具，持以散佛。时， 庄 严具于虚空
zhōngbiànchéngbǎo gài bǎowǎngchuí xià lóngwáng zhí chí yī qiè
中 变 成 宝盖， 宝 网 垂下， 龙 王 执持， 一切
gōngdiàn yú zhōngjiān liè shí zhǒngbǎo gài zhōu zā wéirào xíng rú lóu
宫 殿于 中 间列；十 种 宝盖周 匝围绕，形如楼
gé nèi wàiqīngjìng zhū yīng luò yún jí zhū bǎo shù xiāng hǎi mó ní
阁，内外清净，诸璎珞云及诸宝树、 香 海摩尼
yǐ wéizhuāngyán yú cǐ gài zhōng yǒu pú tí shù zhī yè róngmào
以为 庄 严。于此盖 中，有菩提树，枝叶荣 茂，
pǔ fù fǎ jiè niànniàn shì xiàn wú liàngzhuāngyán pí lú zhēnuó rú lái
普覆法界，念念示现无量 庄 严。毗卢遮那如来
zuò cǐ shù xià yǒu bù kě shuō fó chàwēichénshù pú sà qiánhòuwéirào
坐此树下，有不可说佛刹微尘数菩萨前后围绕，
jiē cóng pǔ xiánhèngyuànchūshēng zhù zhū pú sà wú chā bié zhù yì
皆从普贤行愿出生，住诸菩萨无差别住，亦
jiànyǒu yī qiè zhū shì jiān zhǔ yì jiàn rú lái zì zài shén lì yòujiàn yī
见有一切诸世间主，亦见如来自在神力，又见一
qiè zhū jié cì dì shì jiè chénghuài yòu yì jiàn bǐ yī qiè shì jiè yī qiè
切诸劫次第世界 成 坏，又亦见彼一切世界一切
zhū fó chūxīng cì dì yòu yì jiàn bǐ yī qiè shì jiè yī yī jiē yǒu pǔ xián
诸佛出兴次第，又亦见彼一切世界一一皆有普贤

pú sà gòngyǎng yú fó tiáo fú zhòngshēng yòu yì jiàn bǐ yī qiè pú
菩萨供养于佛、调伏众生，又亦见彼一切菩
sà mò bù jiē zài pǔ xiánshēnzhōng yì jiàn zì shēn zài qí shēn nèi yì
萨莫不皆在普贤身中，亦见自身在其身内，亦
jiàn qí shēn zài yī qiè rú lái qián yī qiè pǔ xiánqián yī qiè pú sà
见其身在一切如来前、一切普贤前、一切菩萨
qián yī qiè zhòngshēngqián yòu yì jiàn bǐ yī qiè shì jiè yī yī gè yǒu
前、一切众生前，又亦见彼一切世界一一各有
fó chà wēi chén shù shì jiè zhǒngzhǒng jì pàn zhǒngzhǒng rèn chí zhǒng
佛刹微尘数世界种种际畔、种种任持、种
zhǒngxíngzhuàng zhǒngzhǒng tǐ xìng zhǒngzhǒng ān bù zhǒngzhǒng
种形状、种种体性、种种安布、种种
zhuāngyán zhǒngzhǒngqīngjìng zhǒngzhǒngzhuāngyányún ér fù qí
庄严、种种清净、种种庄严云而覆其
shàng zhǒngzhǒng jié míng zhǒngzhǒng fó xīng zhǒngzhǒngsān shì
上、种种劫名、种种佛兴、种种三世、
zhǒngzhǒngfāngchù zhǒngzhǒngzhù fǎ jiè zhǒngzhǒng rù fǎ jiè zhǒng
种种方处、种种住法界、种种入法界、种
zhǒngzhù xū kōng zhǒngzhǒng rú lái pú tí chǎng zhǒngzhǒng rú lái
种住虚空、种种如来菩提场、种种如来
shéntōng lì zhǒngzhǒng rú lái shī zǐ zuò zhǒngzhǒng rú lái dà zhòng
神通力、种种如来师子座、种种如来大众
hǎi zhǒngzhǒng rú lái zhòngchā bié zhǒngzhǒng rú lái qiǎofāngbiàn
海、种种如来众差别、种种如来巧方便、
zhǒngzhǒng rú lái zhuàn fǎ lún zhǒngzhǒng rú lái miào yīn shēng zhǒng
种种如来转法轮、种种如来妙音声、种
zhǒng rú lái yánshuō hǎi zhǒngzhǒng rú lái qì jīng yún jì jiàn shì yǐ
种如来言说海、种种如来契经云；既见是已，
qí xīn qīngjìng shēng dà huān xǐ pǔ zhì bǎoyànmiào dé chuángwáng
其心清净，生大欢喜。普智宝焰妙德幢王
rú lái wèishuō xiū duō luó míng yī qiè rú lái zhuàn fǎ lún shí fó
如来，为说修多罗，名一切如来转法轮，十佛
chà wēi chén shù xiū duō luó ér wéijuànshǔ
刹微尘数修多罗而为眷属。

shí bǐ nǚ rén wén cǐ jīng yǐ zé dé chéng jiù shí qiānsān
“时，彼女人闻此经已，则得成就十千三
mèimén qí xīn róuruǎn wú yǒu cū qiáng rú chūshòu tāi rú shǐ
昧门，其心柔软，无有粗强，如初受胎，如始

dànshēng rú suō luó shù chū shǐ shēng yá bǐ sānmèi xīn yì fù rú shì
诞 生，如娑罗树初始 生 芽。彼三昧心亦复如是，

suǒ wèixiànjiàn yī qiè fó sānmèi pǔ zhào yī qiè chàsānmèi rù yī qiè
所谓现见一切佛三昧、普照一切刹三昧、入一切

sān shì ménsānmèi shuō yī qiè fó fǎ lúnsānmèi zhī yī qiè fó yuàn
三世门三昧、说一切佛法轮三昧、知一切佛 愿

hǎi sānmèi kāi wù yī qiè zhòngshēng lìng chūshēng sǐ kǔ sānmèi cháng
海三昧、开悟一切 众 生 令出 生 死苦三昧、常

yuàn pò yī qiè zhòngshēng àn sānmèi chángyuànmiè yī qiè zhòngshēng
愿 破一切 众 生 暗三昧、 常 愿 灭一切 众 生

kǔ sānmèi chángyuànshēng yī qiè zhòngshēng lè sānmèi jiàohuà yī
苦三昧、 常 愿 生 一切 众 生 乐三昧、教化一

qiè zhòngshēng bù shēng pí yànsānmèi yī qiè pú sà wú zhàng ài
切 众 生 不 生 疲厌三昧、一切菩萨无 障 碍

chuángsānmèi pǔ yì yī qiè qīngjìng fó chàsānmèi dé rú shì děng shí
幢 三昧、普诣一切清净佛刹三昧。得如是 等 十

qiānsānmèi yǐ fù dé miàodìng xīn bú dòng xīn huān xǐ xīn ān
千三昧已，复得 妙 定心、不 动 心、欢 喜心、安

wèi xīn guǎng dà xīn shùnshàn zhī shí xīn yuánshènshēn yī qiè zhì
慰心、 广 大心、顺 善 知识心、 缘 甚 深一切智

xīn zhù guǎng dà fāngbiàn hǎi xīn shě lí yī qiè zhí zhuó xīn bú zhù
心、住 广 大方 便海心、舍离一切执 著心、不住

yī qiè shì jiān jìng jiè xīn rù rú lái jìng jiè xīn pǔ zhào yī qiè sè hǎi
一切世间境界心、入如来境界心、普 照一切色海

xīn wú nǎo hài xīn wú gāo jù xīn wú pí juàn xīn wú tuì zhuǎn
心、无恼害心，无高倨心、无疲倦心、无退 转

xīn wú xiè dài xīn sī wéi zhū fǎ zì xìng xīn ān zhù yī qiè fǎ mén
心、无懈怠心、思惟诸法自性心、安住一切法门

hǎi xīn guānchá yī qiè fǎ mén hǎi xīn liǎo zhī yī qiè zhòngshēng hǎi
海心、 观 察一切法门海心、了知一切 众 生 海

xīn jiù hù yī qiè zhòngshēng hǎi xīn pǔ zhào yī qiè shì jiè hǎi xīn
心、救护一切 众 生 海心、普 照一切世界海心、

pǔ shēng yī qiè fó yuàn hǎi xīn xī pò yī qiè zhàngshān xīn jī jí
普 生 一切佛 愿 海心、悉破一切 障 山心、积集

fú dé zhù dào xīn xiànjiàn zhū fó shí lì xīn pǔ zhào pú sà jìng jiè xīn
福德助道心、现见诸佛十力心、普照菩萨境界心、

zēngzhǎng pú sà zhù dào xīn biànyuán yī qiè fāng hǎi xīn yī xīn sī wéi
增 长 菩萨助道心、遍 缘一切方海心。一心思惟

pǔ xián dà yuàn fā yī qiè rú lái shí fó chà wēi chén shù yuàn hǎi yuàn
普贤大愿，发一切如来十佛刹微尘数愿海愿

yán jìng yī qiè fó guó yuàn tiáo fú yī qiè zhòng shēng yuàn biàn zhī yī
严净一切佛国，愿调伏一切众生，愿遍知一

qiè fǎ jiè yuàn pǔ rù yī qiè fǎ jiè hǎi yuàn yú yī qiè fó chà jìn
切法界，愿普入一切法界海，愿于一切佛刹尽

wèi lái jì jié xiū pú sà xíng yuàn jìn wèi lái jì jié bù shě yī qiè pú
未来际劫修菩萨行，愿尽未来际劫不舍一切菩

sà xíng yuàn dé qīn jìn yī qiè rú lái yuàn dé chéng shì yī qiè shàn yǒu
萨行，愿得亲近一切如来，愿得承事一切善友，

yuàn dé gòng yǎng yī qiè zhū fó yuàn yú niàn niàn zhōng xiū pú sà xíng
愿得供养一切诸佛，愿于念念中修菩萨行

zēng yī qiè zhì wú yǒu jiàn duàn fā rú shì děng shí fó chà wēi chén shù
增一切智无有间断。发如是等十佛刹微尘数

yuàn hǎi chéng jiù pǔ xián suǒ yǒu dà yuàn
愿海，成就普贤所有大愿。

shí bǐ rú lái fù wèi qí nǚ kāi shì yǎn shuō fā xīn yǐ lái
“时，彼如来复为其女开示演说发心已来

suǒ jí shàn gēn suǒ xiū miào hèng suǒ dé dà guǒ lǐng qí kāi wù chéng
所集善根、所修妙行、所得大果，令其开悟成

jiù rú lái suǒ yǒu yuàn hǎi yī xīn qù xiàng yī qiè zhì wèi
就如来所有愿海，一心趣向一切智位。

shàn nán zǐ fù yú cǐ qián guò shí dà jié yǒu shì jiè
“善男子！复于此前，过十大劫，有世界，

míng rì lún guāng mó ní fó hào yīn tuó luó chuáng miào xiàng cǐ miào
名日轮光摩尼，佛号因陀罗幢妙相。此妙

yǎn nǚ yú bǐ rú lái yí fǎ zhī zhōng pǔ xián pú sà quàn qí xiū bǔ
眼女，于彼如来遗法之中，普贤菩萨劝其修补

lián huā zuò shàng gù huài fó xiàng jì xiū bǔ yǐ ér fù cǎi huà jì cǎi
莲华座上故坏佛像；既修补已而复彩画，既彩

huà yǐ fù bǎo zhuāng yán fā ē nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn
画已复宝庄严，发阿耨多罗三藐三菩提心。

shàn nán zǐ wǒ niàn guò qù yóu pǔ xián pú sà shàn zhī shí
“善男子！我念过去，由普贤菩萨善知识

gù zhòng cǐ shàn gēn cóng shì yǐ lái bú duò è qù cháng yú
故，种此善根。从是已来，不堕恶趣，常于

yī qiè tiān wáng rén wáng zhǒng zú zhōng shēng duān zhèng kě xǐ zhòng
一切天王、人王种族中生，端正可喜，众

xiàngyuánmǎn lìng rén yàojiàn chángjiàn yú fó cháng dé qīn jìn pǔ
相 圆 满，令人乐见，常 见于佛，常 得亲近普
xián pú sà nǎi zhì yú jīn shì dǎo kāi wù chéngshú yú wǒ lìng
贤菩萨；乃至于今，示导开悟，成 熟于我，令
shēnghuān xǐ
生 欢 喜。

shànnán zǐ yú yì yún hé ěr shí pí lú zhēnuózàng
“善 男子！于意云何？尔时毗卢遮那藏
miàobǎolián huā jì zhuàn lún shèngwángzhě qǐ yì rén hū jīn mí lè
妙 宝莲华髻 转 轮 圣 王 者，岂异人乎？今弥勒
pú sà shì shí wáng fēi yuánmǎnmiànzhě jì jìng yīn hǎi yè shén shì
菩萨是。时 王 妃 圆 满 面 者，寂静音海夜神是，
jīn suǒ zhù chù qù cǐ bù yuǎn shí miào dé yǎntóng nǚ zhě jí wǒ shēn
今所住处去此不 远。时 妙 德眼 童 女者，即我身
shì wǒ yú bǐ shí shēnwéitóng nǚ pǔ xián pú sà quàn wǒ xiū bǔ
是。我于彼时，身为童女，普贤菩萨 劝 我修补
liánhuāzuòxiàng yǐ wéi wú shàng pú tí yīn yuán lìng wǒ fā yú ē nòu
莲华座 像，以为无 上 菩提因 缘，令我发于阿耨
duō luó sānmiǎosān pú tí xīn wǒ yú bǐ shí chū shǐ fā xīn cì fù
多罗三 藐 三菩提心。我于彼时，初始发心；次复
yǐn dǎo lìng wǒ dé jiànmiào dé chuáng fó jiě shēnyīng luò sàn fó
引导，令我得见 妙 德 幢 佛，解身璎珞，散佛
gòngyǎng jiàn fó shén lì wén fó shuō fǎ jí dé pú sà pǔ xiàn yī
供 养，见佛神力，闻佛说法，即得菩萨普现一
qiè shì jiāntiáo fú zhòngshēng jiě tuō mén yú niànniànzhōng jiàn xū mí
切世间调伏 众 生 解脱门。于念念 中，见须弥
shānwēichénshù fó yì jiàn bǐ fó dàochǎng zhòng huì qīngjìngguó
山微 尘 数佛，亦见彼佛道 场 、众 会、清净国
tǔ wǒ jiē zūnzhòng gōngjìnggòngyǎng tīngwénshuō fǎ yī jiào
土；我皆尊 重，恭敬供 养，听闻 说法，依教
xiū xíng
修行。

shànnán zǐ guò bǐ pí lú zhēnuó dà wēi dé shì jiè yuán
“善 男子！过彼毗卢遮那大威德世界 圆
mǎnqīngjìng jié yǐ cì yǒu shì jiè míngbǎo lún miàozhuāngyán jié
满 清净劫已，次有世界，名 宝轮 妙 庄 严，劫
míng dà guāng yǒu wǔ bǎi fó yú zhōngchūxiàn wǒ jiē chéng shì gōngjìng
名 大 光，有五百佛于 中 出现，我皆 承 事恭 敬

gòngyǎng qí zuì chū fó míng dà bēi chuáng chūchū jiā shí wǒ
供养。其最初佛，名大悲幢；初出家时，我
wéi yè shén gōngjìnggòngyǎng cì yǒu fó chū míng jīn gāng nà luó
为夜神，恭敬供养。次有佛出，名金刚那罗
yánchuáng wǒ wéizhuàn lún wáng gōngjìnggòngyǎng qí fó wèi wǒ
延幢；我为转轮王，恭敬供养；其佛为我
shuō xiū duō luó míng yī qiè fó chūxiàn shí fó chàwēichénshù xiū duō
说修多罗，名一切佛出现，十佛刹微尘数修多
luó yǐ wéijuànshǔ cì yǒu fó chū míng jīn gāng wú ài dé wǒ yú
罗以为眷属。次有佛出，名金刚无碍德；我于
bǐ shí wéizhuàn lún wáng gōngjìnggòngyǎng qí fó wèi wǒ shuō xiū duō
彼时为转轮王，恭敬供养；其佛为我说修多
luó míng pǔ zhào yī qiè zhòngshēnggēn xū mí shānwēichénshù xiū duō
罗，名普照一切众生根，须弥山微尘数修多
luó ér wéijuànshǔ wǒ jiē shòu chí cì yǒu fó chū mínghuǒyànshān
罗而为眷属；我皆受持。次有佛出，名火焰山
miàozhuāngyán wǒ yú bǐ shí wéizhǎngzhě nǚ qí fó wèi wǒ shuō xiū
妙庄严；我于彼时为长者女；其佛为我说修
duō luó míng pǔ zhào sān shì zàng yán fú tí wēichénshù xiū duō luó ér
多罗，名普照三世藏，阎浮提微尘数修多罗而
wéijuànshǔ wǒ jiē tīngwén rú fǎ shòu chí cì yǒu fó chū míng
为眷属；我皆听闻，如法受持。次有佛出，名
yī qiè fǎ hǎi gāoshèngwáng wǒ wéi ē xiū luó wáng gōngjìnggòngyǎng
一切法海高胜王；我为阿修罗王，恭敬供养；
qí fó wèi wǒ shuō xiū duō luó míng fēn bié yī qiè fǎ jiè wǔ bǎi xiū duō
其佛为我说修多罗，名分别一切法界，五百修多
luó ér wéijuànshǔ wǒ jiē tīngwén rú fǎ shòu chí cì yǒu fó chū
罗而为眷属；我皆听闻，如法受持。次有佛出，
míng hǎi yuè fǎ guāngmíng wǒ wéilóngwáng nǚ yù rú yì mó ní bǎo
名海岳法光明；我为龙王女，雨如意摩尼宝
yún ér wéigòngyǎng qí fó wèi wǒ shuō xiū duō luó míngzēngzhǎnghuān
云而为供养；其佛为我说修多罗，名增长欢
xǐ hǎi bǎiwàn yì xiū duō luó ér wéijuànshǔ wǒ jiē tīngwén rú fǎ
喜海，百万亿修多罗而为眷属；我皆听闻，如法
shòu chí cì yǒu fó chū míngbǎoyànshāndēng wǒ wéi hǎi shén yù
受持。次有佛出，名宝焰山灯；我为海神，雨
bǎolián huāyúngōng jìng gòngyǎng qí fó wèi wǒ shuō xiū duō luó míng fǎ
宝莲华云恭敬供养；其佛为我说修多罗，名法

jiè fāngbiàn hǎi guāngmíng fó chàwēi chén shù xiū duō luó ér wéijuàn shǔ
界方便海光明，佛刹微尘数修多罗而为眷属；

wǒ jiē tīngwén rú fǎ shòu chí cì yǒu fó chū mínggōng dé hǎi guāng
我皆听闻，如法受持。次有佛出，名功德海光

míng lún wǒ yú bǐ shí wéi wǔ tōngxiān xiàn dà shéntōng liù wàn zhū
明轮；我于彼时为五通仙，现大神通，六万诸

xiānqiánhòuwéi rào yù xiānghuāyún ér wéigòngyǎng qí fó wèi wǒ shuō
仙前后围绕，雨香华云而为供养；其佛为我说

xiū duō luó míng wú zhuó fǎ dēng liù wàn xiū duō luó ér wéijuàn shǔ
修多罗，名无著法灯，六万修多罗而为眷属；

wǒ jiē tīngwén rú fǎ shòu chí cì yǒu fó chū míng pí lú zhēnuó
我皆听闻，如法受持。次有佛出，名毗卢遮那

gōng dé zàng wǒ yú bǐ shí wéi zhǔ dì shén míngchūshēngpíngděng
功德藏；我于彼时，为主地神，名出生平等

yì yǔ wú liàng dì shén jù yù yī qiè bǎo shù yī qiè mó ní zàng
义，与无量地神俱，雨一切宝树、一切摩尼藏、

yī qiè bǎoyīng luò yún ér wéigòngyǎng qí fó wèi wǒ shuō xiū duō luó
一切宝璎珞云而为供养；其佛为我说修多罗，

míngchūshēng yī qiè rú lái zhì zàng wú liàng xiū duō luó ér wéijuàn shǔ
名出生一切如来智藏，无量修多罗而为眷属；

wǒ jiē tīngwén shòu chí bú wàng shànnán zǐ rú shì cì dì qí
我皆听闻，受持不忘。善男子！如是次第，其

zuì hòu fó míngchōngmǎn xū kōng fǎ jiè miào dé dēng wǒ wéi jì nǚ
最后佛，名充满虚空法界妙德灯；我为妓女，

míngyuēměiyán jiàn fó rù chéng gē wǔ gòngyǎng chéng fó shén lì
名曰美颜，见佛入城，歌舞供养；承佛神力，

yǒng zài kōngzhōng yǐ qiān jì sòngzàn tàn yú fó fó wèi yú wǒ fàng
踊在空中，以千偈颂赞叹于佛；佛为于我，放

méijiānguāng míngzhuāngyán fǎ jiè dà guāngmíng biànchù wǒ shēn
眉间光，名庄严法界大光明，遍触我身；

wǒ méngguāng yǐ jí dé jiě tuō mén míng fǎ jiè fāngbiàn bú tuì
我蒙光已，即得解脱门，名法界方便不退

zàng
藏。

shànnán zǐ cǐ shì jiè zhōng yǒu rú shì děng fó chàwēi
“善男子！此世界中，有如是等佛刹微

chén shù jié yī qiè rú lái yú zhōngchūxiàn wǒ jiē chéng shì gōng
尘数劫，一切如来于中出现；我皆承事，恭

jìng gòng yǎng bǐ zhū rú lái suǒ shuō zhèng fǎ wǒ jiē yì niàn nǎi zhì
敬供养；彼诸如来所说正法，我皆忆念，乃至
bú wàng yī wén yī jù yú bǐ yī yī zhū rú lái suǒ chēng yáng zàn tàn
不忘一文一句。于彼一一诸如来所，称扬赞叹
yī qiè fó fǎ wèi wú liàng zhòng shēng guǎng zuò lì yì yú bǐ yī yī
一切佛法，为无量众生广作利益；于彼一一
zhū rú lái suǒ dé yī qiè zhì guāng míng xiàn sān shì fǎ jiè hǎi rù
诸如来所，得一切智光明，现三世法界海，入
yī qiè pǔ xián hèng
一切普贤行。

shàn nán zǐ wǒ yī yī qiè zhì guāng míng gù yú niàn niàn
“善男子！我依一切智光明故，于念念
zhōng jiàn wú liàng fó jì jiàn fó yǐ xiān suǒ wèi dé xiān suǒ wèi jiàn
中见无量佛；既见佛已，先所未得、先所未见
pǔ xián zhū hèng xī dé chéng mǎn hé yǐ gù yǐ dé yī qiè zhì
普贤诸行，悉得成满。何以故？以得一切智
guāng míng gù
光明故。”

ěr shí pǔ jiù zhòng shēng yè shén yù chóng míng cǐ jiě tuō yì
尔时，普救众生夜神，欲重明此解脱义，
chéng fó shén lì wèi shàn cái tóng zǐ ér shuō sòng yán
承佛神力，为善财童子而说颂言：

shàn cái tīng wǒ shuō shèn shēn nán jiàn fǎ
善财听我说　甚深难见法
pǔ zhào yú sān shì yī qiè chā bié mén
普照于三世　一切差别门
rú wǒ chū fā xīn zhuān qiú fó gōng dé
如我初发心　专求佛功德
suǒ rù zhū jiě tuō rǔ jīn yīng dì tīng
所入诸解脱　汝今应谛听
wǒ niàn guò qù shì guò chà wēi chén jié
我念过去世　过刹微尘劫
cì qián yǒu yī jié míng yuán mǎn qīng jìng
次前有一劫　名圆满清净
shì shí yǒu shì jiè míng wéi biàn zhào dēng
是时有世界　名为遍照灯
xū mí chén shù fó yú zhōng chū xīng shì
须弥尘数佛　于中出兴世

chū fó míng zhì yàn　cì fó míng fǎ chuáng
初佛名智焰　次佛名法幢

dì sān fǎ xū mí　dì sì dé shī zǐ
第三法须弥　第四德师子

dì wǔ jì jìng wáng　dì liù miè zhū jiàn
第五寂静王　第六灭诸见

dì qī gāo míng chēng　dì bā dà gōng dé
第七高名称　第八大功德

dì jiǔ míng shèng rì　dì shí míng yuè miàn
第九名胜日　第十名月面

yú cǐ shí fó suǒ　zuì chū wù fǎ mén
于此十佛所　最初悟法门

cóng cǐ hòu cì dì　fù yǒu shí fó chū
从此后次第　复有十佛出

chū míng xū kōng chù　dì èr míng pǔ guāng
初名虚空处　第二名普光

sān míng zhù zhū fāng　sì míng zhèng niàn hǎi
三名住诸方　四名正念海

wǔ míng gāo shèng guāng　liù míng xū mí yún
五名高胜光　六名须弥云

qī míng fǎ yàn fó　bā míng shān shèng fó
七名法焰佛　八名山胜佛

jiǔ míng dà bēi huā　shí míng fǎ jiè huā
九名大悲华　十名法界华

cǐ shí chū xiàn shí　dì èr wù fǎ mén
此十出现时　第二悟法门

cóng cǐ hòu cì dì　fù yǒu shí fó chū
从此后次第　复有十佛出

dì yī guāng chuáng fó　dì èr zhì huì fó
第一光幢佛　第二智慧佛

dì sān xīn yì fó　dì sì dé zhǔ fó
第三心义佛　第四德主佛

dì wǔ tiān huì fó　dì liù huì wáng fó
第五天慧佛　第六慧王佛

dì qī shèng zhì fó　dì bā guāng wáng fó
第七胜智佛　第八光王佛

dì jiǔ yǒng měng fó　dì shí lián huā fó
第九勇猛佛　第十莲华佛

yú cǐ shí fó suǒ　dì sān wù fǎ mén
于此十佛所　第三悟法门

cóng cǐ hòu cì dì　fù yǒu shí fó chū
从此后次第　复有十佛出

dì yī bǎo yàn shān　dì èr gōng dé hǎi
第一宝焰山　第二功德海

dì sān fǎ guāng míng　dì sì lián huā zàng
第三法光明　第四莲华藏

dì wǔ zhòng shēng yǎn　dì liù xiāng guāng bǎo
第五众生眼　第六香光宝

qī xū mí gōng dé　bā qián tà pó wáng
七须弥功德　八乾闼婆王

dì jiǔ mó ní zàng　dì shí jì jìng sè
第九摩尼藏　第十寂静色

cóng cǐ hòu cì dì　fù yǒu shí fó chū
从此后次第　复有十佛出

chū fó guǎng dà zhì　cì fó bǎo guāng míng
初佛广大智　次佛宝光明

dì sān xū kōng yún　dì sì shū shèng xiàng
第三虚空云　第四殊胜相

dì wǔ yuán mǎn jiè　dì liù nà luó yán
第五圆满戒　第六那罗延

dì qī xū mí dé　dì bā gōng dé lún
第七须弥德　第八功德轮

dì jiǔ wú shèng chuáng　dì shí dà shù shān
第九无胜幢　第十大树山

cóng cǐ hòu cì dì　fù yǒu shí fó chū
从此后次第　复有十佛出

dì yī pó[14] luó zàng　dì èr shì zhǔ shēn
第一婆[14]罗藏　第二世主身

dì sān gāo xiǎn guāng　dì sì jīn gāng zhào
第三高显光　第四金刚照

dì wǔ dì wēi lì　dì liù shèn shēn fǎ
第五地威力　第六甚深法

dì qī fǎ huì yīn　dì bā xū mí chuáng
第七法慧音　第八须弥幢

[14] 丽本：娑；永乐北藏本及龙藏本：婆

dì jiǔ shèng guāng míng
第九胜光明

dì shí miào bǎo guāng
第十妙宝光

cóng cǐ hòu cì dì
从此后次第

fù yǒu shí fó chū
复有十佛出

dì yī fàn guāng míng
第一梵光明

dì èr xū kōng yīn
第二虚空音

dì sān fǎ jiè shēn
第三法界身

dì sì guāng míng lún
第四光明轮

dì wǔ zhì huì chuáng
第五智慧幢

dì liù xū kōng dēng
第六虚空灯

dì qī wēi miào dé
第七微妙德

dì bā biàn zhào guāng
第八遍照光

dì jiǔ shèng fú guāng
第九胜福光

dì shí dà bēi yún
第十大悲云

cóng cǐ hòu cì dì
从此后次第

fù yǒu shí fó chū
复有十佛出

dì yī lì guāng huì
第一力光慧

dì èr pǔ xiàn qián
第二普现前

dì sān gāo xiǎn guāng
第三高显光

dì sì guāng míng shēn
第四光明身

dì wǔ fǎ qǐ fó
第五法起佛

dì liù bǎo xiàng fó
第六宝相佛

dì qī sù jí fēng
第七速疾风

dì bā yǒngměngchuáng
第八勇猛幢

dì jiǔ miào bǎo gài
第九妙宝盖

dì shí zhào sān shì
第十照三世

cóng cǐ hòu cì dì
从此后次第

fù yǒu shí fó chū
复有十佛出

dì yī yuàn hǎi guāng
第一愿海光

dì èr jīn gāng shēn
第二金刚身

dì sān xū mí dé
第三须弥德

dì sì niànchuángwáng
第四念幢王

dì wǔ gōng dé huì
第五功德慧

dì liù zhì huì dēng
第六智慧灯

dì qī guāngmíngchuáng
第七光明幢

dì bā guǎng dà zhì
第八广大智

dì jiǔ fǎ jiè zhì
第九法界智

dì shí fǎ hǎi zhì
第十法海智

cóng cǐ hòu cì dì fù yǒu shí fó chū
从 此 后 次 第 复 有 十 佛 出
chū míng bù shī fǎ cì míng gōng dé lún
初 名 布 施 法 次 名 功 德 轮
sān míng shèng miào yún sì míng rěn zhì dēng
三 名 胜 妙 云 四 名 忍 智 灯
wǔ míng jì jìng yīn liù míng jì jìng chuáng
五 名 寂 静 音 六 名 寂 静 幢
qī míng shì jiān dēng bā míng shēn dà yuàn
七 名 世 间 灯 八 名 深 大 愿
jiǔ míng wú shèng chuáng shí míng zhì yàn hǎi
九 名 无 胜 幢 十 名 智 焰 海
cóng cǐ hòu cì dì fù yǒu shí fó chū
从 此 后 次 第 复 有 十 佛 出
chū fó fǎ zì zài èr fó wú ài huì
初 佛 法 自 在 二 佛 无 碍 慧
sān míng yì hǎi huì sì míng zhòng miào yīn
三 名 意 海 慧 四 名 众 妙 音
wǔ míng zì zài shī liù míng pǔ xiàn qián
五 名 自 在 施 六 名 普 现 前
qī míng suí lè shēn bā míng zhù shèng dé
七 名 随 乐 身 八 名 住 胜 德
dì jiǔ běn xìng fó dì shí xián dé fó
第 九 本 性 佛 第 十 贤 德 佛
xū mí chén shù jié cǐ zhōng suǒ yǒu fó
须 弥 尘 数 劫 此 中 所 有 佛
pǔ zuò shì jiān dēng wǒ xī céng gòng yǎng
普 作 世 间 灯 我 悉 曾 供 养
fó chà wēi chén jié suǒ yǒu fó chū xiàn
佛 刹 微 尘 劫 所 有 佛 出 现
wǒ jiē céng gòng yǎng rù cǐ jiě tuō mén
我 皆 曾 供 养 入 此 解 脱 门
wǒ yú wú liàng jié xiū xíng dé cǐ dào
我 于 无 量 劫 修 行 得 此 道
rǔ ruò néng xiū xíng bù jiǔ yì dāng dé
汝 若 能 修 行 不 久 亦 当 得

shànnán zǐ wǒ wéi zhī cǐ pú sà pǔ xiàn yī qiè shì jiāntiáo
“善男子！我唯知此菩萨普现一切世间调

fú zhòngshēng jiě tuō rú zhū pú sà mó hē sà jí wú biānxíng shēng
伏众生解脱。如诸菩萨摩诃萨，集无边行，生

zhǒngzhǒng jiě xiànzhǒngzhǒngshēn jù zhǒngzhǒnggēn mǎnzhǒngzhǒng
种种解，现种种身，具种种根，满种种

yuàn rù zhǒngzhǒngsānmèi qǐ zhǒngzhǒngshénbiàn néngzhǒngzhǒng
愿，入种种三昧，起种种神变，能种种

guānchá fǎ rù zhǒngzhǒng zhì huì mén dé zhǒngzhǒng fǎ guāngmíng
观察法，入种种智慧门，得种种法光明；

ér wǒ yún hé néng zhī néngshuō bǐ gōng dé xíng
而我云何能知能说彼功德行？

shànnán zǐ qù cǐ bù yuǎn yǒuzhǔ yè shén míng jì jìng
“善男子！去此不远，有主夜神，名寂静

yīn hǎi zuò mó ní guāngchuángzhuāngyánliánhuāzuò bǎiwàn ē sēng
音海，坐摩尼光幢庄严莲华座，百万阿僧

qí zhǔ yè shénqiánhòuwéirào rǔ yì bǐ wèn pú sà yún hé xué pú sà
祇主夜神前后围绕。汝诣彼问菩萨云何学菩萨

xíng xiū pú sà dào
行、修菩萨道？”

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú rào wú shù zā yīn qín zhān
时，善财童子顶礼其足，绕无数匝，殷勤瞻

yǎng cí tuì ér qù
仰，辞退而去。

大方广佛华严经卷第七十

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó sānmǎnduō mò tuó nán ē bō là dì hē duōzhé zhé
南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折

nà mí ǎn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ shān dìng
捺弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.矴

bō là dì wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ hòng pō
钵啰帝.乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦吽.婆

suō hē
莎诃.

jǔ zàn

举赞

fú chéngdōng jì tóng zǐ nánxún bǎi chéngyānshuǐmiǎo wú yín
福城东际童子南询百城烟水渺无垠.

zhī shi yì cháng lún wǔ shí sān rén yì qǔ hé yángchūn
知识异常伦.五十三人.一曲和阳春.

jǔ zì mǔzàn

举字母赞

（一遍）

huāyán zì mǔ zhòng yì qīn xuān shàn cái tóng zǐ dé zhēnchuán
华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.

mì mì yì yōuxuán gōng dé wú biān chàngsòng lì rén tiān
秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

（一遍）

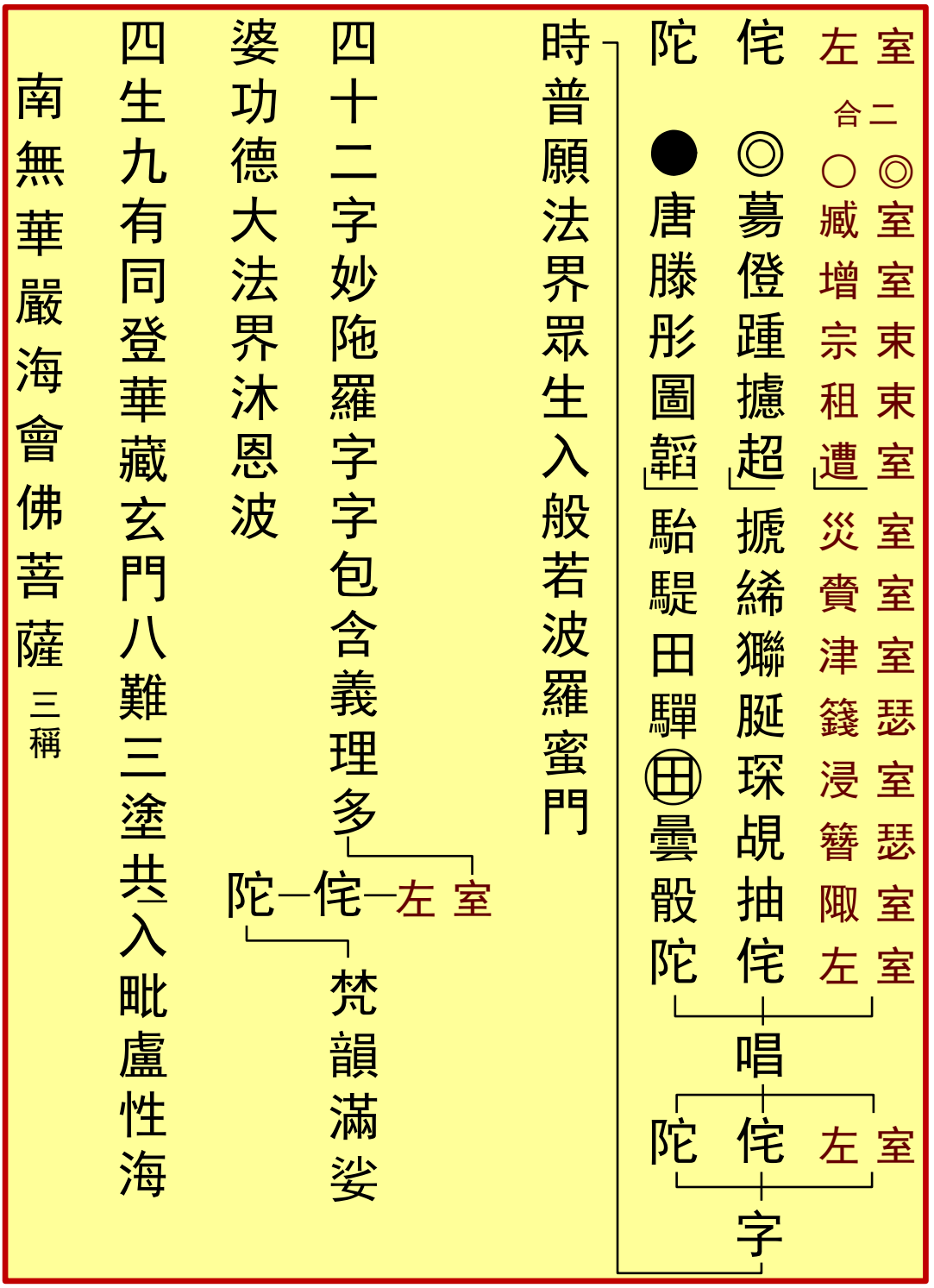

shi zao shi zang shi zeng shu zong shu zu shi zao

40. 室左（二合） 室臧.室增.束宗.束租.室遭.

shi zai shi zi shi zin she zan shi zin she zan shi zou shi zao chàng

室災.室賓.室津.琴篾.室浸.琴簪.室陬.室左 唱

shi zao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì mén

室左字时. 普愿法界众 生. 入般若波罗蜜门.

chao changchengchongchuchaochai chi chinchanchinchan
41. 侘 蓦 僜 踵 攄 超 搋 絺 獬 脡 琛 覘
chouchao chàngchao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě
抽 侘 唱 侘 字时. 普 愿 法 界 众 生. 入 般 若
bō luó mì mén
波 罗 蜜 门.

tao tang teng tong tu tao tai ti tin tan tin tan tou tao
42. 陀 唐 滕 彤 圖 韜 駘 騠 田 驒 田 曇 骰 陀
chàng tao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 陀 字 时. 普 愿 法 界 众 生. 入 般 若 波 罗 蜜
mén
门.

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāohán yì lǐ duō shi zao
四 十 二 字 妙 陀 罗. 字 字 包 含 义 理 多. 室 左.
chao tao fàn yùn mǎn suō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō
侘. 陀. 梵 韵 满 娑 婆. 功 德 大. 法 界 沐 恩 波.

sì shēng jiǔ yǒu tóngdēnghuāzàngxuánmén bā nánsān tú
四 生 九 有. 同 登 华 藏 玄 门. 八 难 三 途.
gòng rù pí lú xìng hǎi
共 入 毗 卢 性 海.

ná mó huāyán hǎi huì fó pú sà
南无华严海会佛菩萨（合掌三称）

huí xiàng jì
回 向 偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿 以 此 功 德 普 及 于 一 切
wǒ děng yǔ zhòngshēng jiē gòngchéng fó dào
我 等 与 众 生 皆 共 成 佛 道

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì qī shí yī

大方广佛华严经卷第七十一

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì

唐于阗国三藏沙门实叉难陀译[15]

rù fǎ jiè pǐn dì sān shí jiǔ zhī shí èr

入法界品第三十九之十二

ěr shí shàn cái tóng zǐ yú pǔ jiù zhòngshēngmiào dé yè shénsuǒ

尔时，善财童子于普救众生妙德夜神所，

wén pú sà pǔ xiàn yī qiè shì jiāntiáo fú zhòngshēng jiě tuōmén liǎo zhī

闻菩萨普现一切世间调伏众生解脱门，了知

xìn jiě zì zài ān zhù ér wǎng jì jìng yīn hǎi yè shénsuǒ dǐng lǐ

信解，自在安住；而往寂静音海夜神所，顶礼

qí zú rào wú shù zā yú qián hé zhǎng ér zuò shì yán shèngzhě

其足，绕无数匝，于前合掌而作是言：“圣者！

wǒ yǐ xiān fā ē nòuduōluó sānmiǎosān pú tí xīn wǒ yù yī shàn zhī

我已先发阿耨多罗三藐三菩提心，我欲依善知

shí xué pú sà xíng rù pú sà xíng xiū pú sà xíng zhù pú sà xíng

识，学菩萨行，入菩萨行，修菩萨行，住菩萨行。

wéiyuàn cí āi wèi wǒ xuānshuō pú sà yún hé xué pú sà xíng yún hé

唯愿慈哀，为我宣说菩萨云何学菩萨行？云何

xiū pú sà dào shí bǐ yè shéngàoshàn cái yán

修菩萨道？”时，彼夜神告善财言：

shàn zāi shàn zāi shànnán zǐ rǔ néng yī shàn zhī shí qiú

“善哉善哉！善男子！汝能依善知识求

pú sà xíng

菩萨行。

shànnán zǐ wǒ dé pú sà niànniànchūshēngguǎng dà xǐ

“善男子！我得菩萨念念出生广大喜

zhuāngyán jiě tuōmén

庄严解脱门。”

shàn cái yán dà shèng cǐ jiě tuōménwéi hé shì yè xíng

善财言：“大圣！此解脱门为何事业？行

---

[15] 丽本：于闐國三藏實叉難陀奉制譯；永乐北藏本及龙藏本：唐于闐國三藏沙門實叉難陀譯

hé jìng jiè qǐ hé fāngbiàn zuò hé guānchá
何境界？起何方便？作何观察？”

yè shényán shànnán zǐ wǒ fā qǐ qīngjìng píngděngyào
夜神言：“善男子！我发起清净平等乐

yù xīn wǒ fā qǐ lí yī qiè shì jiān chéngòuqīngjìng jiān gù zhuāngyán
欲心，我发起离一切世间尘垢清净坚固庄严

bù kě huàiyào yù xīn wǒ fā qǐ pānyuán bú tuì zhuǎnwèiyǒng bú tuì
不可坏乐欲心，我发起攀缘不退转位永不退

zhuǎn xīn wǒ fā qǐ zhuāngyángōng dé bǎoshān bú dòng xīn wǒ fā qǐ
转心，我发起庄严功德宝山不动心，我发起

wú zhù chù xīn wǒ fā qǐ pǔ xiàn yī qiè zhòngshēngqián jiù hù xīn wǒ
无住处心，我发起普现一切众生前救护心，我

fā qǐ jiàn yī qiè fó hǎi wú yàn zú xīn wǒ fā qǐ qiú yī qiè pú sà qīng
发起见一切佛海无厌足心，我发起求一切菩萨清

jìng yuàn lì xīn wǒ fā qǐ zhù dà zhì guāngmíng hǎi xīn wǒ fā qǐ lìng
净愿力心，我发起住大智光明海心，我发起令

yī qiè zhòngshēng chāoguòyōunǎokuàng yě xīn wǒ fā qǐ lìng yī qiè
一切众生超过忧恼旷野心，我发起令一切

zhòngshēng shě lí chóuyōu kǔ nǎo xīn wǒ fā qǐ lìng yī qiè zhòngshēng
众生舍离愁忧苦恼心，我发起令一切众生

shě lí bù kě yì sè shēng xiāng wèi chù fǎ xīn wǒ fā
舍离不可意色、声、香、味、触、法心，我发

qǐ lìng yī qiè zhòngshēng shě lí ài bié lí kǔ yuān[16] zēng huì kǔ xīn
起令一切众生舍离爱别离苦、冤[16]憎会苦心，

wǒ fā qǐ lìng yī qiè zhòngshēng shě lí è yuán yú chī děng kǔ xīn
我发起令一切众生舍离恶缘、愚痴等苦心，

wǒ fā qǐ yǔ yī qiè xiǎnnànzhòngshēng zuò yī hù xīn wǒ fā qǐ lìng
我发起与一切险难众生作依怙心，我发起令

yī qiè zhòngshēng chūshēng sǐ kǔ chù xīn wǒ fā qǐ lìng yī qiè zhòng
一切众生出生死苦处心，我发起令一切众

shēng shě lí shēng lǎo bìng sǐ děng kǔ xīn wǒ fā qǐ lìng yī qiè
生舍离生、老、病、死等苦心，我发起令一切

zhòngshēng chéng jiù rú lái wú shàng fǎ lè xīn wǒ fā qǐ lìng yī qiè
众生成就如来无上法乐心，我发起令一切

zhòngshēng jiē shòu xǐ lè xīn
众生皆受喜乐心。

[16] 丽本：怨；永乐北藏本及龙藏本：冤

fā shì xīn yǐ fù wèishuō fǎ lìng qí jiàn zhì yī qiè zhì dì
“发是心已，复为说法，令其渐至一切智地。

suǒ wèi ruò jiànzhòngshēngyàozhuósuǒ zhùgōngdiàn wū zhái wǒ wèishuō
所谓若见众生乐著所住宫殿、屋宅，我为说

fǎ lìng qí liǎo dá zhū fǎ zì xìng lí zhū zhí zhuó ruò jiànzhòngshēng
法，令其了达诸法自性，离诸执著；若见众生

liànzhuó fù mǔ xiōng dì zǐ mèi wǒ wèishuō fǎ lìng qí dé yù
恋著父母、兄弟、姊妹，我为说法，令其得预

zhū fó pú sà qīngjìng zhòng huì ruò jiànzhòngshēngliànzhuó qī zǐ wǒ
诸佛菩萨清净众会；若见众生恋著妻子，我

wèishuō fǎ lìng qí shě lí shēng sǐ ài rǎn qǐ dà bēi xīn yú yī
为说法，令其舍离生死爱染，起大悲心，于一

qiè zhòngshēngpíngděng wú èr ruò jiànzhòngshēngzhù yú wánggōng cǎi
切众生平等无二；若见众生住于王宫，采

nǚ shì fèng wǒ wèishuō fǎ lìng qí dé yǔ zhòngshèng jí huì rù rú
女侍奉，我为说法，令其得与众圣集会，入如

lái jiào ruò jiànzhòngshēngrǎnzhuójìng jiè wǒ wèishuō fǎ lìng qí dé
来教；若见众生染著境界，我为说法，令其得

rù rú lái jìng jiè ruò jiànzhòngshēngduōchēn huì zhě wǒ wèishuō fǎ
入如来境界；若见众生多瞋恚者，我为说法，

lìng zhù rú lái rěn bō luó mì ruò jiànzhòngshēng qí xīn xiè dài wǒ wèi
令住如来忍波罗蜜；若见众生其心懈怠，我为

shuō fǎ lìng dé qīngjìng jīng jìn bō luó mì ruò jiànzhòngshēng qí xīn sǎn
说法，令得清净精进波罗蜜；若见众生其心散

luàn wǒ wèishuō fǎ lìng dé rú lái chán bō luó mì ruò jiànzhòngshēng
乱，我为说法，令得如来禅波罗蜜；若见众生

rù jiàn chóu lín wú míng àn zhàng wǒ wèishuō fǎ lìng dé chū lí chóu
入见稠林无明暗障，我为说法，令得出离稠

lín hēi àn ruò jiànzhòngshēng wú zhì huì zhě wǒ wèishuō fǎ lìng dé
林黑暗；若见众生无智慧者，我为说法，令得

bō rě bō luó mì ruò jiànzhòngshēngrǎnzhuósān jiè wǒ wèishuō fǎ
般若波罗蜜；若见众生染著三界，我为说法，

lìng chūshēng sǐ ruò jiànzhòngshēng zhì yì xià liè wǒ wèishuō fǎ
令出生死；若见众生志意下劣，我为说法，

lìng qí yuánmǎn fó pú tí yuàn ruò jiànzhòngshēngzhù zì lì xíng wǒ
令其圆满佛菩提愿；若见众生住自利行，我

wèishuō fǎ lìng qí fā qǐ lì yì yī qiè zhūzhòngshēngyuàn ruò jiàn
为说法，令其发起利益一切诸众生愿；若见

zhòngshēng zhì lì wēi ruò wǒ wèishuō fǎ lìng dé pú sà lì bō luó mì
众 生 志力微弱，我为说法，令得菩萨力波罗蜜；

ruò jiànzhòngshēng yú chī àn xīn wǒ wèishuō fǎ lìng dé pú sà zhì bō
若见 众 生 愚痴暗心，我为说法，令得菩萨智波

luó mì ruò jiànzhòngshēng sè xiàng bú jù wǒ wèishuō fǎ lìng dé
罗蜜；若见 众 生 色 相不具，我为说法，令得

rú lái qīngjìng sè shēn ruò jiànzhòngshēngxíngróngchǒu lòu wǒ wèishuō
如来清净色身；若见 众 生 形容 丑陋，我为说

fǎ lìng dé wú shàngqīngjìng fǎ shēn ruò jiànzhòngshēng sè xiàng cū è
法，令得无 上 清净法身；若见 众 生 色 相粗恶，

wǒ wèishuō fǎ lìng dé rú lái wēimiào sè shēn ruò jiànzhòngshēngqíng
我为说法，令得如来微 妙 色身；若见 众 生 情

duōyōunǎo wǒ wèishuō fǎ lìng dé rú lái bì jìng ān lè ruò jiànzhòng
多忧恼，我为说法，令得如来毕竟安乐；若见 众

shēng pín qióngsuǒ kǔ wǒ wèishuō fǎ lìng dé pú sà gōng dé bǎozàng
生 贫 穷 所苦，我为说法，令得菩萨 功 德宝 藏；

ruò jiànzhòngshēngzhù zhǐ yuán lín wǒ wèishuō fǎ lìng bǐ qín qiú fó
若见 众 生 住止园 林，我为说法，令彼勤求佛

fǎ yīn yuán ruò jiànzhòngshēngxíng yú dào lù wǒ wèishuō fǎ lìng
法因 缘；若见 众 生 行于道路，我为说法，令

qí qù xiàng yī qiè zhì dào ruò jiànzhòngshēng zài jù luò zhōng wǒ wèi
其趣 向一切智道；若见 众 生 在聚落 中，我为

shuō fǎ lìng chūsān jiè ruò jiànzhòngshēngzhù zhǐ rén jiān wǒ wèishuō
说法，令出三界；若见 众 生 住止人间，我为说

fǎ lìng qí chāoyuè èr shèng zhī dào zhù rú lái dì ruò jiànzhòng
法，令其超 越二 乘 之道，住如来地；若见 众

shēng jū zhù chéngguō wǒ wèishuō fǎ lìng qí dé zhù fǎ wángchéng
生 居住 城 郭，我为说法，令其得住法 王 城

zhōng ruò jiànzhòngshēngzhù yú sì yú wǒ wèishuō fǎ lìng dé sān
中；若见 众 生 住于四隅，我为说法，令得三

shì píngděng zhì huì ruò jiànzhòngshēngzhù yú zhūfāng wǒ wèishuō fǎ
世平 等 智慧；若见 众 生 住于诸方，我为说法，

lìng dé zhì huì jiàn yī qiè fǎ ruò jiànzhòngshēng tān xíngduōzhě wǒ wèi
令得智慧见一切法；若见 众 生 贪行多者，我为

bǐ shuō bú jìngguānmén lìng qí shě lí shēng sǐ ài rǎn ruò jiànzhòng
彼说不净观门，令其舍离 生 死爱染；若见 众

shēngchēnxíngduōzhě wǒ wèi bǐ shuō dà cí guānmén lìng qí dé rù
生 瞋行多者，我为彼说大慈观门，令其得入

qín jiā xiū xí ruò jiànzhòngshēng chī xíngduōzhě wǒ wèishuō fǎ lìng
勤加修习；若见众生痴行多者，我为说法，令

dé míng zhì guānzhū fǎ hǎi ruò jiànzhòngshēngděng fēn xíngzhě wǒ wèi
得明智观诸法海；若见众生等分行者，我为

shuō fǎ lìng qí dé rù zhūshèngyuàn hǎi ruò jiànzhòngshēngyàoshēng
说法，令其得入诸乘愿海；若见众生乐生

sǐ lè wǒ wèishuō fǎ lìng qí yàn lí ruò jiànzhòngshēngyànshēng
死乐，我为说法，令其厌离；若见众生厌生

sǐ kǔ yīngwéi rú lái suǒhuà dù zhě wǒ wèishuō fǎ lìngnéngfāng
死苦，应为如来所化度者，我为说法，令能方

biàn shì xiànshòushēng ruò jiànzhòngshēng ài zhuó wǔ yùn wǒ wèishuō fǎ
便示现受生；若见众生爱著五蕴，我为说法，

lìng qí dé zhù wú yī jìng jiè ruò jiànzhòngshēng qí xīn xià liè wǒ wèi
令其得住无依境界；若见众生其心下劣，我为

xiǎn shì shèngzhuāngyándào ruò jiànzhòngshēng xīn shēngjiāomàn wǒ wèi
显示胜庄严道；若见众生心生憍慢，我为

qí shuōpíngděng fǎ rěn ruò jiànzhòngshēng qí xīn chǎn qū wǒ wèi qí
其说平等法忍；若见众生其心谄曲，我为其

shuō pú sà zhí xīn shànnán zǐ wǒ yǐ cǐ děng wú liàng fǎ shī shè zhū
说菩萨直心。善男子！我以此等无量法施摄诸

zhòngshēng zhǒngzhǒngfāngbiànjiàohuàtiáo fú lìng lí è dào shòu
众生，种种方便教化调伏，令离恶道，受

rén tiān lè tuō sān jiè fù zhù yī qiè zhì wǒ shí biàn dé guǎng dà
人天乐，脱三界缚，住一切智；我时便得广大

huān xǐ fǎ guāngmínghǎi qí xīn yí chàng ān wěn shì yuè
欢喜法光明海，其心怡畅，安隐适悦。

fù cì shànnán zǐ wǒ chángguānchá yī qiè pú sà dào
“复次，善男子！我常观察一切菩萨道

chǎngzhòng huì xiū zhǒngzhǒngyuànxíng xiànzhǒngzhǒngjìngshēn yǒu
场众会，修种种愿行，现种种净身，有

zhǒngzhǒngchángguāng fàngzhǒngzhǒngguāngmíng yǐ zhǒngzhǒngfāng
种种常光，放种种光明；以种种方

biàn rù yī qiè zhì mén rù zhǒngzhǒngsānmèi xiànzhǒngzhǒngshén
便，入一切智门，入种种三昧，现种种神

biàn chūzhǒngzhǒng yīn shēng hǎi jù zhǒngzhǒngzhuāngyánshēn rù
变，出种种音声海，具种种庄严身，入

zhǒngzhǒng rú lái mén yì zhǒngzhǒngguó tǔ hǎi jiànzhǒngzhǒngzhū fó
种种如来门，诣种种国土海，见种种诸佛

hǎi dé zhǒngzhǒngbiàn cái hǎi zhàozhǒngzhǒng jiě tuō jìng dé zhǒng
海，得种种辩才海，照种种解脱境，得种

zhǒng zhì guāng hǎi rù zhǒngzhǒngsān mèi hǎi yóu xì zhǒngzhǒngzhū jiě
种智光海，入种种三昧海，游戏种种诸解

tuō mén yǐ zhǒngzhǒngmén qù yī qiè zhì zhǒngzhǒngzhuāngyán xū
脱门，以种种门趣一切智，种种庄严虚

kōng fǎ jiè yǐ zhǒngzhǒngzhuāngyányúnbiàn fù xū kōng guānchá
空法界，以种种庄严云遍覆虚空，观察

zhǒngzhǒngdàochǎngzhòng huì jí zhǒngzhǒng shì jiè rù zhǒngzhǒng
种种道场众会，集种种世界，入种种

fó chà yì zhǒngzhǒngfāng hǎi shòuzhǒngzhǒng rú lái mìng cóngzhǒng
佛刹，诣种种方海，受种种如来命，从种

zhǒng rú lái suǒ yǔ zhǒngzhǒng pú sà jù yù zhǒngzhǒngzhuāngyán
种如来所，与种种菩萨俱，雨种种庄严

yún rù rú lái zhǒngzhǒngfāngbiàn guān rú lái zhǒngzhǒng fǎ hǎi
云，入如来种种方便，观如来种种法海，

rù zhǒngzhǒng zhì huì hǎi zuòzhǒngzhǒngzhuāngyánzuò shànnán zǐ
入种种智慧海，坐种种庄严座。善男子！

wǒ guānchá cǐ dàochǎngzhòng huì zhī fó shén lì wú liàng wú biān
我观察此道场众会，知佛神力无量无边，

shēng dà huān xǐ
生大欢喜。

shànnán zǐ wǒ guān pí lú zhēnuó rú lái niànniànchūxiàn
“善男子！我观毗卢遮那如来，念念出现

bù kě sī yì qīngjìng sè shēn jì jiàn shì yǐ shēng dà huān xǐ yòu
不可思议清净色身；既见是已，生大欢喜。又

guān rú lái yú niànniànzhōng fàng dà guāngmíngchōngmǎn fǎ jiè jì
观如来于念念中，放大光明充满法界；既

jiàn shì yǐ shēng dà huān xǐ yòujiàn rú lái yī yī máokǒng niànniàn
见是已，生大欢喜。又见如来一一毛孔，念念

chūxiàn wú liàng fó chàwēi chén shù guāngmíng hǎi yī yī guāngmíng yǐ
出现无量佛刹微尘数光明海，一一光明以

wú liàng fó chàwēi chén shù guāngmíng ér wéijuànshǔ yī yī zhōubiàn
无量佛刹微尘数光明而为眷属，一一周遍

yī qiè fǎ jiè xiāomiè yī qiè zhū zhòngshēng kǔ jì jiàn shì yǐ shēng
一切法界，消灭一切诸众生苦；既见是已，生

dà huān xǐ yòu shànnán zǐ wǒ guān rú lái dǐng jí liǎngjiān niàn
大欢喜。又，善男子！我观如来顶及两肩，念

niànchūxiàn yī qiè fó chàwēichénshù bǎoyànshānyún chōngmǎn shí fāng
念出现一切佛刹微尘数宝焰山云，充满十方
yī qiè fǎ jiè jì jiàn shì yǐ shēng dà huān xǐ yòu shànnán zǐ
一切法界；既见是已，生大欢喜。又，善男子！
wǒ guān rú lái yī yī máokǒng yú niànniànzhōng chū yī qiè fó chà
我观如来一一毛孔，于念念中，出一切佛刹
wēichénshù xiāngguāngmíngyún chōngmǎn shí fāng yī qiè fó chà jì
微尘数香光明云，充满十方一切佛刹；既
jiàn shì yǐ shēng dà huān xǐ yòu shànnán zǐ wǒ guān rú lái yī
见是已，生大欢喜。又，善男子！我观如来一
yī xiàng niànniànchū yī qiè fó chàwēichénshù zhūxiàngzhuāngyán rú
一相，念念出一切佛刹微尘数诸相庄严如
lái shēnyún biànwǎng shí fāng yī qiè shì jiè jì jiàn shì yǐ shēng dà
来身云，遍往十方一切世界；既见是已，生大
huān xǐ yòu shànnán zǐ wǒ guān rú lái yī yī máokǒng yú niàn
欢喜。又，善男子！我观如来一一毛孔，于念
niànzhōng chū bù kě shuō fó chàwēichénshù fó biànhuàyún shì xiàn
念中，出不可说佛刹微尘数佛变化云，示现
rú lái cóngchū fā xīn xiū bō luó mì jù zhuāngyándào rù pú sà
如来从初发心、修波罗蜜、具庄严道、入菩萨
dì jì jiàn shì yǐ shēng dà huān xǐ yòu shànnán zǐ wǒ guān
地；既见是已，生大欢喜。又，善男子！我观
rú lái yī yī máokǒng niànniànchūxiàn bù kě shuō bù kě shuō fó chà
如来一一毛孔，念念出现不可说不可说佛刹
wēichénshù tiānwángshēnyún jí yǐ tiānwáng zì zài shénbiàn chōng
微尘数天王身云，及以天王自在神变，充
biàn yī qiè shí fāng fǎ jiè yīng yǐ tiānwángshēn ér dé dù zhě jí xiàn
遍一切十方法界，应以天王身而得度者，即现
qí qián ér wèishuō fǎ jì jiàn shì yǐ shēng dà huān xǐ rú tiānwáng
其前而为说法；既见是已，生大欢喜。如天王
shēnyún qí lóngwáng yè chāwáng qián tà pó wáng ē xiū luó
身云，其龙王、夜叉王、乾闼婆王、阿修罗
wáng jiā lóu luó wáng jǐn nà luó wáng mó hóu luó qié wáng rén
王、迦楼罗王、紧那罗王、摩睺罗伽王、人
wáng fànwángshēnyún mò bù jiē yú yī yī máokǒng rú shì chū
王、梵王身云，莫不皆于一一毛孔，如是出
xiàn rú shì shuō fǎ wǒ jiàn shì yǐ yú niànniànzhōng shēng dà
现，如是说法；我见是已，于念念中，生大

huān xǐ shēng dà xìn yào liàng yǔ fǎ jiè sà pó rě děng xī suǒ wèi
欢喜，生大信乐，量与法界萨婆若等。昔所未
dé ér jīn shǐ dé xī suǒ wèizhèng ér jīn shǐ zhèng xī suǒ wèi rù ér
得而今始得，昔所未证而今始证，昔所未入而
jīn shǐ rù xī suǒ wèimǎn ér jīn shǐ mǎn xī suǒ wèijiàn ér jīn shǐ jiàn
今始入，昔所未满而今始满，昔所未见而今始见，
xī suǒ wèiwén ér jīn shǐ wén hé yǐ gù yǐ néngliǎo zhī fǎ jiè xiàng
昔所未闻而今始闻。何以故？以能了知法界相
gù zhī yī qiè fǎ wéi yī xiàng gù néngpíngděng rù sān shì dào gù
故，知一切法唯一相故，能平等入三世道故，
néngshuō yī qiè wú biān fǎ gù
能说一切无边法故。

shànnán zǐ wǒ rù cǐ pú sà niànniànchūshēngguǎng dà
“善男子！我入此菩萨念念出生广大
xǐ zhuāngyán jiě tuō guāngmíng hǎi yòu shànnán zǐ cǐ jiě tuō wú
喜庄严解脱光明海。又，善男子！此解脱无
biān pǔ rù yī qiè fǎ jiè mén gù cǐ jiě tuō wú jìn děng fā yī
边，普入一切法界门故；此解脱无尽，等发一
qiè zhì xìng xīn gù cǐ jiě tuō wú jì rù wú jì pàn yī qiè zhòngshēng
切智性心故；此解脱无际，入无际畔一切众生
xīn xiǎngzhōng gù cǐ jiě tuō shènshēn jì jìng zhì huì suǒ zhī jìng gù
心想中故；此解脱甚深，寂静智慧所知境故；
cǐ jiě tuō guǎng dà zhōubiàn yī qiè rú lái jìng gù cǐ jiě tuō wú huài
此解脱广大，周遍一切如来境故；此解脱无坏，
pú sà zhì yǎn zhī suǒ zhī gù cǐ jiě tuō wú dǐ jìn yú fǎ jiè zhī yuán
菩萨智眼之所知故；此解脱无底，尽于法界之源
dǐ gù cǐ jiě tuō zhě jí shì pǔ mén yú yī shì zhōng pǔ jiàn yī qiè
底故。此解脱者即是普门，于一事中普见一切
zhū shénbiàn gù cǐ jiě tuō zhězhōng bù kě qǔ yī qiè fǎ shēnděng wú
诸神变故；此解脱者终不可取，一切法身等无
èr gù cǐ jiě tuō zhězhōng wú yǒushēng yǐ néngliǎo zhī rú huàn fǎ
二故；此解脱者终无有生，以能了知如幻法
gù cǐ jiě tuō zhěyóu rú yǐngxiàng yī qiè zhì yuànguāngsuǒshēng gù
故；此解脱者犹如影像，一切智愿光所生故；
cǐ jiě tuō zhěyóu rú biànhuà huàshēng pú sà zhūshèngxíng gù cǐ jiě
此解脱者犹如变化，化生菩萨诸胜行故；此解
tuō zhěyóu rú dà dì wéi yī qiè zhòngshēngsuǒ yī chù gù cǐ jiě tuō
脱者犹如大地，为一切众生所依处故；此解脱

zhě yóu rú dà shuǐ néng yǐ dà bēi rùn yī qiè gù cǐ jiě tuō zhě yóu rú
者犹如大水，能以大悲润一切故；此解脱者犹如
dà huǒ gān jié zhòngshēng tān ài shuǐ gù cǐ jiě tuō zhě yóu rú dà fēng
大火，干竭众生贪爱水故；此解脱者犹如大风，
lìng zhū zhòngshēng sù jí qù yú yī qiè zhì gù cǐ jiě tuō zhě yóu rú dà
令诸众生速疾趣于一切智故；此解脱者犹如大
hǎi zhǒngzhǒnggōng dé zhuāngyán yī qiè zhū zhòngshēng gù cǐ jiě tuō
海，种种功德庄严一切诸众生故；此解脱
zhě rú xū mí shān chū yī qiè zhì fǎ bǎo hǎi gù cǐ jiě tuō zhě rú dà
者如须弥山，出一切智法宝海故；此解脱者如大
chéngguō yī qiè miào fǎ suǒ zhuāngyán gù cǐ jiě tuō zhě yóu rú xū
城郭，一切妙法所庄严故；此解脱者犹如虚
kōng pǔ róngsān shì fó shén lì gù cǐ jiě tuō zhě yóu rú dà yún
空，普容三世佛神力故；此解脱者犹如大云，
pǔ wèi zhòngshēng yù fǎ yǔ gù cǐ jiě tuō zhě yóu rú jìng rì néng pò
普为众生雨法雨故；此解脱者犹如净日，能破
zhòngshēng wú zhī àn gù cǐ jiě tuō zhě yóu rú mǎnyuè mǎn zú guǎng
众生无知暗故；此解脱者犹如满月，满足广
dà fú dé hǎi gù cǐ jiě tuō zhě yóu rú zhēn rú xī néngzhōubiàn yī
大福德海故；此解脱者犹如真如，悉能周遍一
qiè chù gù cǐ jiě tuō zhě yóu rú zì yǐng cóng zì shàn yè suǒ huà chū
切处故；此解脱者犹如自影，从自善业所化出
gù cǐ jiě tuō zhě yóu rú hū xiǎng suí qí suǒ yìng wèi shuō fǎ gù
故；此解脱者犹如呼响，随其所应为说法故；
cǐ jiě tuō zhě yóu rú yǐngxiàng suí zhòngshēng xīn ér zhàoxiàn gù cǐ
此解脱者犹如影像，随众生心而照现故；此
jiě tuō zhě rú dà shù wáng kāi fū yī qiè shéntōnghuā gù cǐ jiě tuō
解脱者如大树王，开敷一切神通华故；此解脱
zhě yóu rú jīn gāng cóngběn yǐ lái bù kě huài gù cǐ jiě tuō zhě rú
者犹如金刚，从本已来不可坏故；此解脱者如
rú yì zhū chūshēng wú liàng zì zài lì gù cǐ jiě tuō zhě rú lí gòu
如意珠，出生无量自在力故；此解脱者如离垢
zàng mó ní bǎowáng shì xiàn yī qiè sān shì rú lái zhū shén lì gù cǐ
藏，摩尼宝王示现一切三世如来诸神力故；此
jiě tuō zhě rú xǐ chuáng mó ní bǎo néngpíngděngchū yī qiè zhū fó fǎ
解脱者如喜幢摩尼宝，能平等出一切诸佛法

lún shēng gù shànnán zǐ wǒ jīn wèi rǔ shuō cǐ pì yù rǔ yīng sī
轮声故。善男子！我今为汝说此譬喻[17]，汝应思
wéi suí shùn wù rù
惟，随顺悟入。”

ěr shí shàn cái tóng zǐ bó jì jìng yīn hǎi yè shényán dà
尔时，善财童子白寂静音海夜神言：“大
shèng yún hé xiū xíng dé cǐ jiě tuō
圣！云何修行，得此解脱？”

yè shényán shànnán zǐ pú sà xiū xíng shí dà fǎ zàng
夜神言：“善男子！菩萨修行十大法藏，
dé cǐ jiě tuō hé děng wéi shí yī xiū bù shī guǎng dà fǎ zàng suí
得此解脱。何等为十？一修布施广大法藏，随
zhòng shēng xīn xī lìng mǎn zú èr xiū jìng jiè guǎng dà fǎ zàng pǔ rù
众生心悉令满足；二修净戒广大法藏，普入
yī qiè fó gōng dé hǎi sān xiū kān rěn guǎng dà fǎ zàng néng biàn sī
一切佛功德海；三修堪忍广大法藏，能遍思
wéi yī qiè fǎ xìng sì xiū jīng jìn guǎng dà fǎ zàng qù yī qiè zhì héng
惟一切法性；四修精进广大法藏，趣一切智恒
bú tuì zhuǎn wǔ xiū chándìng guǎng dà fǎ zàng néng miè yī qiè zhòng
不退转；五修禅定广大法藏，能灭一切众
shēng rè nǎo liù xiū bō rě guǎng dà fǎ zàng néng biàn liǎo zhī yī qiè
生热恼；六修般若广大法藏，能遍了知一切
fǎ hǎi qī xiū fāng biàn guǎng dà fǎ zàng néng biàn chéng shú zhū zhòng
法海；七修方便广大法藏，能遍成熟诸众
shēng hǎi bā xiū zhū yuàn guǎng dà fǎ zàng biàn yī qiè fó chà yī
生海；八修诸愿广大法藏，遍一切佛刹、一
qiè zhòng[18] shēng hǎi jìn wèi lái jié xiū pú sà xíng jiǔ xiū zhū lì guǎng
切众[18]生海，尽未来劫修菩萨行；九修诸力广
dà fǎ zàng niànniànxiàn yú yī qiè fǎ jiè hǎi yī qiè fó guó tǔ
大法藏，念念现于一切法界海、一切佛国土，
chéng děng zhèng jué cháng bù xiū xī shí xiū jìng zhì guǎng dà fǎ zàng
成等正觉常不休息；十修净智广大法藏，
dé rú lái zhì biàn zhī sān shì yī qiè zhū fǎ wú yǒu zhàng ài shànnán
得如来智，遍知三世一切诸法无有障碍。善男
zǐ ruò zhū pú sà ān zhù rú shì shí dà fǎ zàng zé néng huò dé rú
子！若诸菩萨安住如是十大法藏，则能获得如

[17] 丽本：諭；永乐北藏本及龙藏本：喻
[18] 丽本：諸眾；永乐北藏本及龙藏本：眾

shì jiě tuō qīngjìngzēngzhǎng jī jí jiān gù ān zhù yuánmǎn
是解脱，清净增 长，积集坚固，安住圆 满。”

shàn cái tóng zǐ yán shèngzhě rǔ fā ē nòuduō luó sān
善财童子言：“圣 者！汝发阿耨多罗三

miǎosān pú tí xīn qí yǐ jiǔ rú
藐三菩提心，其已久如？”

yè shényán shànnán zǐ cǐ huāzàngzhuāngyán shì jiè hǎi
夜神言：“善男子！此华藏 庄 严世界海

dōng guò shí shì jiè hǎi yǒu shì jiè hǎi míng yī qiè jìngguāngbǎo
东，过十世界海，有世界海，名一切净 光 宝；

cǐ shì jiè hǎizhōng yǒu shì jiè zhǒng míng yī qiè rú lái yuànguāngmíng
此世界海 中，有世界 种，名一切如来愿 光 明

yīn zhōngyǒu shì jiè míngqìngjìngguāng jīn zhuāngyán yī qiè xiāng
音；中 有世界，名清净 光 金 庄 严，一切香

jīn gāngmó ní wángwéi tǐ xíng rú lóu gé zhòngmiàobǎoyún yǐ wéi
金刚摩尼王为体，形如楼阁，众 妙宝云以为

qí jì zhù yú yī qiè bǎoyīngluò hǎi miàogōngdiànyún ér fù qí shàng
其际，住于一切宝璎珞海，妙 宫 殿云而覆其 上，

jìng huì xiāng zá
净秽相杂。

cǐ shì jiè zhōng nǎi wǎng gǔ shì yǒu jié míng pǔ guāng
“此世界 中，乃往古世，有劫名普 光

chuáng guómíng pǔ mǎnmiàozàng dàochǎngmíng yī qiè bǎozàngmiào
幢，国名普满妙藏，道 场 名一切宝藏妙

yuèguāngmíng yǒu fó míng bú tuì zhuǎn fǎ jiè yīn yú cǐ chéng ē nòu
月 光 明，有佛名不退转 法界音，于此 成 阿耨

duō luó sānmiǎosān pú tí wǒ yú ěr shí zuò pú tí shùshén míng
多罗三藐三菩提；我于尔时，作菩提树神，名

jù zú fú dé dēngguāngmíngchuáng shǒu hù dàochǎng wǒ jiàn bǐ fó
具足福德灯 光 明 幢，守护道 场；我见彼佛

chéngděngzhèng jué shì xiànshén lì fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú
成 等 正 觉、示现神力、发阿耨多罗三藐三菩

tí xīn jí yú cǐ shí huò dé sānmèi míng pǔ zhào rú lái gōng dé
提心，即于此时，获得三昧，名普照如来功德

hǎi cǐ dàochǎngzhōng cì yǒu rú lái chūxīng yú shì míng fǎ shù
海。此道 场 中，次有如来出兴于世，名法树

wēi dé shān wǒ shí mìngzhōng huánshēng cǐ zhōng wéidàochǎngzhǔ
威德山；我时命 终，还 生此 中，为道 场 主

yè shén míngshū miào fú zhì guāng jiàn bǐ rú lái zhuànzhèng fǎ lún
夜神，名殊妙福智光，见彼如来转正法轮、

xiàn dà shéntōng jí dé sānmèi míng pǔ zhào yī qiè lí tān jìng jiè
现大神通，即得三昧，名普照一切离贪境界。

cì yǒu rú lái chūxīng yú shì míng yī qiè fǎ hǎi yīn shēngwáng wǒ yú
次有如来出兴于世，名一切法海音声王；我于

bǐ shí shēnwéi yè shén yīn dé jiàn fó chéng shì gòngyǎng jí huò
彼时，身为夜神，因得见佛承事供养，即获

sānmèi míngshēngzhǎng yī qiè shàn fǎ dì cì yǒu rú lái chūxīng yú
三昧，名生长一切善法地。次有如来出兴于

shì míngbǎoguāngmíngdēngchuángwáng wǒ yú bǐ shí shēnwéi yè
世，名宝光明灯幢王；我于彼时，身为夜

shén yīn dé jiàn fó chéng shì gòngyǎng jí huòsānmèi míng pǔ xiàn
神，因得见佛承事供养，即获三昧，名普现

shéntōngguāngmíngyún cì yǒu rú lái chūxīng yú shì mínggōng dé
神通光明云。次有如来，出兴于世，名功德

xū mí guāng wǒ yú bǐ shí shēnwéi yè shén yīn dé jiàn fó chéng
须弥光；我于彼时，身为夜神，因得见佛承

shì gòngyǎng jí huòsānmèi míng pǔ zhàozhū fó hǎi cì yǒu rú lái
事供养，即获三昧，名普照诸佛海。次有如来

chūxīng yú shì míng fǎ yún yīn shēngwáng wǒ yú bǐ shí shēnwéi yè
出兴于世，名法云音声王；我于彼时，身为夜

shén yīn dé jiàn fó chéng shì gòngyǎng jí huòsānmèi míng yī qiè
神，因得见佛承事供养，即获三昧，名一切

fǎ hǎi dēng cì yǒu rú lái chūxīng yú shì míng zhì dēngzhàoyàowáng
法海灯。次有如来出兴于世，名智灯照耀王；

wǒ yú bǐ shí shēnwéi yè shén yīn dé jiàn fó chéng shì gòngyǎng
我于彼时，身为夜神，因得见佛承事供养，

jí huòsānmèi míngmiè yī qiè zhòngshēng kǔ qīngjìng guāngmíngdēng
即获三昧，名灭一切众生苦清净光明灯。

cì yǒu rú lái chūxīng yú shì míng fǎ yǒngmiào dé chuáng wǒ yú bǐ
次有如来出兴于世，名法勇妙德幢；我于彼

shí shēnwéi yè shén yīn dé jiàn fó chéng shì gòngyǎng jí huòsān
时，身为夜神，因得见佛承事供养，即获三

mèi míngsān shì rú lái guāngmíngzàng cì yǒu rú lái chūxīng yú shì
昧，名三世如来光明藏。次有如来出兴于世，

míng shī zǐ yǒngměng fǎ zhì dēng wǒ yú bǐ shí shēnwéi yè shén
名师子勇猛法智灯；我于彼时，身为夜神，

yīn dé jiàn fó chéng shì gòngyǎng jí huòsānmèi míng yī qiè shì jiān wú
因得见佛 承 事供 养，即获三昧，名一切世间无

zhàng ài zhì huì lún cì yǒu rú lái chūxīng yú shì míng zhì lì shānwáng
障 碍智慧轮。次有如来出兴于世，名 智力山 王；

wǒ yú bǐ shí shēnwéi yè shén yīn dé jiàn fó chéng shì gòngyǎng
我于彼时， 身为夜神， 因得见佛 承 事供 养，

jí huòsānmèi míng pǔ zhàosān shì zhòngshēngzhūgēnxíng
即获三昧， 名普照三世 众 生 诸根行。

shànnán zǐ qīngjìngguāng jīn zhuāngyán shì jiè pǔ guāng
“善男子！清净 光 金 庄 严世界普 光

míngchuáng jié zhōng yǒu rú shì děng fó chàwēichénshù rú lái chūxīng
明 幢 劫 中，有如是等佛刹微 尘 数如来出兴

yú shì wǒ yú bǐ shí huòwéitiānwáng huòwéilóngwáng huòwéi
于世。我于彼时，或为天 王，或为龙 王，或为

yè chāwáng huòwéiqián tà pó wáng huòwéi ē xiū luó wáng huò
夜叉 王，或为乾闼婆 王，或为阿修罗 王，或

wéi jiā lóu luó wáng huòwéi jǐn nà luó wáng huòwéi mó hóu luó qié wáng
为迦楼罗 王，或为紧那罗 王，或为摩睺罗伽 王，

huòwéi rén wáng huòwéi fàn wáng huòwéitiānshēn huòwéi rén shēn
或为人 王，或为梵 王，或为天身，或为人身，

huòwéinán zǐ shēn huòwéi nǚ rén shēn huòwéitóngnánshēn huòwéi
或为男子身，或为女人身，或为童男身，或为

tóng nǚ shēn xī yǐ zhǒngzhǒngzhūgòngyǎng jù gòngyǎng yú bǐ yī
童女身，悉以种 种诸供 养具，供 养于彼一

qiè rú lái yì wén qí fó suǒshuōzhū fǎ cóng cǐ mìngzhōng huán
切如来，亦闻其佛所说诸法。从此命 终， 还

jí yú cǐ shì jiè zhōngshēng jīng fó chàwēichénshù jié xiū pú sà xíng
即于此世界 中 生，经佛刹微 尘 数劫修菩萨行；

rán hòumìngzhōng shēng cǐ huāzàngzhuāngyán shì jiè hǎi suō pó shì jiè
然后命 终， 生 此华藏 庄 严世界海娑婆世界，

zhí jiā luó jiū sūn tuó[19] rú lái chéng shì gòngyǎng dé sānmèi míng
值迦罗鸠孙驮[19]如来， 承 事供 养，得三昧，名

lí yī qiè chéngòuguāngmíng cì zhí jū nuóhánmóu ní rú lái chéng
离一切 尘 垢 光 明。次值拘那含牟尼如来， 承

shì gòngyǎng dé sānmèi míng pǔ xiàn yī qiè zhū chà hǎi cì zhí jiā
事 供 养，得三昧，名普现一切诸刹海。次值迦

[19] 丽本：馱；永乐北藏本及龙藏本：駄

shè rú lái chéng shì gòngyǎng dé sānmèi míngyǎn yī qiè zhòngshēng
叶如来，承事供养，得三昧，名演一切众生
yán yīn hǎi cì zhí pí lú zhēnuó rú lái yú cǐ dàochǎngchéngzhèng
言音海。次值毗卢遮那如来，于此道场成正
děng jué niànniàn shì xiàn dà shéntōng lì wǒ shí dé jiàn jí huò cǐ
等觉，念念示现大神通力；我时得见，即获此
niànniànchūshēngguǎng dà xǐ zhuāngyán jiě tuō
念念出生广大喜庄严解脱。

dé cǐ jiě tuō yǐ néng rù shí bù kě shuō bù kě shuō fó chà
“得此解脱已，能入十不可说不可说佛刹
wēichén shù fǎ jiè ān lì hǎi jiàn bǐ yī qiè fǎ jiè ān lì hǎi yī qiè
微尘数法界安立海，见彼一切法界安立海一切
fó chàsuǒyǒuwēichén yī yī chénzhōngyǒu shí bù kě shuō bù kě shuō
佛刹所有微尘，一一尘中有十不可说不可说
fó chàwēichénshù fó guó tǔ yī yī fó tǔ jiē yǒu pí lú zhēnuó rú
佛刹微尘数佛国土。一一佛土皆有毗卢遮那如
lái zuò yú dàochǎng yú niànniànzhōng chéngzhèngděng jué xiànzhū
来坐于道场，于念念中，成正等觉，现诸
shénbiàn suǒxiànshénbiàn yī yī jiē biàn yī qiè fǎ jiè hǎi yì jiàn
神变；所现神变，一一皆遍一切法界海。亦见
zì shēn zài bǐ yī qiè zhū rú lái suǒ yòu yì wén qí suǒshuōmiào fǎ
自身在彼一切诸如来所，又亦闻其所说妙法；
yòu yì jiàn bǐ yī qiè zhū fó yī yī máokǒng chūbiànhuà hǎi xiànshén
又亦见彼一切诸佛一一毛孔，出变化海，现神
tōng lì yú yī qiè fǎ jiè hǎi yī qiè shì jiè hǎi yī qiè shì jiè zhǒng
通力，于一切法界海、一切世界海、一切世界种、
yī qiè shì jiè zhōng suí zhòngshēng xīn zhuànzhèng fǎ lún wǒ dé
一切世界中，随众生心，转正法轮。我得
sù jí tuó luó ní lì shòu chí sī wéi yī qiè wén yì yǐ míngliǎo zhì
速疾陀罗尼力，受持思惟一切文义；以明了智，
pǔ rù yī qiè qīngjìng fǎ zàng yǐ zì zài zhì pǔ yóu yī qiè shènshēn
普入一切清净法藏；以自在智，普游一切甚深
fǎ hǎi yǐ zhōubiàn zhì pǔ zhī sān shì zhūguǎng dà yì yǐ píngděng
法海；以周遍智，普知三世诸广大义；以平等
zhì pǔ dá zhū fó wú chā bié fǎ rú shì wù jiě yī qiè fǎ mén yī
智，普达诸佛无差别法。如是悟解一切法门；一
yī fǎ ménzhōng wù jiě yī qiè xiū duō luó yún yī yī xiū duō luó yún
一法门中，悟解一切修多罗云；一一修多罗云

zhōng wù jiě yī qiè fǎ hǎi yī yī fǎ hǎi zhōng wù jiě yī qiè fǎ
中，悟解一切法海；一一法海中，悟解一切法
pǐn yī yī fǎ pǐn zhōng wù jiě yī qiè fǎ yún yī yī fǎ yún zhōng
品；一一法品中，悟解一切法云；一一法云中，
wù jiě yī qiè fǎ liú yī yī fǎ liú zhōng chūshēng yī qiè dà xǐ hǎi
悟解一切法流；一一法流中，出生一切大喜海；
yī yī dà xǐ hǎi chūshēng yī qiè dì yī yī dì chūshēng yī qiè
一一大喜海，出生一切地；一一地，出生一切
sān mèi hǎi yī yī sān mèi hǎi dé yī qiè jiàn fó hǎi yī yī jiàn fó
三昧海；一一三昧海，得一切见佛海；一一见佛
hǎi dé yī qiè zhì guāng hǎi yī yī zhì guāng hǎi pǔ zhào sān shì
海，得一切智光海；一一智光海，普照三世，
biàn rù shí fāng
遍入十方。

zhī wú liàng rú lái wǎng xī zhū xíng hǎi zhī wú liàng rú lái suǒ
“知无量如来往昔诸行海；知无量如来所
yǒu běn shì hǎi zhī wú liàng rú lái nán shě néng shī hǎi zhī wú liàng rú
有本事海；知无量如来难舍能施海；知无量如
lái qīng jìng jiè lún hǎi zhī wú liàng rú lái qīng jìng kān rěn hǎi zhī wú
来清净戒轮海；知无量如来清净堪忍海；知无
liàng rú lái guǎng dà jīng jìn hǎi zhī wú liàng rú lái shèn shēn chán dìng hǎi
量如来广大精进海；知无量如来甚深禅定海；
zhī wú liàng rú lái bō rě bō luó mì hǎi zhī wú liàng rú lái fāng biàn bō
知无量如来般若波罗蜜海；知无量如来方便波
luó mì hǎi zhī wú liàng rú lái yuàn bō luó mì hǎi zhī wú liàng rú lái
罗蜜海；知无量如来愿波罗蜜海；知无量如来
lì bō luó mì hǎi zhī wú liàng rú lái zhì bō luó mì hǎi zhī wú liàng rú
力波罗蜜海；知无量如来智波罗蜜海；知无量如
lái wǎng xī chāo pú sà dì zhī wú liàng rú lái wǎng xī zhù pú sà dì
来往昔超菩萨地；知无量如来往昔住菩萨地
wú liàng jié hǎi xiàn shén tōng lì zhī wú liàng rú lái wǎng xī rù pú sà
无量劫海，现神通力；知无量如来往昔入菩萨
dì zhī wú liàng rú lái wǎng xī xiū pú sà dì zhī wú liàng rú lái wǎng
地；知无量如来往昔修菩萨地；知无量如来往
xī zhì pú sà dì zhī wú liàng rú lái wǎng xī guān pú sà dì zhī wú
昔治菩萨地；知无量如来往昔观菩萨地；知无
liàng rú lái xī wéi pú sà shí cháng jiàn zhū fó zhī wú liàng rú lái xī
量如来昔为菩萨时，常见诸佛；知无量如来昔

wéi pú sà shí jìn jiàn fó hǎi jié hǎi tóngzhù zhī wú liàng rú lái xī
为菩萨时，尽见佛海、劫海同住；知无量如来昔

wéi pú sà shí yǐ wú liàngshēnbiànshēngchà hǎi zhī wú liàng rú lái xī
为菩萨时，以无量身遍生刹海；知无量如来昔

wéi pú sà shí zhōubiàn fǎ jiè xiū guǎng dà hèng zhī wú liàng rú lái xī
为菩萨时，周遍法界修广大行；知无量如来昔

wéi pú sà shí shì xiànzhǒngzhǒngzhū fāngbiànmén tiáo fú chéngshú yī
为菩萨时，示现种种诸方便门，调伏成熟一

qiè zhòngshēng zhī wú liàng rú lái fàng dà guāngmíng pǔ zhào shí fāng
切众生；知无量如来放大光明，普照十方

yī qiè chà hǎi zhī wú liàng rú lái xiàn dà shén lì pǔ xiàn yī qiè zhū
一切刹海；知无量如来现大神力，普现一切诸

zhòngshēngqián zhī wú liàng rú lái guǎng dà zhì dì zhī wú liàng rú lái
众生前；知无量如来广大智地；知无量如来

zhuànzhèng fǎ lún zhī wú liàng rú lái shì xiànxiàng hǎi zhī wú liàng rú
转正法轮；知无量如来示现相海；知无量如

lái shì xiànshēn hǎi zhī wú liàng rú lái guǎng dà lì hǎi bǐ zhū rú lái
来示现身海；知无量如来广大力海。彼诸如来，

cóngchū fā xīn nǎi zhì fǎ miè wǒ yú niànniàn xī dé zhī jiàn
从初发心，乃至法灭；我于念念，悉得知见。

shànnán zǐ rǔ wèn wǒ yán rǔ fā xīn lái qí yǐ jiǔ
“善男子！汝问我言：‘汝发心来，其已久

rú shànnán zǐ wǒ yú wǎng xī guò èr fó chàwēichénshù
如？’善男子！我于往昔，过二佛刹微尘数

jié rú shàngsuǒshuō yú qīngjìngguāng jīn zhuāngyán shì jiè zhōng
劫，如上所说，于清净光金庄严世界中，

wéi pú tí shùshén wén bú tuì zhuǎn fǎ jiè yīn rú lái shuō fǎ fā ē
为菩提树神，闻不退转法界音如来说法，发阿

nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn yú èr fó chàwēichénshù jié zhōng
耨多罗三藐三菩提心；于二佛刹微尘数劫中

xiū pú sà xíng rán hòu nǎishēng cǐ suō pó shì jiè xián jié zhī zhōng cóng
修菩萨行，然后乃生此娑婆世界贤劫之中。从

jiā luó jiū sūn tuó fó zhì shì jiā móu ní fó jí cǐ jié zhōngwèi lái
迦罗鸠孙驮[20]佛至释迦牟尼佛，及此劫中未来

suǒyǒu yī qiè zhū fó wǒ jiē rú shì qīn jìn gòngyǎng rú yú cǐ shì jiè
所有一切诸佛，我皆如是亲近供养。如于此世界

[20] 丽本：馱；永乐北藏本及龙藏本：馱

xián jié zhī zhōng gòngyǎngwèi lái yī qiè zhū fó yī qiè shì jiè yī qiè
贤劫之中，供养未来一切诸佛；一切世界一切
jié zhōng suǒyǒuwèi lái yī qiè zhū fó xī yì rú shì qīn jìn gòngyǎng
劫中，所有未来一切诸佛，悉亦如是亲近供养。
shànnán zǐ bǐ qīngjìngguāng jīn zhuāngyán shì jiè jīn yóuxiàn zài
善男子！彼清净光金庄严世界，今犹现在，
zhū fó chūxiànxiāng xù bú duàn rǔ dāng yī xīn xiū cǐ pú sà dà yǒng
诸佛出现相续不断。汝当一心修此菩萨大勇
měngmén
猛门。”

ěr shí jì jìng yīn hǎi zhǔ yè shén yù chóngxuān cǐ jiě tuō yì
尔时，寂静音海主夜神，欲重宣此解脱义，
wèishàn cái tóng zǐ ér shuōsòngyán
为善财童子而说颂言：

shàn cái tīng wǒ shuō qīng jìng jiě tuō mén
善财听我说　清净解脱门
wén yǐ shēnghuān xǐ qín xiū lìng jiū jìng
闻已生欢喜　勤修令究竟
wǒ xī yú jié hǎi shēng dà xìn yào xīn
我昔于劫海　生大信乐心
qīng jìng rú xū kōng cháng guān yī qiè zhì
清净如虚空　常观一切智
wǒ yú sān shì fó jiē shēng xìn yào xīn
我于三世佛　皆生信乐心
bìng jí qí zhòng huì xī yuàn cháng qīn jìn
并及其众会　悉愿常亲近
wǒ xī céng[21] jiàn fó wéizhòngshēnggòngyǎng
我昔曾[21]见佛　为众生供养
dé wén qīng jìng fǎ qí xīn dà huān xǐ
得闻清净法　其心大欢喜
chángzūnzhòng fù mǔ gōng jìng ér gòng yǎng
常尊重父母　恭敬而供养
rú shì wú xiū xiè rù cǐ jiě tuō mén
如是无休懈　入此解脱门
lǎo bìng pín qióng rén zhū gēn bú jù zú
老病贫穷人　诸根不具足

[21] 丽本：曾；永乐北藏本：會；龙藏本：會；校勘：曾

yī qiè jiē mǐn jì　　lìng qí dé ān wěn
一切皆愍济　令其得安隐
shuǐ huǒ jí wáng zéi　　hǎi zhōng zhū kǒng bù
水火及王贼　海中诸恐怖
wǒ xī xiū zhū xíng　　wèi jiù bǐ zhòng shēng
我昔修诸行　为救彼众生
fán nǎo héng chì rán　　yè zhàng suǒ chán fù
烦恼恒炽然　业障所缠覆
duò yú zhū xiǎn dào　　wǒ jiù bǐ zhòng shēng
堕于诸险道　我救彼众生
yī qiè zhū è qù　　wú liàng chǔ dú kǔ
一切诸恶趣　无量楚毒苦
shēng lǎo bìng sǐ děng　　wǒ dāng xī chú miè
生老病死等　我当悉除灭
yuàn jìn wèi lái jié　　pǔ wèi zhū qún shēng
愿尽未来劫　普为诸群生
miè chú shēng sǐ kǔ　　dé fó jiū jìng lè
灭除生死苦　得佛究竟乐

shànnán zǐ　　wǒ wéi zhī cǐ niànniànshēngguǎng dà xǐ
“善男子！我唯知此念念生广大喜
zhuāngyán jiě tuō　　rú zhū pú sà mó hē sà　　shēn rù yī qiè fǎ jiè hǎi
庄严解脱。如诸菩萨摩诃萨，深入一切法界海，
xī zhī yī qiè zhū jié shù　　pǔ jiàn yī qiè chàchénghuài　　ér wǒ yún hé
悉知一切诸劫数，普见一切刹成坏；而我云何
néng zhī néngshuō bǐ gōng dé xíng
能知能说彼功德行？

shànnán zǐ　　cǐ pú tí chǎng rú lái huì zhōng　　yǒu zhǔ yè
“善男子！此菩提场如来会中，有主夜
shén　míngshǒu hù yī qiè chéngzēngzhǎngwēi lì　　rǔ yì bǐ wèn pú sà
神，名守护一切城增长威力。汝诣彼问菩萨
yún hé xué pú sà xíng　　xiū pú sà dào
云何学菩萨行、修菩萨道？”

ěr shí　shàn cái tóng zǐ yī xīn guānchá jì jìng yīn hǎi zhǔ yè shén
尔时，善财童子一心观察寂静音海主夜神
shēn　　ér shuōsòngyán
身，而说颂言：

wǒ yīn shàn yǒu jiào　　lái yì tiān shén suǒ
我因善友教　来诣天神所

jiàn shén chǔ bǎo zuò　shēn liàng wú yǒu biān
见神处宝座　身量无有边

fēi shì zhuó sè xiàng　jì yǒu yú zhū fǎ
非是著色相　计有于诸法

liè zhì qiǎn shí rén　néng zhī zūn jìng jiè
劣智浅识人　能知尊境界

shì jiān tiān jí rén　wú liàng jié guān chá
世间天及人　无量劫观察

yì bù néng cè duó　sè xiàng wú biān gù
亦不能测度　色相无边故

yuǎn lí yú wǔ yùn　yì bú zhù yú chù
远离于五蕴　亦不住于处

yǒng duàn shì jiān yí　xiǎn xiàn zì zài lì
永断世间疑　显现自在力

bù qǔ nèi wài fǎ　wú dòng wú suǒ ài
不取内外法　无动无所碍

qīng jìng zhì huì yǎn　jiàn fó shén tōng lì
清净智慧眼　见佛神通力

shēn wéi zhèng fǎ zàng　xīn shì wú ài zhì
身为正法藏　心是无碍智

jì dé zhì guāng zhào　fù zhào zhū qún shēng
既得智光照　复照诸群生

xīn jí wú biān yè　zhuāng yán zhū shì jiān
心集无边业　庄严诸世间

liǎo shì jiē shì xīn　xiàn shēn děng zhòng shēng
了世皆是心　现身等众生

zhī shì xī rú mèng　yī qiè fó rú yǐng
知世悉如梦　一切佛如影

zhū fǎ jiē rú xiǎng　lìng zhòng wú suǒ zhuó
诸法皆如响　令众无所著

wèi sān shì zhòng shēng　niàn niàn shì xiàn shēn
为三世众生　念念示现身

ér xīn wú suǒ zhù　shí fāng biàn shuō fǎ
而心无所住　十方遍说法

wú biān zhū chà hǎi　fó hǎi zhòng shēng hǎi
无边诸刹海　佛海众生海

xī zài yī chén zhōng　cǐ zūn jiě tuō lì
悉在一尘中　此尊解脱力

shí shàn cái tóng zǐ shuō cǐ jì yǐ dǐng lǐ qí zú rào wú
时，善财童子说此偈已，顶礼其足，绕无
liàng zā yīn qín zhānyǎng cí tuì ér qù
量匝，殷勤瞻仰，辞退而去。

ěr shí shàn cái tóng zǐ suí shùn jì jìng yīn hǎi yè shénjiào sī
尔时，善财童子随顺寂静音海夜神教，思
wéiguānchásuǒshuō fǎ mén yī yī wén jù jiē wú wàng shī yú wú
惟观察所说法门，一一文句皆无忘失，于无
liàngshēn xīn wú liàng fǎ xìng yī qiè fāngbiànshéntōng zhì huì yì niàn
量深心、无量法性、一切方便神通智慧，忆念
sī zé xiāng xù bú duàn qí xīn guǎng dà zhèng rù ān zhù
思择，相续不断；其心广大，证入安住。

xíng yì shǒu hù yī qiè chéng yè shénsuǒ jiàn bǐ yè shénzuò yī
行诣守护一切城夜神所，见彼夜神坐一
qiè bǎoguāngmíngmó ní wáng shī zǐ zhī zuò wú shù yè shénsuǒgòngwéi
切宝光明摩尼王师子之座，无数夜神所共围
rào xiàn yī qiè zhòngshēng sè xiàngshēn xiàn pǔ duì yī qiè zhòngshēng
绕，现一切众生色相身，现普对一切众生
shēn xiàn bù rǎn yī qiè shì jiānshēn xiàn yī qiè zhòngshēngshēnshùshēn
身，现不染一切世间身，现一切众生身数身，
xiànchāoguò yī qiè shì jiānshēn xiànchéngshú yī qiè zhòngshēngshēn
现超过一切世间身，现成熟一切众生身，
xiàn sù wǎng yī qiè shí fāngshēn xiànbiànshè yī qiè shí fāngshēn xiàn
现速往一切十方身，现遍摄一切十方身，现
jiū jìng rú lái tǐ xìngshēn xiàn jiū jìngtiáo fú zhòngshēngshēn
究竟如来体性身，现究竟调伏众生身。

shàn cái jiàn yǐ huān xǐ yǒngyuè dǐng lǐ qí zú rào wú liàng
善财见已，欢喜踊跃，顶礼其足，绕无量
zā yú qián hé zhǎng ér zuò shì yán shèngzhě wǒ yǐ xiān fā ē
匝，于前合掌而作是言：“圣者！我已先发阿
nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn ér wèi zhī pú sà xiū pú sà xíng shí
耨多罗三藐三菩提心，而未知菩萨修菩萨行时，
yún hé ráo yì zhòngshēng yún hé yǐ wú shàng shè ér shè zhòngshēng
云何饶益众生？云何以无上摄而摄众生？
yún hé shùnzhū fó jiào yún hé jìn fǎ wángwèi wéiyuàn cí āi wèi
云何顺诸佛教？云何近法王位？唯愿慈哀，为
wǒ xuānshuō
我宣说！”

shí bǐ yè shénggàoshàn cái yán shànnán zǐ rǔ wèi jiù
时，彼夜神告善财言：“善男子！汝为救
hù yī qiè zhòngshēng gù rǔ wèiyán jìng yī qiè fó chà gù rǔ wèigòng
护一切众生故，汝为严净一切佛刹故，汝为供
yǎng yī qiè rú lái gù rǔ yù zhù yī qiè jié jiù zhòngshēng gù rǔ yù
养一切如来故，汝欲住一切劫救众生故，汝欲
shǒu hù yī qiè fó zhǒngxìng gù rǔ yù pǔ rù shí fāng xiū zhūxíng gù
守护一切佛种性故，汝欲普入十方修诸行故，
rǔ yù pǔ rù yī qiè fǎ mén hǎi gù rǔ yù yǐ píngděng xīn biàn yī qiè
汝欲普入一切法门海故，汝欲以平等心遍一切
gù rǔ yù pǔ shòu yī qiè fó fǎ lún gù rǔ yù pǔ suí yī qiè zhòng
故，汝欲普受一切佛法轮故，汝欲普随一切众
shēng xīn zhī suǒyào yù fǎ yǔ gù wènzhū pú sà suǒ xiū hèngmén
生心之所乐雨法雨故，问诸菩萨所修行门。

shànnán zǐ wǒ dé pú sà shènshēn zì zài miào yīn jiě tuō
“善男子！我得菩萨甚深自在妙音解脱，
wéi dà fǎ shī wú suǒguà ài shànnéng kāi shì zhū fó fǎ zàng gù
为大法师，无所罣碍，善能开示诸佛法藏故；
jù dà shì yuàn dà cí bēi lì lìng yī qiè zhòngshēngzhù pú tí xīn gù
具大誓愿、大慈悲力，令一切众生住菩提心故；
néngzuò yī qiè lì zhòngshēng shì jī jí shàngēn wú yǒu xiū xī gù
能作一切利众生事，积集善根无有休息故；
wéi yī qiè zhòngshēngtiáo yù zhī shī lìng yī qiè zhòngshēngzhù sà pó
为一切众生调御之师，令一切众生住萨婆
rě dào gù wéi yī qiè shì jiān qīngjìng fǎ rì pǔ zhào shì jiān lìngshēng
若道故；为一切世间清净法日，普照世间，令生
shàngēn gù yú yī qiè shì jiān qí xīn píngděng pǔ lìng zhòngshēngzēng
善根故；于一切世间其心平等，普令众生增
zhǎngshàn fǎ gù yú zhū jìng jiè qí xīn qīngjìng chúmiè yī qiè zhū bú
长善法故；于诸境界其心清净，除灭一切诸不
shàn yè gù shì yuàn lì yì yī qiè zhòngshēng shēnhéng pǔ xiàn yī qiè
善业故；誓愿利益一切众生，身恒普现一切
guó tǔ gù shì xiàn yī qiè běn shì yīn yuán lìng zhūzhòngshēng ān zhù
国土故；示现一切本事因缘，令诸众生安住
shànxíng gù héng shì yī qiè zhūshàn zhī shí wèi lìngzhòngshēng ān zhù
善行故；恒事一切诸善知识，为令众生安住
fó jiào gù
佛教故。

fó zǐ wǒ yǐ cǐ děng fǎ shī zhòngshēng lìngshēngbái fǎ
“佛子！我以此等法施众生，令生白法，

qiú yī qiè zhì qí xīn jiān gù yóu rú jīn gāng nà luó yánzàng shànnéng
求一切智，其心坚固犹如金刚那罗延藏，善能

guānchá fó lì mó lì cháng dé qīn jìn zhūshàn zhī shí cuī pò yī
观察佛力、魔力，常得亲近诸善知识，摧破一

qiè yè huòzhàngshān jí yī qiè zhì zhùdào zhī fǎ xīn héng bù shě yī
切业惑障山，集一切智助道之法，心恒不舍一

qiè zhì dì
切智地。

shànnán zǐ wǒ yǐ rú shì jìng fǎ guāngmíngráo yì yī qiè
“善男子！我以如是净法光明饶益一切

zhòngshēng jí shàngēnzhùdào fǎ shí zuò shí zhǒngguānchá fǎ jiè
众生，集善根助道法时，作十种观察法界。

hé zhě wéi shí suǒwèi wǒ zhī fǎ jiè wú liàng huò dé guǎng dà zhì
何者为十？所谓我知法界无量，获得广大智

guāngmíng gù wǒ zhī fǎ jiè wú biān jiàn yī qiè fó suǒ zhī jiàn gù
光明故；我知法界无边，见一切佛所知见故；

wǒ zhī fǎ jiè wú xiàn pǔ rù yī qiè zhū fó guó tǔ gōngjìng gòngyǎng
我知法界无限，普入一切诸佛国土，恭敬供养

zhū rú lái gù wǒ zhī fǎ jiè wú pàn pǔ yú yī qiè fǎ jiè hǎi zhōng
诸如来故；我知法界无畔，普于一切法界海中，

shì xiàn xiū xíng pú sà xíng gù wǒ zhī fǎ jiè wú duàn rù yú rú lái bú
示现修行菩萨行故；我知法界无断，入于如来不

duàn zhì gù wǒ zhī fǎ jiè yī xìng rú lái yī yīn yī qiè zhòngshēng
断智故；我知法界一性，如来一音，一切众生

wú bù liǎo gù wǒ zhī fǎ jiè xìngjìng liǎo rú lái yuàn pǔ dù yī qiè zhū
无不了故；我知法界性净，了如来愿普度一切诸

zhòngshēng gù wǒ zhī fǎ jiè biànzhòngshēng pǔ xiánmiàohèng xī zhōu
众生故；我知法界遍众生，普贤妙行悉周

biàn gù wǒ zhī fǎ jiè yī zhuāngyán pǔ xiánmiàohèngshànzhuāngyán
遍故；我知法界一庄严，普贤妙行善庄严

gù wǒ zhī fǎ jiè bù kě huài yī qiè zhì shàngēnchōngmǎn fǎ jiè bù
故；我知法界不可坏，一切智善根充满法界不

kě huài gù shànnán zǐ wǒ zuò cǐ shí zhǒngguānchá fǎ jiè jí zhū
可坏故。善男子！我作此十种观察法界，集诸

shàngēnbànzhùdào fǎ liǎo zhī zhū fó guǎng dà wēi dé shēn rù rú lái
善根办助道法，了知诸佛广大威德，深入如来

nán sī jìng jiè
难思境界。

yòu shànnán zǐ wǒ rú shì zhèngniàn sī wéi dé rú lái
“又，善男子！我如是正念思惟，得如来

shí zhǒng dà wēi dé tuó luó ní lún hé zhě wéi shí suǒ wèi pǔ rù yī
十种大威德陀罗尼轮。何者为十？所谓普入一

qiè fǎ tuó luó ní lún pǔ chí yī qiè fǎ tuó luó ní lún pǔ shuō yī qiè
切法陀罗尼轮、普持一切法陀罗尼轮、普说一切

fǎ tuó luó ní lún pǔ niàn shí fāng yī qiè fó tuó luó ní lún pǔ shuō yī
法陀罗尼轮、普念十方一切佛陀罗尼轮、普说一

qiè fó mínghào tuó luó ní lún pǔ rù sān shì zhū fó yuàn hǎi tuó luó ní
切佛名号陀罗尼轮、普入三世诸佛愿海陀罗尼

lún pǔ rù yī qiè zhū shèng hǎi tuó luó ní lún pǔ rù yī qiè zhòngshēng
轮、普入一切诸乘海陀罗尼轮、普入一切众生

yè hǎi tuó luó ní lún jí zhuàn yī qiè yè tuó luó ní lún jí shēng yī
业海陀罗尼轮、疾转一切业陀罗尼轮、疾生一

qiè zhì tuó luó ní lún shànnán zǐ cǐ shí tuó luó ní lún yǐ shí qiān
切智陀罗尼轮。善男子！此十陀罗尼轮，以十千

tuó luó ní lún ér wéijuàn shǔ héngwèizhòngshēngyǎnshuōmiào fǎ
陀罗尼轮而为眷属，恒为众生演说妙法。

shànnán zǐ wǒ huòwèizhòngshēngshuōwén huì fǎ huòwèi
“善男子！我或为众生说闻慧法，或为

zhòngshēngshuō sī huì fǎ huòwèizhòngshēngshuō xiū huì fǎ huòwèi
众生说思慧法，或为众生说修慧法，或为

zhòngshēngshuō yī yǒu fǎ huòwèizhòngshēngshuō yī qiè yǒu fǎ huò
众生说一有法，或为众生说一切有法，或

wèishuō yī rú lái míng hǎi fǎ huòwèishuō yī qiè rú lái míng hǎi fǎ
为说一如来名海法，或为说一切如来名海法，

huòwèishuō yī shì jiè hǎi fǎ huòwèishuō yī qiè shì jiè hǎi fǎ huòwèi
或为说一世界海法，或为说一切世界海法，或为

shuō yī fó shòu jì hǎi fǎ huòwèishuō yī qiè fó shòu jì hǎi fǎ huò
说一佛授记海法，或为说一切佛授记海法，或

wèishuō yī rú lái zhòng huì dàochǎng hǎi fǎ huòwèishuō yī qiè rú lái
为说一如来众会道场海法，或为说一切如来

zhòng huì dàochǎng hǎi fǎ huòwèishuō yī rú lái fǎ lún hǎi fǎ huò
众会道场海法，或为说一如来法轮海法，或

wèishuō yī qiè rú lái fǎ lún hǎi fǎ huòwèishuō yī rú lái xiū duō luó
为说一切如来法轮海法，或为说一如来修多罗

fǎ huòwèishuō yī qiè rú lái xiū duō luó fǎ huòwèishuō yī rú lái jí
法，或为说一切如来修多罗法，或为说一如来集

huì fǎ huòwèishuō yī qiè rú lái jí huì fǎ huòwèishuō yī sà pó rě
会法，或为说一切如来集会法，或为说一萨婆若

xīn hǎi fǎ huòwèishuō yī qiè sà pó rě xīn hǎi fǎ huòwèishuō yī
心海法，或为说一切萨婆若心海法，或为说一

shèngchū lí fǎ huòwèishuō yī qiè shèngchū lí fǎ shànnán zǐ
乘出离法，或为说一切乘出离法。善男子！

wǒ yǐ rú shì děng bù kě shuō fǎ mén wèizhòngshēngshuō
我以如是等不可说法门，为众生说。

shànnán zǐ wǒ rù rú lái wú chā bié fǎ jiè mén hǎi shuō
“善男子！我入如来无差别法界门海，说

wú shàng fǎ pǔ shèzhòngshēng jìn wèi lái jié zhù pǔ xiánhèng
无上法，普摄众生，尽未来劫，住普贤行。

shànnán zǐ wǒ chéng jiù cǐ shènshēn zì zài miào yīn jiě tuō yú niàn
善男子！我成就此甚深自在妙音解脱，于念

niànzhōngzēngzhǎng yī qiè zhū jiě tuō mén niànniànchōngmǎn yī qiè fǎ
念中增长一切诸解脱门，念念充满一切法

jiè
界。”

shí shàn cái tóng zǐ bó yè shényán qí zāi tiānshén
时，善财童子白夜神言：“奇哉！天神！

cǐ jiě tuō mén rú shì xī yǒu shèngzhězhèng dé qí yǐ jiǔ
此解脱门如是希有！圣者证得，其已久

rú
如？”

yè shényán shànnán zǐ nǎi wǎng gǔ shì guò shì jiè zhuǎn
夜神言：“善男子！乃往古世，过世界转

wēi chén shù jié yǒu jié míng lí gòuguāngmíng yǒu shì jiè míng fǎ jiè
微尘数劫，有劫名离垢光明，有世界名法界

gōng dé yún yǐ xiàn yī qiè zhòngshēng yè mó ní wáng hǎi wéi tǐ xíng
功德云，以现一切众生业摩尼王海为体，形

rú lián huā zhù sì tiān xià wēi chén shù xiāng mó ní xū mí shānwǎngzhōng
如莲华，住四天下微尘数香摩尼须弥山网中，

yǐ chū yī qiè rú lái běnyuàn yīn lián huā ér wéizhuāngyán xū mí shān
以出一切如来本愿音莲华而为庄严，须弥山

wēi chén shù lián huā ér wéijuànshǔ xū mí shānwēi chén shù xiāng mó ní
微尘数莲华而为眷属，须弥山微尘数香摩尼

yǐ wéi jiàn cuò yǒu xū mí shān wēi chén shù sì tiān xià yī yī sì tiān
以为间错，有须弥山微尘数四天下，一一四天
xià yǒu bǎi qiān yì nà yóu tā bù kě shuō bù kě shuō chéng
下有百千亿那由他不可说不可说 城 。

shànnán zǐ bǐ shì jiè zhōng yǒu sì tiān xià míng wéi miào
“善男子！彼世界 中，有四天下，名为妙
chuáng zhōng yǒu wáng dū míng pǔ bǎohuāguāng qù cǐ bù yuǎn
幢 ； 中 有 王 都，名普宝华 光；去此不远，
yǒu pú tí chǎng míng pǔ xiǎnxiàn fǎ wánggōngdiàn xū mí shān wēi
有菩提 场 ， 名普显现法 王 宫 殿。须弥山微
chén shù rú lái yú zhōng chūxiàn qí zuì chū fó míng fǎ hǎi léi yīn
尘数如来于 中 出现，其最初佛， 名法海雷音
guāng míng wáng bǐ fó chū shí yǒu zhuàn lún wáng míng qīng jìng rì
光 明 王。彼佛出时，有 转 轮 王 ， 名清净日
guāng míng miàn yú qí fó suǒ shòu chí yī qiè fǎ hǎi xuán xiū duō luó
光 明 面，于其佛所，受持一切法海旋修多罗。
fó niè pán hòu qí wáng chū jiā hù chí zhèng fǎ fǎ yù miè shí
佛涅槃后，其 王 出家，护持 正 法。法欲灭时，
yǒu qiān bù yì zhòng qiānzhǒng shuō fǎ jìn yú mò jié yè huò zhàng
有千部异 众[22] 千 种 说法。近于末劫，业惑 障
zhòng zhū è bǐ qiū duō yǒu dòu zhēng yào zhuó jìng jiè bù qiú gōng
重；诸恶比丘多有斗 诤 ， 乐著境界，不求功
dé yào shuō wáng lùn zéi lùn nǚ lùn guó lùn hǎi lùn jí
德，乐说 王 论、贼论、女论、国论、海论，及
yǐ yī qiè shì jiān zhī lùn
以一切世间之论。

shí wáng bǐ qiū ér yǔ zhī yán qí zāi kǔ zāi fó
“时，王 比丘而语之言： ‘奇哉！苦哉！佛
yú wú liàng zhū dà jié hǎi jí cǐ fǎ jù yún hé rǔ děng ér gòng huǐ
于无量诸大劫海集此法炬，云何汝 等 而 共 毁
miè zuò shì shuō yǐ shàng shēng xū kōng gāo qī duō luó shù
灭？’作是说已， 上 升 虚空，高七多罗树，
shēn chū wú liàng zhū sè yàn yún fàng zhǒng zhǒng sè dà guāng míng wǎng
身出无量诸色焰云，放 种 种 色大 光 明 网 ，
lìng wú liàng zhòng shēng chú fán nǎo rè lìng wú liàng zhòng shēng fā pú tí
令无量 众 生 除烦恼热，令无量 众 生 发菩提

[22] 丽本：異；永乐北藏本及龙藏本：異眾

xīn yǐ shì yīn yuán bǐ rú lái jiào fù yú liù wàn wǔ qiān suì zhōng
心。以是因缘，彼如来教，复于六万五千岁中
ér dé xīngshèng
而得兴盛。

shí yǒu bǐ qiū ní míng fǎ lún huàguāng shì cǐ wáng nǚ
“时，有比丘尼，名法轮化光，是此王女，
bǎi qiān bǐ qiū ní ér wéijuànshǔ wén fù wáng yǔ jí jiànshén lì fā
百千比丘尼而为眷属，闻父王语及见神力，发
pú tí xīn yǒng bú tuì zhuǎn dé sānmèi míng yī qiè fó jiàodēng yòu
菩提心永不退转，得三昧，名一切佛教灯，又
dé cǐ shènshēn zì zài miào yīn jiě tuō dé yǐ shēn xīn róuruǎn jí
得此甚深自在妙音解脱；得已，身心柔软，即
dé xiànjiàn fǎ hǎi léi yīn guāngmíngwáng rú lái yī qiè shén lì
得现见法海雷音光明王如来一切神力。

shànnán zǐ yú rǔ yì yún hé bǐ shí zhuàn lún shèng
“善男子！于汝意云何？彼时转轮圣
wáng suí yú rú lái zhuànzhèng fǎ lún fó niè pánhòuxīnglóngmò fǎ zhě
王随于如来转正法轮，佛涅槃后兴隆末法者，
qǐ yì rén hū jīn pǔ xián pú sà shì qí fǎ lún huàguāng bǐ qiū ní
岂异人乎？今普贤菩萨是。其法轮化光比丘尼，
jí wǒ shēn shì wǒ yú bǐ shí shǒu hù fó fǎ lìng shí wàn bǐ qiū
即我身是。我于彼时，守护佛法，令十万比丘
ní yú ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí dé bú tuì zhuǎn yòu lìng dé xiàn
尼于阿耨多罗三藐三菩提得不退转，又令得现
jiàn yī qiè fó sānmèi yòu lìng dé yī qiè fó fǎ lún jīn gāngguāngmíng
见一切佛三昧，又令得一切佛法轮金刚光明
tuó luó ní yòu lìng dé pǔ rù yī qiè fǎ mén hǎi bō rě bō luó mì
陀罗尼，又令得普入一切法门海般若波罗蜜。

cì yǒu fó xīng míng lí gòu fǎ guāngmíng cì yǒu fó xīng
“次有佛兴，名离垢法光明；次有佛兴，
míng fǎ lún guāngmíng jì cì yǒu fó xīng míng fǎ rì gōng dé yún
名法轮光明髻；次有佛兴，名法日功德云；
cì yǒu fó xīng míng fǎ hǎi miào yīn wáng cì yǒu fó xīng míng fǎ rì
次有佛兴，名法海妙音王；次有佛兴，名法日
zhì huì dēng cì yǒu fó xīng míng fǎ huāchuángyún cì yǒu fó xīng
智慧灯；次有佛兴，名法华幢云；次有佛兴，
míng fǎ yànshānchuángwáng cì yǒu fó xīng míngshènshēn fǎ gōng dé
名法焰山幢王；次有佛兴，名甚深法功德

yuè cì yǒu fó xīng míng fǎ zhì pǔ guāngzàng cì yǒu fó xīng míng
月；次有佛兴，名法智普光藏；次有佛兴，名
kāi shì pǔ zhì zàng cì yǒu fó xīng mínggōng dé zàngshānwáng cì
开示普智藏；次有佛兴，名功德藏山王；次
yǒu fó xīng míng pǔ mén xū mí xián cì yǒu fó xīng míng yī qiè fǎ
有佛兴，名普门须弥贤；次有佛兴，名一切法
jīng jìn chuáng cì yǒu fó xīng míng fǎ bǎohuāgōng dé yún cì yǒu
精进幢；次有佛兴，名法宝华功德云；次有
fó xīng míng jì jìngguāngmíng jì cì yǒu fó xīng míng fǎ guāngmíng
佛兴，名寂静光明髻；次有佛兴，名法光明
cí bēi yuè cì yǒu fó xīng mínggōng dé yàn hǎi cì yǒu fó xīng míng
慈悲月；次有佛兴，名功德焰海；次有佛兴，名
zhì rì pǔ guāngmíng cì yǒu fó xīng míng pǔ xiányuánmǎn zhì cì
智日普光明；次有佛兴，名普贤圆满智；次
yǒu fó xīng míngshéntōng zhì guāngwáng cì yǒu fó xīng míng fú dé
有佛兴，名神通智光王；次有佛兴，名福德
huāguāngdēng cì yǒu fó xīng míng zhì shī zǐ chuángwáng cì yǒu
华光灯；次有佛兴，名智师子幢王；次有
fó xīng míng rì guāng pǔ zhàowáng cì yǒu fó xīng míng xū mí bǎo
佛兴，名日光普照王；次有佛兴，名须弥宝
zhuāngyánxiàng cì yǒu fó xīng míng rì guāng pǔ zhào cì yǒu fó xīng
庄严相；次有佛兴，名日光普照；次有佛兴，
míng fǎ wánggōng dé yuè cì yǒu fó xīng míng kāi fū liánhuāmiào yīn
名法王功德月；次有佛兴，名开敷莲华妙音
yún cì yǒu fó xīng míng rì guāngmíngxiàng cì yǒu fó xīng míng
云；次有佛兴，名日光明相；次有佛兴，名
pǔ guāngmíngmiào fǎ yīn cì yǒu fó xīng míng shī zǐ jīn gāng nà luó
普光明妙法音；次有佛兴，名师子金刚那罗
yán wú wèi cì yǒu fó xīng míng pǔ zhì yǒngměngchuáng cì yǒu fó
延无畏；次有佛兴，名普智勇猛幢；次有佛
xīng míng pǔ kāi fǎ liánhuāshēn cì yǒu fó xīng mínggōng dé miàohuā
兴，名普开法莲华身；次有佛兴，名功德妙华
hǎi cì yǒu fó xīng míngdàochǎnggōng dé yuè cì yǒu fó xīng míng
海；次有佛兴，名道场功德月；次有佛兴，名
fǎ jù chì rán yuè cì yǒu fó xīng míng pǔ guāngmíng jì cì yǒu fó
法炬炽然月；次有佛兴，名普光明髻；次有佛
xīng míng fǎ chuángdēng cì yǒu fó xīng míng jīn gāng hǎi chuángyún
兴，名法幢灯；次有佛兴，名金刚海幢云；

cì yǒu fó xīng míngmíngchēngshāngōng dé yún cì yǒu fó xīng míng
次有佛兴，名名称山功德云；次有佛兴，名
zhāntánmiàoyuè cì yǒu fó xīng míng pǔ miàoguāngmínghuā cì yǒu
栴檀妙月；次有佛兴，名普妙光明华；次有
fó xīng míngzhào yī qiè zhòngshēngguāngmíngwáng cì yǒu fó xīng
佛兴，名照一切众生光明王；次有佛兴，
mínggōng dé liánhuāzàng cì yǒu fó xīng míngxiāngyànguāngmíngwáng
名功德莲华藏；次有佛兴，名香焰光明王；
cì yǒu fó xīng míng bō tóu mó huā yīn cì yǒu fó xīng míngzhòngxiàng
次有佛兴，名波头摩华因；次有佛兴，名众相
shān pǔ guāngmíng cì yǒu fó xīng míng pǔ míngchēngchuáng cì yǒu
山普光明；次有佛兴，名普名称幢；次有
fó xīng míng xū mí pǔ ménguāng cì yǒu fó xīng mínggōng dé fǎ
佛兴，名须弥普门光；次有佛兴，名功德法
chéngguāng cì yǒu fó xīng míng dà shù shānguāngmíng cì yǒu fó
城光；次有佛兴，名大树山光明；次有佛
xīng míng pǔ dé guāngmíngchuáng cì yǒu fó xīng mínggōng dé jí
兴，名普德光明幢；次有佛兴，名功德吉
xiángxiàng cì yǒu fó xīng míngyǒngměng fǎ lì chuáng cì yǒu fó
祥相；次有佛兴，名勇猛法力幢；次有佛
xīng míng fǎ lún guāngmíng yīn cì yǒu fó xīng mínggōng dé shān zhì
兴，名法轮光明音；次有佛兴，名功德山智
huì guāng cì yǒu fó xīng míng wú shàngmiào fǎ yuè cì yǒu fó xīng
慧光；次有佛兴，名无上妙法月；次有佛兴，
míng fǎ liánhuā jìng guāngchuáng cì yǒu fó xīng míngbǎoliánhuāguāng
名法莲华净光幢；次有佛兴，名宝莲华光
míngzàng cì yǒu fó xīng míngguāngyànyúnshāndēng cì yǒu fó xīng
明藏；次有佛兴，名光焰云山灯；次有佛兴，
míng pǔ jué huā cì yǒu fó xīng míngzhǒngzhǒnggōng dé yàn xū mí zàng
名普觉华；次有佛兴，名种种功德焰须弥藏；
cì yǒu fó xīng míngyuánmǎnguāngshānwáng cì yǒu fó xīng míng fú
次有佛兴，名圆满光山王；次有佛兴，名福
dé yúnzhuāngyán cì yǒu fó xīng míng fǎ shānyúnchuáng cì yǒu fó
德云庄严；次有佛兴，名法山云幢；次有佛
xīng mínggōng dé shānguāngmíng cì yǒu fó xīng míng fǎ rì yúndēng
兴，名功德山光明；次有佛兴，名法日云灯
wáng cì yǒu fó xīng míng fǎ yúnmíngchēngwáng cì yǒu fó xīng
王；次有佛兴，名法云名称王；次有佛兴，

míng fǎ lún yún cì yǒu fó xīng míng kāi wù pú tí zhì guāng chuáng
名法轮云；次有佛兴，名开悟菩提智光 幢 ；

cì yǒu fó xīng míng pǔ zhào fǎ lún yuè cì yǒu fó xīng míng bǎo shān
次有佛兴，名普照法轮月；次有佛兴，名宝山

wēi dé xián cì yǒu fó xīng míng xián dé guǎng dà guāng cì yǒu fó
威德贤；次有佛兴，名贤德广大光；次有佛

xīng míng pǔ zhì yún cì yǒu fó xīng míng fǎ lì gōng dé shān cì
兴，名普智云；次有佛兴，名法力功德山；次

yǒu fó xīng míng gōng dé xiāng yàn wáng cì yǒu fó xīng míng jīn sè
有佛兴，名功德香焰王；次有佛兴，名金色

mó ní shān miào yīn shēng cì yǒu fó xīng míng dǐng jì chū yī qiè fǎ
摩尼山妙音声；次有佛兴，名顶髻出一切法

guāng míng yún cì yǒu fó xīng míng fǎ lún chì shèng guāng cì yǒu fó
光明云；次有佛兴，名法轮炽盛光；次有佛

xīng míng wú shàng gōng dé shān cì yǒu fó xīng míng jīng jìn jù guāng
兴，名无上功德山；次有佛兴，名精进炬光

míng yún cì yǒu fó xīng míng sān mèi yìn guǎng dà guāng míng guān cì
明云；次有佛兴，名三昧印广大光明冠；次

yǒu fó xīng míng bǎo guāng míng gōng dé wáng cì yǒu fó xīng míng fǎ
有佛兴，名宝光明功德王；次有佛兴，名法

jù bǎo gài yīn cì yǒu fó xīng míng pǔ zhào xū kōng jiè wú wèi fǎ guāng
炬宝盖音；次有佛兴，名普照虚空界无畏法光

míng cì yǒu fó xīng míng yuè xiàng zhuāng yán chuáng cì yǒu fó xīng
明；次有佛兴，名月相庄严幢；次有佛兴，

míng guāng míng yàn shān yún cì yǒu fó xīng míng zhào wú zhàng ài fǎ xū
名光明焰山云；次有佛兴，名照无障碍法虚

kōng cì yǒu fó xīng míng kāi xiǎn zhì guāng shēn cì yǒu fó xīng míng
空；次有佛兴，名开显智光身；次有佛兴，名

shì zhǔ dé guāng míng yīn cì yǒu fó xīng míng yī qiè fǎ sān mèi guāng
世主德光明音；次有佛兴，名一切法三昧光

míng yīn cì yǒu fó xīng míng fǎ yīn gōng dé zàng cì yǒu fó xīng
明音；次有佛兴，名法音功德藏；次有佛兴，

míng chì rán yàn fǎ hǎi yún cì yǒu fó xīng míng pǔ zhào sān shì xiàng dà
名炽然焰法海云；次有佛兴，名普照三世相大

guāng míng cì yǒu fó xīng míng pǔ zhào fǎ lún shān cì yǒu fó xīng
光明；次有佛兴，名普照法轮山；次有佛兴，

míng fǎ jiè shī zǐ guāng cì yǒu fó xīng míng xū mí huā guāng míng
名法界师子光；次有佛兴，名须弥华光明；

cì yǒu fó xīng míng yī qiè sān mèi hǎi shī zǐ yàn cì yǒu fó xīng míng
次有佛兴，名一切三昧海师子焰；次有佛兴，名
pǔ zhì guāng míng dēng
普智光明灯。

shàn nán zǐ rú shì děng xū mí shān wēi chén shù rú lái
“善男子！如是等须弥山微尘数如来，
qí zuì hòu fó míng fǎ jiè chéng zhì huì dēng bìng yú lí gòu guāng míng
其最后佛，名法界城智慧灯，并于离垢光明
jié zhōng chū xīng yú shì wǒ jiē zūn zhòng qīn jìn gòng yǎng tīng
劫中，出兴于世。我皆尊重，亲近供养，听
wén shòu chí suǒ shuō miào fǎ yì yú bǐ yī qiè zhū rú lái suǒ chū jiā
闻受持所说妙法；亦于彼一切诸如来所，出家
xué dào hù chí fǎ jiào rù cǐ pú sà shèn shēn zì zài miào yīn jiě tuō
学道，护持法教，入此菩萨甚深自在妙音解脱，
zhǒng zhǒng fāng biàn jiào huà chéng shú wú liàng zhòng shēng cóng shì yǐ lái
种种方便教化成熟无量众生。从是已来，
yú fó chà wēi chén shù jié suǒ yǒu zhū fó chū xīng yú shì wǒ jiē gòng
于佛刹微尘数劫，所有诸佛出兴于世；我皆供
yǎng xiū xíng qí fǎ
养，修行其法。

shàn nán zǐ wǒ cóng shì lái yú shēng sǐ yè wú míng hūn
“善男子！我从是来，于生死夜无明昏
mèi zhū zhòng shēng zhōng ér dú jué wù lìng zhū zhòng shēng shǒu hù xīn
寐诸众生中而独觉悟；令诸众生，守护心
chéng shě sān jiè chéng zhù yī qiè zhì wú shàng fǎ chéng
城，舍三界城，住一切智无上法城。

shàn nán zǐ wǒ wéi zhī cǐ shèn shēn zì zài miào yīn jiě tuō
“善男子！我唯知此甚深自在妙音解脱，
lìng zhū shì jiān lí xì lùn yǔ bú zuò èr yǔ cháng zhēn shí yǔ
令诸世间，离戏论语，不作二语，常真实语，
héng qīng jìng yǔ rú zhū pú sà mó hē sà néng zhī yī qiè yǔ yán zì
恒清净语。如诸菩萨摩诃萨，能知一切语言自
xìng yú niàn niàn zhōng zì zài kāi wù yī qiè zhòng shēng rù yī qiè zhòng
性，于念念中自在开悟一切众生，入一切众
shēng yán yīn hǎi yú yī qiè yán cí xī jiē biàn liǎo míng jiàn yī qiè zhū
生言音海，于一切言辞悉皆辩[23]了，明见一切诸

[23] 丽本：辨；永乐北藏本及龙藏本：辩

fǎ mén hǎi yú pǔ shè yī qiè fǎ tuó luó ní yǐ dé zì zài suí zhū
法门海，于普摄一切法陀罗尼已得自在，随诸
zhòngshēng xīn zhī suǒ yí ér wèishuō fǎ jiū jìng tiáo fú yī qiè zhòng
众 生 心之所疑而为说法，究竟调伏一切 众
shēng néng pǔ shè shòu yī qiè zhòngshēng qiǎo xiū pú sà zhū wú shàng
生，能普摄受一切 众 生，巧修菩萨诸无 上
yè shēn rù pú sà zhū wēi xì zhì néngshànguānchá zhū pú sà zàng
业，深入菩萨诸微细智，能 善 观 察诸菩萨藏，
néng zì zài shuōzhū pú sà fǎ hé yǐ gù yǐ dé chéng jiù yī qiè
能自在说诸菩萨法。何以故？已得 成 就一切
fǎ lún tuó luó ní gù ér wǒ yún hé néng zhī néngshuō bǐ gōng dé
法轮陀罗尼故。而我云何能知能 说彼功德
xíng
行？

shànnán zǐ cǐ fó huì zhōng yǒu zhǔ yè shén míng kāi fū
“善男子！此佛会 中，有主夜神，名开敷
yī qiè shù huā rǔ yì bǐ wèn pú sà yún hé xué yī qiè zhì yún hé
一切树华。汝诣彼问菩萨云何学一切智？云何
ān lì yī qiè zhòngshēngzhù yī qiè zhì
安立一切 众 生 住一切智？”

ěr shí shǒu hù yī qiè chéngzhǔ yè shén yù chóngxuān cǐ jiě
尔时，守护一切 城 主夜神，欲 重 宣此解
tuō yì wèishàn cái tóng zǐ ér shuōsòngyán
脱义，为善财童子而说颂言：

pú sà jiě tuō shēn nán jiàn xū kōng rú rú píng děng xiàng
菩萨解脱深难见 虚空如如平等相
pǔ jiàn wú biān fǎ jiè nèi yī qiè sān shì zhū rú lái
普见无边法界内 一切三世诸如来
chū shēng wú liàng shèng gōng dé zhèng rù nán sī zhēn fǎ xìng
出生无量胜功德 证入难思真法性
zēng zhǎng yī qiè zì zài zhì kāi tōng sān shì jiě tuō dào
增长一切自在智 开通三世解脱道
guò yú chà zhuǎn wēi chén jié ěr shí yǒu jié míng jìng guāng
过于刹转微尘劫 尔时有劫名净光
shì jiè míng wéi fǎ yàn yún qí chénghàoyuēbǎohuāguāng
世界名为法焰云 其城号曰宝华光

qí zhōng zhū fó xīng yú shì wú liàng xū mí chén shù děng
其中诸佛兴于世无量[24]须弥尘数等

yǒu fó míng wéi fǎ hǎi yīn yú cǐ jié zhōng xiān chū xiàn
有佛名为法海音于此劫中先出现

nǎi zhì qí zhōng zuì hòu fó míng wéi fǎ jiè yàn dēng wáng
乃至其中最后佛名为法界焰灯王

rú shì yī qiè zhū rú lái wǒ jiē gòng yǎng tīng shòu fǎ
如是一切诸如来我皆供养听受法

wǒ jiàn fǎ hǎi léi yīn fó qí shēn pǔ zuò zhēn jīn sè
我见法海雷音佛其身普作真金色

zhū xiàng zhuāng yán rú bǎo shān fā xīn yuàn dé chéng rú lái
诸相庄严如宝山发心愿得成如来

wǒ zàn jiàn bǐ rú lái shēn jí fā pú tí guǎng dà xīn
我暂见彼如来身即发菩提广大心

shì yuàn qín qiú yī qiè zhì xìng yǔ fǎ jiè xū kōng děng
誓愿勤求一切智性与法界虚空等

yóu sī pǔ jiàn sān shì fó jí yǐ yī qiè pú sà zhòng
由斯普见三世佛及以一切菩萨众

yì jiàn guó wáng zhòng shēng hǎi ér pǔ pān yuán qǐ dà bēi
亦见国王[25]众生海而普攀缘起大悲

suí zhū zhòng shēng xīn suǒ yào shì xiàn zhǒng zhǒng wú liàng shēn
随诸众生心所乐示现种种无量身

pǔ biàn shí fāng zhū guó tǔ dòng dì shū guāng wù hán shí
普遍十方诸国土动地舒光悟含识

jiàn dì èr fó ér qīn jìn yì jiàn shí fāng chà hǎi fó
见第二佛而亲近亦见十方刹海佛

nǎi zhì zuì hòu fó chū xīng rú shì xū mí chén shù děng
乃至最后佛出兴如是须弥尘数等

yú zhū chà zhuǎn wēi chén jié suǒ yǒu rú lái zhào shì dēng
于诸刹转微尘劫所有如来照世灯

wǒ jiē qīn jìn ér zhān fèng lìng cǐ jiě tuō dé qīng jìng
我皆亲近而瞻奉令此解脱得清净

ěr shí shàn cái tóng zǐ dé rù cǐ pú sà shèn shēn zì zài miào
尔时，善财童子得入此菩萨甚深自在妙

yīn jiě tuō gù rù wú biān sān mèi hǎi rù guǎng dà zǒng chí hǎi dé
音解脱故，入无边三昧海，入广大总持海，得

[24] 丽本：量與；永乐北藏本及龙藏本：無量
[25] 丽本：土；永乐北藏本及龙藏本：王

pú sà dà shéntōng huò pú sà dà biàn cái xīn dà huān xǐ guānchá
菩萨大神通，获菩萨大辩才；心大欢喜，观察

shǒu hù yī qiè chéngzhǔ yè shén yǐ jì zànyuē
守护一切城主夜神，以偈赞曰：

yǐ xíng guǎng dà miào huì hǎi yǐ dù wú biān zhū yǒu hǎi
已行广大妙慧海 已度无边诸有海

chángshòu wú huàn zhì zàngshēn wēi dé guāngmíng zhù cǐ zhòng
长寿无患智藏身 威德光明住此众

liǎo dá fǎ xìng rú xū kōng pǔ rù sān shì jiē wú ài
了达法性如虚空 普入三世皆无碍

niàn niàn pān yuán yī qiè jìng xīn xīn yǒng duàn zhū fēn bié
念念攀缘一切境 心心永断诸分别

liǎo dá zhòng shēng wú yǒu xìng ér yú zhòng shēng qǐ dà bēi
了达众生无有性 而于众生起大悲

shēn rù rú lái jiě tuō mén guǎng dù qún mí wú liàngzhòng
深入如来解脱门 广度群迷无量众

guān chá sī wéi yī qiè fǎ liǎo zhī zhèng rù zhū fǎ xìng
观察思惟一切法 了知证入诸法性

rú shì xiū xíng fó zhì huì pǔ huà zhòng shēng lìng jiě tuō
如是修行佛智慧 普化众生令解脱

tiān shì zhòng shēng tiáo yù shī kāi shì rú lái zhì huì dào
天是众生调御师 开示如来智慧道

pǔ wèi fǎ jiè zhū hán shí shuō lí shì jiān zhòng bù xíng
普为法界诸含识 说离世间众怖行

yǐ zhù rú lái zhū yuàn dào yǐ shòu pú tí guǎng dà jiào
已住如来诸愿道 已受菩提广大教

yǐ xiū yī qiè biàn xíng lì yǐ jiàn shí fāng fó zì zài
已修一切遍行力 已见十方佛自在

tiān shén xīn jìng rú xū kōng pǔ lí yī qiè zhū fán nǎo
天神心净如虚空 普离一切诸烦恼

liǎo zhī sān shì wú liàng chà zhū fó pú sà jí zhòng shēng
了知三世无量刹 诸佛菩萨及众生

tiān shén yī niàn xī liǎo zhī zhòu yè rì yuè nián jié hǎi
天神一念悉了知 昼夜日月年劫海

yì zhī yī qiè zhòng shēng lèi zhǒngzhǒngmíngxiàng gè chā bié
亦知一切众生类 种种名相各差别

shí fāngzhòngshēngshēng sǐ chù yǒu sè wú sè xiǎng wú xiǎng
十方众生生死处 有色无色想无想

suí shùn shì sú xī liǎo zhī　yǐn dǎo shǐ rù pú tí lù
随顺世俗悉了知　引导使入菩提路
yǐ shēng rú lái shì yuàn jiā　yǐ rù zhū fó gōng dé hǎi
已生如来誓愿家　已入诸佛功德海
fǎ shēn qīng jìng xīn wú àisuí zhòngshēngyàoxiànzhòng sè
法身清净心无碍　随众生乐现众色

shí shàn cái tóng zǐ shuō cǐ sòng yǐ lǐ yè shén zú rào wú
时，善财童子说此颂已，礼夜神足，绕无
liàng zā yīn qín zhānyǎng cí tuì ér qù
量匝，殷勤瞻仰，辞退而去。

大方广佛华严经卷第七十一

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó sānmǎnduō mò tuó nán ē bō là dì hē duōzhé zhé
南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折

nà mí ǎn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ shān dìng
捺弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.矴

bō là dì wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ hòng pō
钵啰帝.乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦吽.婆

suō hē
莎诃.

jǔ zàn

举赞

fú chéngdōng jì tóng zǐ nánxún bǎi chéngyānshuǐmiǎo wú yín
福城东际童子南询百城烟水渺无垠.

zhī shi yì cháng lún wǔ shí sān rén yì qǔ hé yángchūn
知识异常伦.五十三人.一曲和阳春.

jǔ zì mǔzàn

举字母赞

（一遍）

huāyán zì mǔ zhòng yì qīn xuān shàn cái tóng zǐ dé zhēnchuán
华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.

mì mì yì yōuxuán gōng dé wú biān chàngsòng lì rén tiān
秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

（一遍）

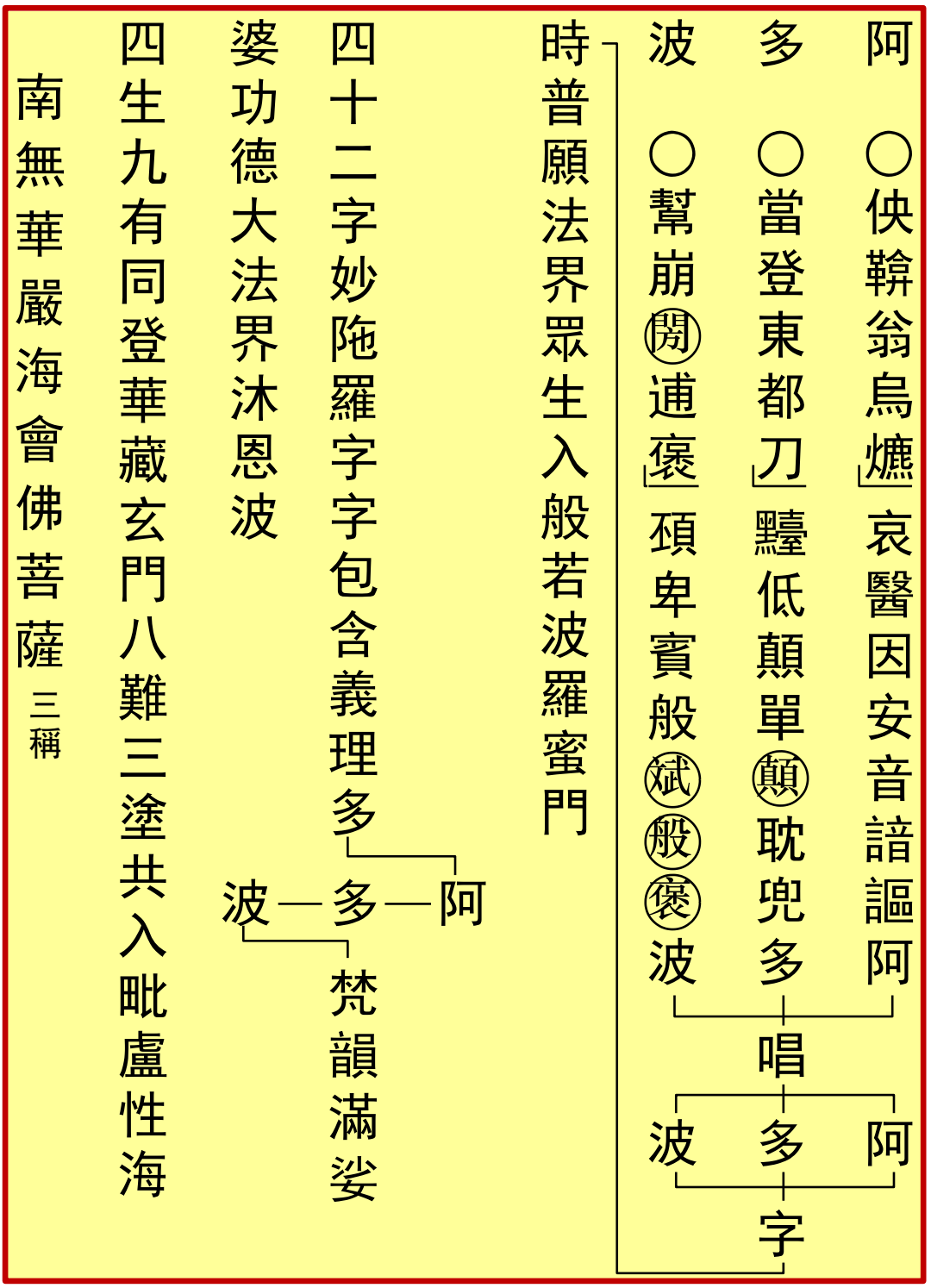

e ang eng ong u e ai i in an in an ou e

1. 阿 佉韐翁烏燸哀醫因安音諳謳阿

chàng e zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì

唱阿字时. 普愿法界众生. 入般若波罗蜜

mén

门.

dao dang deng dong du dao dai di din dan din dan dou dao
2. 多 當 登 東 都 刀 黵 低 顛 單 顛 耽 兜 多

chàng dao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòng shēng rù bō rě bō luó mì
唱 多字时. 普愿法界众 生. 入般若波罗蜜

mén
门.

bao bang beng bong bu bao bai bi bin ban bin ban bou bao
3. 波 幫 崩 閍 逋 褒 頒 卑 賓 般 斌 般 褒 波

chàng bao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòng shēng rù bō rě bō luó mì
唱 波字时. 普愿法界众 生. 入般若波罗蜜

mén
门.

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāohán yì lǐ duō e dao
四十二字妙陀罗. 字字包含义理多. 阿. 多.

bao fàn yùn mǎn suō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō
波. 梵韵满娑婆. 功德大. 法界沐恩波.

sì shēng jiǔ yǒu tóng dēng huā zàng xuán mén bā nán sān tú
四生九有. 同登华藏玄门. 八难三途.

gòng rù pí lú xìng hǎi
共入毗卢性海.

ná mó huāyán hǎi huì fó pú sà
南无华严海会佛菩萨（合掌三称）

huí xiàng jì
回向偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿以此功德 普及于一切

wǒ děng yǔ zhòng shēng jiē gòng chéng fó dào
我等与众生 皆共成佛道

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì qī shí èr

大方广佛华严经卷第七十二

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì

唐于阗国三藏沙门实叉难陀译[26]

rù fǎ jiè pǐn dì sān shí jiǔ zhī shí sān

入法界品第三十九之十三

ěr shí shàn cái tóng zǐ rù pú sà shènshēn zì zài miào yīn jiě

尔时，善财童子入菩萨甚深自在妙音解

tuōmén xiū xíngzēng jìn

脱门，修行增进。

wǎng yì kāi fū yī qiè shùhuā yè shénsuǒ jiàn qí shēn zài zhòng

往诣开敷一切树华夜神所，见其身在众

bǎoxiāngshù lóu gé zhī nèi miàobǎosuǒ chéng shī zǐ zuòshàng bǎiwàn

宝香树楼阁之内妙宝所成师子座上，百万

yè shénsuǒgòngwéirào shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú yú qián

夜神所共围绕。时，善财童子顶礼其足，于前

hé zhǎng ér zuò shì yán shèngzhě wǒ yǐ xiān fā ē nòuduōluó

合掌而作是言：“圣者！我已先发阿耨多罗

sānmiǎosān pú tí xīn ér wèi zhī pú sà yún hé xué pú sà xíng yún

三藐三菩提心，而未知菩萨云何学菩萨行？云

hé dé yī qiè zhì wéiyuànchuí cí wèi wǒ xuānshuō

何得一切智？唯愿垂慈，为我宣说！”

yè shényán shànnán zǐ wǒ yú cǐ娑婆世界 jiè rì

夜神言：“善男子！我于此娑婆世界，日

guāng yǐ mò liánhuā fù hé zhū rén zhòngděng bà yóuguān shí jiàn

光已没，莲华覆合，诸人众等罢游观时，见

qí yī qiè ruòshān ruòshuǐ ruòchéng ruò yě rú shì děngchùzhǒng

其一切若山、若水、若城、若野，如是等处种

zhǒngzhòngshēng xián xī fā xīn yù huánsuǒzhù wǒ jiē mì hù lìng

种众生，咸悉发心欲还所住；我皆密护，令

dé zhèngdào dá qí chùsuǒ sù yè ān lè

得正道，达其处所，宿夜安乐。

---

[26] 丽本：于闐國三藏實叉難陀奉制譯；永乐北藏本及龙藏本：唐于闐國三藏沙門實叉難陀譯

shànnán zǐ ruò yǒuzhòngshēng shèngniánhǎo sè jiāomàn
“善男子！若有众生，盛年好色，憍慢
fàng yì wǔ yù zì zì wǒ wèi shì xiàn lǎo bìng sǐ xiàng lìng
放逸，五欲自恣。我为示现老、病、死相，令
shēngkǒng bù shě lí zhū è fù wèi chēng tàn zhǒngzhǒngshàngēn
生恐怖，舍离诸恶。复为称叹种种善根，
shǐ qí xiū xí wèiqiān lìn zhě zàn tàn bù shī wèi pò jiè zhě chēng
使其修习。为悭吝者，赞叹布施；为破戒者，称
yáng jìng jiè yǒu chēn huì zhě jiào zhù dà cí huáinǎo hài zhě lìng
扬净戒；有瞋恚者，教住大慈；怀恼害者，令
xíng rěn rǔ ruò xiè dài zhě lìng qǐ jīng jìn ruò sǎnluànzhě lìng xiū
行忍辱；若懈怠者，令起精进；若散乱者，令修
chándìng zhù è huì zhě lìng xué bō rě yàoxiǎoshèngzhě lìng zhù
禅定；住恶慧者，令学般若；乐小乘者，令住
dà shèng yàozhuósān jiè zhū qù zhōngzhě lìng zhù pú sà yuàn bō luó
大乘；乐著三界诸趣中者，令住菩萨愿波罗
mì ruò yǒuzhòngshēng fú zhì wēi liè wéizhū jié yè zhī suǒ bī pò
蜜；若有众生，福智微劣，为诸结业之所逼迫
duō liú ài zhě lìng zhù pú sà lì bō luó mì ruò yǒuzhòngshēng qí
多留碍者，令住菩萨力波罗蜜；若有众生，其
xīn àn mèi wú yǒu zhì huì lìng zhù pú sà zhì bō luó mì
心暗昧，无有智慧，令住菩萨智波罗蜜。

shànnán zǐ wǒ yǐ chéng jiù pú sà chūshēngguǎng dà xǐ
“善男子！我已成就菩萨出生广大喜
guāngmíng jiě tuō mén
光明解脱门。”

shàn cái yán dà shèng cǐ jiě tuō mén jìng jiè yún hé
善财言：“大圣！此解脱门境界云何？”

yè shényán shànnán zǐ rù cǐ jiě tuō néng zhī rú lái
夜神言：“善男子！入此解脱，能知如来
pǔ shè zhòngshēngqiǎofāngbiàn zhì yún hé pǔ shè shànnán zǐ yī
普摄众生巧方便智。云何普摄？善男子！一
qiè zhòngshēngsuǒshòuzhū lè jiē shì rú lái wēi dé lì gù shùn rú lái
切众生所受诸乐，皆是如来威德力故，顺如来
jiào gù xíng rú lái yǔ gù xué rú lái xíng gù dé rú lái suǒ hù lì
教故，行如来语故，学如来行故，得如来所护力
gù xiū rú lái suǒ yìn dào gù zhòng rú lái suǒxíngshàn gù yī rú
故，修如来所印道故，种如来所行善故，依如

lái suǒshuō fǎ gù rú lái zhì huì rì guāng zhī suǒzhào gù rú lái xìng
来所说法故，如来智慧日光之所照故，如来性

jìng yè lì zhī suǒshè gù yún hé zhī rán shànnán zǐ wǒ rù cǐ
净业力之所摄故。云何知然？善男子！我入此

chūshēngguǎng dà xǐ guāngmíng jiě tuō yì niàn pí lú zhēnuó rú lái
出生广大喜光明解脱，忆念毗卢遮那如来、

yīng zhèngděng jué wǎng xī suǒ xiū pú sà hèng hǎi xī jiē míngjiàn
应、正等觉往昔所修菩萨行海，悉皆明见。

shànnán zǐ shì zūnwǎng xī wéi pú sà shí jiàn yī qiè
“善男子！世尊往昔为菩萨时，见一切

zhòngshēng zhuó wǒ wǒ suǒ zhù wú míng àn shì rù zhū jiàn chóu
众生，著我、我所，住无明暗室，入诸见稠

lín wéi tān ài suǒ fù fèn nù suǒhuài yú chī suǒluàn qiān jí suǒ
林，为贪爱所缚、忿怒所坏、愚痴所乱、悭嫉所

chán shēng sǐ lún huí pín qióngkùn kǔ bù dé zhí yù zhū fó pú sà
缠，生死轮回，贫穷困苦，不得值遇诸佛菩萨。

jiàn rú shì yǐ qǐ dà bēi xīn lì yì zhòngshēng suǒ wèi qǐ yuàn dé yī
见如是已，起大悲心利益众生。所谓起愿得一

qiè miàobǎo zī jù shèzhòngshēng xīn yuàn yī qiè zhòngshēng jiē xī
切妙宝资具摄众生心；愿一切众生，皆悉

jù zú zī shēng zhī wù wú suǒ fá xīn yú yī qiè zhòng shì lí zhí zhuó
具足资生之物无所乏心，于一切众事离执著

xīn yú yī qiè jìng jiè wú tān rǎn xīn yú yī qiè suǒ yǒu wú qiān lìn xīn
心，于一切境界无贪染心，于一切所有无悭吝心，

yú yī qiè guǒbào wú xī wàng xīn yú yī qiè rónghǎo wú xiàn mù xīn
于一切果报无希望心，于一切荣好无羡慕心，

yú yī qiè yīn yuán wú mí huò xīn qǐ guāncházhēn shí fǎ xìng xīn qǐ
于一切因缘无迷惑心；起观察真实法性心；起

jiù hù yī qiè zhòngshēng xīn qǐ shēn rù yī qiè fǎ xuán fú xīn qǐ yú
救护一切众生心；起深入一切法漩澓心；起于

yī qiè zhòngshēng zhùpíngděng dà cí xīn qǐ yú yī qiè zhòngshēngxíng
一切众生住平等大慈心；起于一切众生行

fāngbiàn dà bēi xīn qǐ wéi dà fǎ gài pǔ fù zhòngshēng xīn qǐ yǐ dà
方便大悲心；起为大法盖普覆众生心；起以大

zhì jīn gāngchǔ pò yī qiè zhòngshēng fán nǎozhàngshān xīn qǐ lìng yī
智金刚杵破一切众生烦恼障山心；起令一

qiè zhòngshēngzēngzhǎng xǐ lè xīn qǐ yuàn yī qiè zhòngshēng jiū jìng
切众生增长喜乐心；起愿一切众生究竟

ān lè xīn qǐ suí zhòngshēngsuǒ yù yù yī qiè cái bǎo xīn qǐ yǐ píng
安乐心；起随众生所欲雨一切财宝心；起以平
děngfāngbiànchéngshú yī qiè zhòngshēng xīn qǐ lìng yī qiè zhòngshēng
等方便成熟一切众生心；起令一切众生
mǎn zú shèng cái xīn qǐ yuàn yī qiè zhòngshēng jiū jìng jiē dé shí lì
满足圣财心；起愿一切众生究竟皆得十力
zhì guǒ xīn
智果心。

qǐ rú shì xīn yǐ dé pú sà lì xiàn dà shénbiàn biàn
“起如是心已，得菩萨力，现大神变；遍
fǎ jiè xū kōng jiè yú yī qiè zhòngshēngqián pǔ yù yī qiè zī shēng
法界、虚空界，于一切众生前，普雨一切资生
zhī wù suí qí suǒ yù xī mǎn qí yì jiē lìng huān xǐ bù huǐ bú lìn
之物，随其所欲悉满其意皆令欢喜，不悔不吝，
wú jiàn wú duàn yǐ shì fāngbiàn pǔ shè zhòngshēng jiàohuàchéngshú
无间无断。以是方便，普摄众生，教化成熟，
jiē lìng dé chūshēng sǐ kǔ nàn bù qiú qí bào jìng zhì yī qiè zhòng
皆令得出生死苦难，不求其报；净治一切众
shēng xīn bǎo lìng qí shēng qǐ yī qiè zhū fó tóng yī shàngēn zēng yī
生心宝，令其生起一切诸佛同一善根，增一
qiè zhì fú dé dà hǎi
切智福德大海。

pú sà rú shì niànniànchéngshú yī qiè zhòngshēng niànniàn
“菩萨如是念念成熟一切众生，念念
yán jìng yī qiè fó chà niànniàn pǔ rù yī qiè fǎ jiè niànniàn jiē xī
严净一切佛刹，念念普入一切法界，念念皆悉
biàn xū kōng jiè niànniàn pǔ rù yī qiè sān shì niànniànchéng jiù tiáo
[27]遍虚空界，念念普入一切三世，念念成就调
fú yī qiè zhū zhòngshēng zhì niànniànhéngzhuàn yī qiè fǎ lún niànniàn
伏一切诸众生智，念念恒转一切法轮，念念
héng yǐ yī qiè zhì dào lì yì zhòngshēng niànniàn pǔ yú yī qiè shì jiè
恒以一切智道利益众生，念念普于一切世界
zhǒngzhǒngchā bié zhū zhòngshēngqián jìn wèi lái jié xiàn yī qiè fó chéng
种种差别诸众生前尽未来劫现一切佛成
děngzhèng jué niànniàn pǔ yú yī qiè shì jiè yī qiè zhū jié xiū pú sà
等正觉，念念普于一切世界、一切诸劫修菩萨

[27] 丽本：悉皆；永乐北藏本及龙藏本：皆悉

xíng bù shēng èr xiǎng suǒ wèi pǔ rù yī qiè guǎng dà shì jiè hǎi yī qiè
行不生二想。所谓普入一切广大世界海一切

shì jiè zhǒngzhōng zhǒngzhǒng jì pàn zhū shì jiè zhǒngzhǒngzhuāngyán
世界种中，种种际畔诸世界，种种庄严

zhū shì jiè zhǒngzhǒng tǐ xìng zhū shì jiè zhǒngzhǒngxíngzhuàng zhū shì
诸世界，种种体性诸世界，种种形状诸世

jiè zhǒngzhǒng fēn bù zhū shì jiè huòyǒu shì jiè huì ér jiān jìng huò
界，种种分布诸世界，或有世界秽而兼净，或

yǒu shì jiè jìng ér jiān huì huòyǒu shì jiè yī xiàng zá huì huòyǒu shì jiè
有世界净而兼秽，或有世界一向杂秽，或有世界

yī xiàngqīng jìng huòxiǎohuò dà huò cū huò xì huòzhènghuò cè
一向清净，或小或大，或粗或细，或正或侧，

huò fù huòyǎng rú shì yī qiè zhū shì jiè zhōng niànniàn xiū xíng zhū pú
或覆或仰；如是一切诸世界中，念念修行诸菩

sà xíng rù pú sà wèi xiàn pú sà lì yì xiànsān shì yī qiè fó shēn
萨行，入菩萨位，现菩萨力，亦现三世一切佛身，

suí zhòngshēng xīn pǔ shǐ zhī jiàn
随众生心普使知见。

shànnán zǐ pí lú zhēnuó rú lái yú guò qù shì rú shì
“善男子！毗卢遮那如来，于过去世，如是

xiū xíng pú sà xíng shí jiàn zhū zhòngshēng bù xiū gōng dé wú yǒu zhì
修行菩萨行时，见诸众生，不修功德，无有智

huì zhuó wǒ wǒ suǒ wú míng yì zhàng bú zhèng sī wéi rù
慧，著我、我所，无明翳障，不正思惟，入

zhū xié jiàn bù shí yīn guǒ shùn fán nǎo yè duò yú shēng sǐ xiǎnnàn
诸邪见，不识因果，顺烦恼业，堕于生死险难

shēnkēng jù shòuzhǒngzhǒng wú liàng zhū kǔ qǐ dà bēi xīn jù xiū
深坑，具受种种无量诸苦，起大悲心，具修

yī qiè bō luó mì xíng wèi zhū zhòngshēng chēngyángzàn tàn jiān gù shàn
一切波罗蜜行，为诸众生称扬赞叹坚固善

gēn lìng qí ān zhù yuǎn lí shēng sǐ pín qióng zhī kǔ qín xiū fú zhì
根，令其安住远离生死、贫穷之苦，勤修福智

zhù dào zhī fǎ wèishuōzhǒngzhǒng zhū yīn guǒmén wèishuō yè bào bù
助道之法；为说种种诸因果门，为说业报不

xiāngwéi fǎn wèishuō yú fǎ zhèng rù zhī chù wèishuō yī qiè zhòngshēng
相违反，为说于法证入之处，为说一切众生

yù jiě jí shuō yī qiè shòushēngguó tǔ lìng qí bú duàn yī qiè fó
欲解，及说一切受生国土，令其不断一切佛

zhǒng lìng qí shǒu hù yī qiè fó jiào lìng qí shě lí yī qiè zhū è
种，令其守护一切佛教，令其舍离一切诸恶；

yòu wèi chēng zàn qù yī qiè zhì zhù dào zhī fǎ lìng zhū zhòng shēng xīn
又为称赞趣一切智助道之法，令诸众生心

shēng huān xǐ lìng xíng fǎ shī pǔ shè yī qiè lìng qí fā qǐ yī qiè zhì
生欢喜，令行法施普摄一切，令其发起一切智

xíng lìng qí xiū xué zhū dà pú sà bō luó mì dào lìng qí zēng zhǎng chéng
行，令其修学诸大菩萨波罗蜜道，令其增长成

yī qiè zhì zhū shàn gēn hǎi lìng qí mǎn zú yī qiè shèng cái lìng qí dé
一切智诸善根海，令其满足一切圣财，令其得

rù fó zì zài mén lìng qí shè qǔ wú liàng fāng biàn lìng qí guān jiàn rú
入佛自在门，令其摄取无量方便，令其观见如

lái wēi dé lìng qí ān zhù pú sà zhì huì
来威德，令其安住菩萨智慧。”

shàn cái tóng zǐ yán shèng zhě fā ē nòu duō luó sān miǎo sān
善财童子言：“圣者发阿耨多罗三藐三

pú tí xīn qí yǐ jiǔ rú
菩提心，其已久如？”

yè shén yán shàn nán zǐ cǐ chù nán xìn nán zhī nán
夜神言：“善男子！此处难信、难知、难

jiě nán rù nán shuō yī qiè shì jiān jí yǐ èr shèng jiē bù néng zhī
解、难入、难说，一切世间及以二乘皆不能知。

wéi chú zhū fó shén lì suǒ hù shàn yǒu suǒ shè jí shèng gōng dé yù
唯除诸佛神力所护，善友所摄，集胜功德，欲

yào qīng jìng wú xià liè xīn wú zá rǎn xīn wú chǎn qū xīn dé pǔ
乐清净，无下劣心，无杂染心，无谄曲心，得普

zhào yào zhì guāng míng xīn fā pǔ ráo yì zhū zhòng shēng xīn yī qiè fán
照耀智光明心，发普饶益诸众生心、一切烦

nǎo jí yǐ zhòng mó wú néng huài xīn qǐ bì chéng jiù yī qiè zhì xīn
恼及以众魔无能坏心，起必成就一切智心，

bú yào yī qiè shēng sǐ lè xīn néng qiú yī qiè zhū fó miào lè néng miè
不乐一切生死乐心，能求一切诸佛妙乐，能灭

yī qiè zhòng shēng kǔ nǎo néng xiū yī qiè fó gōng dé hǎi néng guān yī
一切众生苦恼，能修一切佛功德海，能观一

qiè zhū fǎ shí xìng néng jù yī qiè qīng jìng xìn jiě néng chāo yī qiè
切诸法实性，能具一切清净信解，能超一切

shēng sǐ bào liú néng rù yī qiè rú lái zhì hǎi néng jué dìng dào wú
生死暴流，能入一切如来智海，能决定到无

shàng fǎ chéng néngyǒngměng rù rú lái jìng jiè néng sù jí qù zhū
上法城，能勇猛入如来境界，能速疾趣诸
fó dì wèi néng jí chéng jiù yī qiè zhì lì néng yú shí lì yǐ dé jiū
佛地位，能即成就一切智力，能于十力已得究
jìng rú shì zhī rén yú cǐ néng chí néng rù néngliǎo hé yǐ
竟；如是之人，于此能持、能入、能了。何以
gù cǐ shì rú lái zhì huì jìng jiè yī qiè pú sà shàng bù néng zhī
故？此是如来智慧境界，一切菩萨尚不能知，
kuàng yú zhòngshēng rán wǒ jīn zhě yǐ fó wēi lì yù lìng tiáoshùn
况余众生！然我今者，以佛威力，欲令调顺
kě huàzhòngshēng yì sù qīngjìng yù lìng xiū xí shàngēnzhòngshēng xīn
可化众生意速清净，欲令修习善根众生心
dé zì zài suí rǔ suǒwèn wèi rǔ xuānshuō
得自在，随汝所问，为汝宣说。”

ěr shí kāi fū yī qiè shùhuā yè shén yù chóngmíng qí yì
尔时，开敷一切树华夜神，欲重明其义，
guānchásān shì rú lái jìng jiè ér shuōsòngyán
观察三世如来境界而说颂言：

fó zǐ rǔ suǒ wèn shèn shēn fó jìng jiè
佛子汝所问　甚深佛境界
nán sī chà chén jié shuō zhī bù kě jìn
难思刹尘劫　说之不可尽
fēi shì tān huì chī jiāo màn huò suǒ fù
非是贪恚痴　憍慢惑所覆
rú shì zhòngshēngděng néng zhī fó miào fǎ
如是众生等　能知佛妙法
fēi shì zhù qiān jí chǎnkuángzhūzhuó yì
非是住悭嫉　谄诳诸浊意
fán nǎo yè suǒ fù néng zhī fó jìng jiè
烦恼业所覆　能知佛境界
fēi zhuó yùn jiè chù jí jì yú yǒu shēn
非著蕴界处　及计于有身
jiàn dào xiǎng dào rén néng zhī fó suǒ jué
见倒想倒人　能知佛所觉
fó jìng jiè jì jìng xìng jìng lí fēn bié
佛境界寂静　性净离分别
fēi zhuó zhū yǒu zhě néng zhī cǐ fǎ xìng
非著诸有者　能知此法性

shēng yú zhū fó jiā　wéi fó suǒ shǒu hù
生于诸佛家　为佛所守护

chí fó fǎ zàng zhě　zhì yǎn zhī jìng jiè
持佛法藏者　智眼之境界

qīn jìn shàn zhī shí　ài yào bái jìng fǎ
亲近善知识　爱乐白净法

qín qiú zhū fó lì　wén cǐ fǎ huān xǐ
勤求诸佛力　闻此法欢喜

xīn jìng wú fēn bié　yóu rú tài[28] xū kōng
心净无分别　犹如太虚空

huì dēng pò zhū àn　shì bǐ zhī jìng jiè
慧灯破诸暗　是彼之境界

yǐ dà cí bēi yì　pǔ fù zhū shì jiān
以大慈悲意　普覆诸世间

yī qiè jiē píng děng　shì bǐ zhī jìng jiè
一切皆平等　是彼之境界

huān xǐ xīn wú zhuó　yī qiè jiē néng shě
欢喜心无著　一切皆能舍

píngděng shī zhòngshēng　shì bǐ zhī jìng jiè
平等施众生　是彼之境界

xīn jìng lí zhū è　jiū jìng wú suǒ huǐ
心净离诸恶　究竟无所悔

shùn xíng zhū fó jiào　shì bǐ zhī jìng jiè
顺行诸佛教　是彼之境界

liǎo zhī fǎ zì xìng　jí yǐ zhū yè zhǒng
了知法自性　及以诸业种

qí xīn wú dòng luàn　shì bǐ zhī jìng jiè
其心无动乱　是彼之境界

yǒng měng qín jīng jìn　ān zhù xīn bú tuì
勇猛勤精进　安住心不退

qín xiū yī qiè zhì　shì bǐ zhī jìng jiè
勤修一切智　是彼之境界

qí xīn jì jìng zhù sān mèi　jiū jìng qīng liáng wú rè nǎo
其心寂静住三昧　究竟清凉无热恼

[28] 丽本：大；永乐北藏本及龙藏本：太

yǐ xiū yī qiè zhì hǎi yīn　cǐ zhèng wù zhě zhī jiě tuō
已修一切智海因　此证悟者之解脱

shàn zhī yī qiè zhēn shí xiàng　shēn rù wú biān fǎ jiè mén
善知一切真实相　深入无边法界门

pǔ dù qún shēng mǐ yǒu yú　cǐ huì dēng zhě zhī jiě tuō
普度群生靡有余　此慧灯者之解脱

liǎo dá zhòngshēngzhēn shí xìng　bù zhuó yī qiè zhū yǒu hǎi
了达众生真实性　不著一切诸有海

rú yǐng pǔ xiàn xīn shuǐ zhōng　cǐ zhèng dào zhě zhī jiě tuō
如影普现心水中　此正道者之解脱

cóng yú yī qiè sān shì fó　fāngbiànyuànzhǒng ér chūshēng
从于一切三世佛　方便愿种而出生

jìn zhū jié chà qín xiū xíng　cǐ pǔ xián zhě zhī jiě tuō
尽诸劫刹勤修行　此普贤者之解脱

pǔ rù yī qiè fǎ jiè mén　xī jiàn shí fāng zhū chà hǎi
普入一切法界门　悉见十方诸刹海

yì jiàn qí zhōng jié chénghuài　ér xīn bì jìng wú fēn bié
亦见其中劫成坏　而心毕竟无分别

fǎ jiè suǒ yǒu wēi chén zhōng　xī jiàn rú lái zuò dào shù
法界所有微尘中　悉见如来坐道树

chéng jiù pú tí huà qún pǐn　cǐ wú àì yǎn zhī jiě tuō
成就菩提化群品　此无碍眼之解脱

rǔ yú wú liàng dà jié hǎi　qīn jìn gòng yǎng shàn zhī shí
汝于无量大劫海　亲近供养善知识

wèi lì qúnshēng qiú zhèng fǎ　wén yǐ yì niàn wú yí wàng
为利群生求正法　闻已忆念无遗忘

pí lú zhē nuó guǎng dà jìng　wú liàng wú biān bù kě sī
毗卢遮那广大境　无量无边不可思

wǒ chéng fó lì wèi rǔ shuō　lìng rǔ shēn xīn zhuǎn qīng jìng
我承佛力为汝说　令汝深心转清净

shànnán zǐ　nǎi wǎng gǔ shì　guò shì jiè hǎi wēi chén shù jié
“善男子！乃往古世，过世界海微尘数劫，

yǒu shì jiè hǎi　míng pǔ guāngmíngzhēn jīn mó ní shān　qí shì jiè hǎi
有世界海，名普光明真金摩尼山；其世界海

zhōng　yǒu fó chūxiàn　míng pǔ zhào fǎ jiè zhì huì shān jì jìng wēi dé
中，有佛出现，名普照法界智慧山寂静威德

wáng shànnán zǐ qí fó wǎng xiū pú sà xíng shí jìng bǐ shì jiè hǎi
王。善男子！其佛往修菩萨行时，净彼世界海。

qí shì jiè hǎi zhōng yǒu shì jiè wēi chén shù shì jiè zhǒng yī yī shì jiè
其世界海中，有世界微尘数世界种；一一世界

zhǒng yǒu shì jiè wēi chén shù shì jiè yī yī shì jiè jiē yǒu rú lái
种，有世界微尘数世界；一一世界，皆有如来

chūxīng yú shì yī yī rú lái shuō shì jiè hǎi wēi chén shù xiū duō luó
出兴于世；一一如来，说世界海微尘数修多罗；

yī yī xiū duō luó shòu fó chà wēi chén shù zhū pú sà jì xiànzhǒng
一一修多罗，授佛刹微尘数诸菩萨记，现种

zhǒngshén lì shuōzhǒngzhǒng fǎ mén dù wú liàngzhòngshēng
种神力，说种种法门，度无量众生。

shànnán zǐ bǐ pǔ guāngmíngzhēn jīn mó ní shān shì jiè
“善男子！彼普光明真金摩尼山世界

hǎi zhōng yǒu shì jiè zhǒng míng pǔ zhuāngyán chuáng cǐ shì jiè zhǒng
海中，有世界种，名普庄严幢。此世界种

zhōng yǒu shì jiè míng yī qiè bǎo sè pǔ guāngmíng yǐ xiàn yī qiè
中，有世界，名一切宝色普光明，以现一切

huà fó yǐngmó ní wángwéi tǐ xíng rú tiānchéng yǐ xiàn yī qiè rú lái
化佛影摩尼王为体，形如天城；以现一切如来

dàochǎngyǐngxiàngmó ní wángwéi qí xià jì zhù yī qiè bǎohuā hǎi
道场影像摩尼王为其下际，住一切宝华海

shàng jìng huì xiāng zá cǐ shì jiè zhōng yǒu xū mí shānwēi chén shù
上，净秽相杂。此世界中，有须弥山微尘数

sì tiān xià yǒu yī sì tiān xià zuì chǔ qí zhōng míng yī qiè bǎoshān
四天下，有一四天下最处其中，名一切宝山

chuáng qí sì tiān xià yī yī zòngguǎng shí wànyóu xún yī yī gè
幢。其四天下，一一纵广十万由旬，一一各

yǒu yī wàn dà chéng qí yán fú tí zhōng yǒu yī wáng dū míngjiān
有一万大城。其阎浮提中，有一王都，名坚

gù miàobǎozhuāngyányúndēng yī wàn dà chéngzhōu zā wéi rào yán
固妙宝庄严云灯，一万大城周匝围绕。阎

fú tí rénshòuwàn suì shí qí zhōngyǒuwáng míng yī qiè fǎ yīn yuán
浮提人寿万岁时，其中有王，名一切法音圆

mǎn gài yǒu wǔ bǎi dà chén liù wàn cǎi nǚ qī bǎi wáng zǐ qí
满盖，有五百大臣、六万采女、七百王子；其

zhūwáng zǐ jiē duānzhèngyǒngjiàn yǒu dà wēi lì ěr shí bǐ wáng
诸王子皆端正勇健，有大威力。尔时，彼王

wēi dé pǔ bèi yán fú tí nèi wú yǒu yuān[29] dí
威德普被阎浮提内，无有冤敌。

shí bǐ shì jiè jié yù jìn shí yǒu wǔ zhuó qǐ yī qiè rén
“时，彼世界劫欲尽时，有五浊起。一切人

zhòng shòumìng duǎn cù zī cái fá shǎo xíng sè bǐ lòu duō kǔ
众，寿命短促，资财乏少，形色鄙陋，多苦

shǎo lè bù xiū shí shàn zhuānzuò è yè gèng xiāng fèn zhēng hù
少乐，不修十善，专作恶业，更相忿诤，互

xiāng huǐ rǔ lí tā juàn shǔ dù tā rónghǎo rèn qíng qǐ jiàn fēi
相毁辱，离他眷属，妒他荣好，任情起见，非

fǎ tān qiú yǐ shì yīn yuán fēng yǔ bù shí miáo jià bù dēng yuán
法贪求。以是因缘，风雨不时，苗稼不登，园

lín cǎo shù yī qiè kū gǎo rén mín kuì fá duō zhū yì bìng chí zǒu
林、草树一切枯槁，人民匮乏，多诸疫病，驰走

sì fāng mǐ suǒ yī hù xián lái gòng rào wáng dū dà chéng wú liàng
四方，靡所依怙，咸来共绕王都大城，无量

wú biān bǎi qiānwàn yì sì miànzhōu zā gāoshēng dà hū huò jǔ qí
无边百千万亿，四面周匝高声大呼；或举其

shǒu huò hé qí zhǎng huò yǐ tóu kòu dì huò yǐ shǒuchuíxiōng huò
手，或合其掌，或以头扣地，或以手搥胸，或

qū xī chángháo huòyǒngshēn dà jiào tóu fà péngluàn yī shang bì
屈膝长号，或踊身大叫；头发蓬乱，衣裳弊

è pí fū cūn liè miàn mù wú guāng ér xiàngwángyán dà
恶，皮肤皴裂，面目无光，而向王言：‘大

wáng dà wáng wǒ děng jīn zhě pín qióng gū lù jī kě hándòng
王！大王！我等今者，贫穷孤露，饥渴寒冻，

jí bìngshuāi léi zhòng kǔ suǒ bī mìngjiāng bù jiǔ wú yī wú jiù
疾病衰羸，众苦所逼，命将不久，无依无救，

wú suǒkònggào wǒ děng jīn zhě lái guī dà wáng wǒ guān dà wángrén
无所控告。我等今者来归大王，我观大王仁

cí zhì huì yú dà wángsuǒshēng dé ān lè xiǎng dé suǒ ài xiǎng
慈智慧，于大王所生得安乐想、得所爱想、

dé huómìngxiǎng dé shèshòuxiǎng dé bǎozàngxiǎng yù jīn liángxiǎng
得活命想、得摄受想、得宝藏想、遇津梁想、

féngdào lù xiǎng zhí chuán fá xiǎng jiànbǎozhōuxiǎng huò cái lì xiǎng
逢道路想、值船筏想、见宝洲想、获财利想、

[29] 丽本：怨；永乐北藏本及龙藏本：冤

shēngtiāngōngxiǎng
升天宫想。’

ěr shí dà wángwén cǐ yǔ yǐ dé bǎiwàn ē sēng qí dà
“尔时，大王闻此语已，得百万阿僧祇大

bēi mén yī xīn sī wéi fā shí zhǒng dà bēi yǔ qí shí zhě hé
悲门，一心思惟，发十种大悲语。其十者何？

suǒ wèi āi zāi zhòngshēng duò yú wú dǐ shēng sǐ dà kēng wǒ
所谓：‘哀哉众生！堕于无底生死大坑；我

dāngyún hé ér sù miǎn jì lìng qí dé zhù yī qiè zhì dì āi zāi
当云何而速勉济，令其得住一切智地？哀哉

zhòngshēng wéi zhū fán nǎo zhī suǒ bī pò wǒ dāngyún hé ér zuò jiù
众生！为诸烦恼之所逼迫；我当云何而作救

hù lìng qí ān zhù yī qiè shàn yè āi zāi zhòngshēng shēng lǎo bìng
护，令其安住一切善业？哀哉众生！生老病

sǐ zhī suǒkǒng bù wǒ dāngyún hé wèi zuò guī yī lìng qí yǒng dé shēn
死之所恐怖；我当云何为作归依，令其永得身

xīn ān wěn āi zāi zhòngshēng cháng wéi shì jiānzhòng bù suǒ bī
心安隐？哀哉众生！常为世间众怖所逼；

wǒ dāngyún hé ér wéi yòu zhù lìng qí dé zhù yī qiè zhì dào āi zāi
我当云何而为佑助，令其得住一切智道？哀哉

zhòngshēng wú yǒu zhì yǎn cháng wéi shēn jiàn yí huò suǒ fù wǒ dāng
众生！无有智眼，常为身见疑惑所覆；我当

yún hé wèi zuò fāngbiàn lìng qí dé jué yí jiàn yì mó āi zāi zhòng
云何为作方便，令其得决疑见翳膜？哀哉众

shēng cháng wéi chī àn zhī suǒ mí huò wǒ dāngyún hé wèi zuò míng jù
生！常为痴暗之所迷惑；我当云何为作明炬，

lìng qí zhào jiàn yī qiè zhì chéng āi zāi zhòngshēng cháng wéi qiān
令其照见一切智城？哀哉众生！常为悭

jí chǎnkuáng suǒ zhuó wǒ dāngyún hé ér wèi kāi xiǎo lìng qí zhèng dé
嫉谄诳所浊；我当云何而为开晓，令其证得

qīng jìng fǎ shēn āi zāi zhòngshēng cháng shí piāo mò shēng sǐ dà
清净法身？哀哉众生！长时漂没生死大

hǎi wǒ dāngyún hé ér pǔ yùn dù lìng qí dé shàng pú tí bǐ àn
海；我当云何而普运度，令其得上菩提彼岸？

āi zāi zhòngshēng zhū gēngāngqiáng nán kě tiáo fú wǒ dāngyún hé
哀哉众生！诸根刚强，难可调伏；我当云何

ér wéi tiáo yù lìng qí jù zú zhū fó shén lì āi zāi zhòngshēng
而为调御，令其具足诸佛神力？哀哉众生！

yóu rú máng gǔ bú jiàn dào lù wǒ dāng yún hé ér wéi yǐn dǎo lìng
犹如盲瞽，不见道路；我当云何而为引导，令
qí dé rù yī qiè zhì mén
其得入一切智门？’

zuò shì yǔ yǐ jī gǔ xuān lìng wǒ jīn pǔ shī yī qiè
“作是语已，击鼓宣令：‘我今普施一切
zhòngshēng suí yǒu suǒ xū xī lìng chōng zú jí shí bān xià yán fú
众生，随有所须悉令充足。’即时颁下阎浮
tí nèi dà xiǎo zhū chéng jí zhū jù luò xī kāi kù zàng chūzhǒngzhǒng
提内大小诸城及诸聚落，悉开库藏，出种种
wù zhì sì qú dào suǒ wèi jīn yín liú lí mó ní děngbǎo
物，置四衢道。所谓金、银、琉璃、摩尼等宝；
yī fú yǐn shí huāxiāng yīng luò gōngdiàn wū zhái chuáng
衣服、饮食、华香、璎珞、宫殿、屋宅、床
tà fū jù jiàn dà guāngmíng mó ní bǎochuáng qí guāngchùshēn
榻、敷具；建大光明摩尼宝幢，其光触身，
xī shǐ ān wěn yì shī yī qiè bìngyuántāngyào zhǒngzhǒngbǎo qì
悉使安隐；亦施一切病缘汤药；种种宝器
chéngzhòng zá bǎo jīn gāng qì zhōngchéngzhǒngzhǒngxiāng bǎoxiāng
盛众杂宝，金刚器中盛种种香，宝香
qì zhōngchéngzhǒngzhǒng yī niǎn yú chēshèng chuángfān zēng
器中盛种种衣；辇舆、车乘、幢幡、缯
gài rú shì yī qiè zī shēng zhī wù xī kāi kù zàng ér yǐ jǐ shī
盖。如是一切资生之物，悉开库藏而以给施。
yì shī yī qiè cūnyíng chéng yì shān zé lín sǒu qī zǐ juàn
亦施一切村营、城邑、山泽、林薮、妻子、眷
shǔ jí yǐ wángwèi tóu mù ěr bí chúnshé yá chǐ
属及以王位，头、目、耳、鼻、唇舌、牙齿、
shǒu zú pí ròu xīn shèn gān fèi nèi wàisuǒyǒu xī jiē néng
手足、皮肉、心肾、肝肺，内外所有，悉皆能
shě
舍。

qí jiān gù miàobǎozhuāngyányúndēngchéng dōngmiànyǒu
“其坚固妙宝庄严云灯城，东面有
mén míngmó ní shānguāngmíng yú qí ménwài yǒu shī huì chù
门，名摩尼山光明。于其门外，有施会处。
qí dì guǎng bó qīngjìngpíngtǎn wú zhūkēngkǎn jīng jí shā lì
其地广博，清净平坦，无诸坑坎、荆棘、沙砾，

yī qiè jiē yǐ miàobǎo suǒ chéng sànzhòngbǎohuā xūn zhū miàoxiāng
一切皆以妙宝所成，散众宝华，熏诸妙香，

rán zhū bǎodēng yī qiè xiāngyún chōngmǎn xū kōng wú liàngbǎo shù cì
然诸宝灯，一切香云充满虚空，无量宝树次

dì háng liè wú liànghuāwǎng wú liàngxiāngwǎng mí fù qí shàng
第行列，无量华网、无量香网弥覆其上，

wú liàng bǎi qiān yì nà yóu tā zhū yīn yuè qì héngchūmiào yīn rú shì yī
无量百千亿那由他诸音乐器恒出妙音。如是一

qiè jiē yǐ miàobǎo ér wéizhuāngyán xī shì pú sà jìng yè guǒbào
切，皆以妙宝而为庄严，悉是菩萨净业果报。

yú bǐ huì zhōng zhì shī zǐ zuò shí bǎowéi dì shí bǎo
“于彼会中，置师子座，十宝为地，十宝

lán shǔn shí zhǒngbǎo shù zhōu zā wéi rào jīn gāngbǎo lún yǐ chéng qí
栏楯，十种宝树周匝围绕，金刚宝轮以承其

xià yǐ yī qiè bǎowéilóngshénxiàng ér gòngpěng chí zhǒngzhǒngbǎo
下，以一切宝为龙神像而共捧持，种种宝

wù yǐ wéiyán shì chuáng fān jiàn liè zhòngwǎng fù shàng wú liàng
物以为严饰，幢幡间列，众网覆上，无量

bǎoxiāngchángchūxiāngyún zhǒngzhǒngbǎo yī chùchù fēn bù bǎi qiān
宝香常出香云，种种宝衣处处分布，百千

zhǒngyuèhéngzòu měi yīn fù yú qí shàngzhāng shī bǎo gài chángfàng
种乐恒奏美音。复于其上张施宝盖，常放

wú liàngbǎoyànguāngmíng rú yán fú jīn chì rán qīngjìng fù yǐ bǎo
无量宝焰光明，如阎浮金炽然清净；覆以宝

wǎng chuízhū yīngluò mó ní bǎo dàizhōu huí jiàn liè zhǒngzhǒngbǎo
网，垂诸璎珞，摩尼宝带周回间列，种种宝

líng héngchūmiào yīn quànzhū zhòngshēng xiū xíngshàn yè shí bǐ dà
铃恒出妙音，劝诸众生修行善业。时，彼大

wángchǔ shī zǐ zuò xíngróngduānzhèng rén xiàng jù zú guāngmíng
王处师子座，形容端正，人相具足，光明

miàobǎo yǐ wéi qí guān nà luó yánshēn bù kě jǔ huài yī yī zhī fēn
妙宝以为其冠，那罗延身不可沮坏，一一肢分

xī jiē yuánmǎn xìng pǔ xiánshàn wángzhǒngzhōngshēng yú cái jí
悉皆圆满，性普贤善，王种中生，于财及

fǎ xī dé zì zài biàn cái wú ài zhì huì míng dá yǐ zhèng zhì guó
法悉得自在，辩才无碍，智慧明达，以政治国，

wú wéimìngzhě
无违命者。

ěr shí yán fú tí wú liàng wú shù bǎi qiānwàn yì nà yóu tā
“尔时，阎浮提无量无数百千万亿那由他
zhòngshēng zhǒngzhǒngguó tǔ zhǒngzhǒng zú lèi zhǒngzhǒngxíngmào
众生，种种国土、种种族类、种种形貌、
zhǒngzhǒng yī fú zhǒngzhǒngyán cí zhǒngzhǒng yù yào jù lái cǐ
种种衣服、种种言辞、种种欲乐，俱来此
huì guānchá bǐ wáng xiányán cǐ wáng shì dà zhì rén shì fú
会，观察彼王，咸言：‘此王是大智人、是福
xū mí shì gōng dé yuè zhù pú sà yuàn xíngguǎng dà shī shí
须弥、是功德月，住菩萨愿，行广大施。’时，
wángjiàn bǐ zhū lái qǐ zhě shēng bēi mǐn xīn shēnghuān xǐ xīn shēng
王见彼诸来乞者，生悲愍心，生欢喜心，生
zūnzhòng xīn shēngshànyǒu xīn shēngguǎng dà xīn shēngxiāng xù xīn
尊重心，生善友心，生广大心，生相续心，
shēngjīng jìn xīn shēng bú tuì xīn shēngshě shī xīn shēngzhōubiàn
生精进心，生不退心，生舍施心，生周遍
xīn
心。

shànnán zǐ ěr shí bǐ wángjiàn zhū qǐ zhě xīn dà huān
“善男子！尔时，彼王见诸乞者，心大欢
xǐ jīng xū yú qǐng jiǎ shǐ dāo lì tiānwáng yè mó tiānwáng dōushuài
喜经须臾顷；假使忉利天王、夜摩天王、兜率
tuó tiānwáng jìn bǎi qiān yì nà yóu tā jié suǒshòukuài lè yì bù néng
陀天王，尽百千亿那由他劫所受快乐，亦不能
jí shànhuàtiānwáng yú wú shù jié suǒshòukuài lè zì zài tiānwáng yú
及。善化天王于无数劫所受快乐，自在天王于
wú liàng jié suǒshòukuài lè dà fàn tiānwáng yú wú biān jié suǒshòu fàn
无量劫所受快乐，大梵天王于无边劫所受梵
lè guāng yīn tiānwáng yú nán sī jié suǒshòutiān lè biànjìng tiānwáng
乐，光音天王于难思劫所受天乐，遍净天王
yú wú jìn jié suǒshòutiān lè jìng jū tiānwáng bù kě shuō jié zhù jì jìng
于无尽劫所受天乐，净居天王不可说劫住寂静
lè xī bù néng jí
乐，悉不能及。

shànnán zǐ pì rú yǒu rén rén cí xiàoyǒu zāoféng shì nàn
“善男子！譬如有人仁慈孝友，遭逢世难，
fù mǔ qī xī xiōng dì zǐ mèibìng jiē sàn shī hū yú kuàng yě
父母、妻息、兄弟、姊妹并皆散失，忽于旷野

dào lù zhī jiān ér xiāng zhí yù zhānfèng fǔ duì qíng wú yàn zú shí
道路之间而相值遇，瞻奉抚对，情无厌足。时，

bǐ dà wángjiàn lái qiú zhě xīn shēnghuān xǐ yì fù rú shì
彼大王见来求者，心生欢喜，亦复如是。

shànnán zǐ qí wáng ěr shí yīn shàn zhī shí yú fó pú
“善男子！其王尔时，因善知识，于佛菩

tí jiě yù zēngzhǎng zhū gēn chéng jiù xìn xīn qīng jìng huān xǐ
提，解欲增长，诸根成就，信心清净，欢喜

yuánmǎn hé yǐ gù cǐ pú sà qín xiū zhū xíng qiú yī qiè zhì yuàn
圆满。何以故？此菩萨勤修诸行，求一切智，愿

dé lì yì yī qiè zhòngshēng yuànhuò pú tí wú liàngmiào lè shě lí
得利益一切众生，愿获菩提无量妙乐，舍离

yī qiè zhū bú shàn xīn chángyào jī jí yī qiè shàngēn chángyuàn jiù
一切诸不善心，常乐积集一切善根，常愿救

hù yī qiè zhòngshēng chángyàoguānchá sà pó rě dào chángyào xiū
护一切众生，常乐观察萨婆若道，常乐修

xíng yī qiè zhì fǎ mǎn zú yī qiè zhòngshēngsuǒyuàn rù yī qiè fó
行一切智法，满足一切众生所愿，入一切佛

gōng dé dà hǎi pò yī qiè mó yè huòzhàngshān suí shùn yī qiè rú lái
功德大海，破一切魔业惑障山，随顺一切如来

jiàoxíng xíng yī qiè zhì wú zhàng ài dào yǐ néngshēn rù yī qiè zhì liú
教行，行一切智无障碍道，已能深入一切智流，

yī qiè fǎ liú chángxiàn zài qián dà yuàn wú jìn wéi dà zhàng fū
一切法流常现在前，大愿无尽，为大丈夫，

zhù dà rén fǎ jī jí yī qiè pǔ ménshànzàng lí yī qiè zhuó bù
住大人法，积集一切普门善藏，离一切著，不

rǎn yī qiè shì jiān jìng jiè zhī zhū fǎ xìngyóu rú xū kōng
染一切世间境界，知诸法性犹如虚空。

yú lái qǐ zhě shēng yī zǐ xiǎng shēng fù mǔ xiǎng shēng
“于来乞者，生一子想，生父母想，生

fú tiánxiǎng shēngnán dé xiǎng shēng ēn yì xiǎng shēngjiān gù xiǎng
福田想，生难得想，生恩益想，生坚固想、

shī xiǎng fó xiǎng bù jiǎn[30] fāngchù bù zé zú lèi bù xuǎnxíng
师想、佛想。不简方处，不择族类，不选形

mào suí yǒu lái zhì rú qí suǒ yù yǐ dà cí xīn píngděng wú
貌，随有来至，如其所欲，以大慈心，平等无

[30] 丽本：拣；永乐北藏本及龙藏本：簡

ài yī qiè pǔ shī jiē lìng mǎn zú qiú yǐn shí zhě shī yǔ yǐn shí
碍，一切普施，皆令满足。求饮食者，施与饮食；
qiú yī fú zhě shī yǔ yī fú qiú xiānghuā zhě shī yǔ xiānghuā
求衣服者，施与衣服；求香华者，施与香华；
qiú mán gài zhě shī yǔ mán gài chuáng fān yīng luò gōngdiàn
求鬘盖者，施与鬘盖；幢幡、璎珞、宫殿、
yuányuàn xiàng mǎ chēshèng chuángzuò bèi rù jīn yín
园苑、象马、车乘、床座、被褥、金、银、
mó ní zhū zhēnbǎo wù yī qiè kù zàng jí zhū juàn shǔ chéng yì
摩尼诸珍宝物一切库藏，及诸眷属、城邑、
jù luò jiē xī rú shì pǔ shī zhòngshēng
聚落，皆悉如是普施众生。

shí cǐ huì zhōng yǒu zhǎngzhě nǚ míngbǎoguāngmíng yǔ
“时，此会中有长者女，名宝光明，与
liù shí tóng nǚ jù duānzhèng shū[31] miào rén suǒ xǐ jiàn pí fū jīn
六十童女俱，端正殊妙，人所喜见，皮肤金
sè mù fà gànqīng shēn chū miàoxiāng kǒu yǎn fàn yīn shàngmiào
色，目发绀青，身出妙香；口演梵音，上妙
bǎo yī yǐ wéizhuāngyán chánghuái cán kuì zhèngniàn bú luàn jù
宝衣以为庄严，常怀惭愧，正念不乱，具
zú wēi yí gōng jìng shī zhǎng chángniànshùnxíng shènshēnmiàohèng
足威仪，恭敬师长，常念顺行、甚深妙行，
suǒ wén zhī fǎ yì chí bú wàng sù shì shàngēn liú rùn qí xīn qīng jìng
所闻之法忆持不忘，宿世善根流润其心，清净
guǎng dà yóu rú xū kōng děng ān zhòngshēng cháng jiàn zhū fó qiú
广大犹如虚空，等安众生，常见诸佛，求
yī qiè zhì
一切智。

shí bǎoguāngmíng nǚ qù wáng bù yuǎn hé zhǎngdǐng lǐ
“时，宝光明女去王不远，合掌顶礼，
zuò rú shì niàn wǒ huòshàn lì wǒ huòshàn lì wǒ jīn dé jiàn
作如是念：‘我获善利！我获善利！我今得见
dà shàn zhī shí yú bǐ wáng suǒ shēng dà shī xiǎng shàn zhī shí
大善知识。’于彼王所，生大师想、善知识
xiǎng jù cí bēi xiǎng néng shè shòuxiǎng qí xīn zhèng zhí shēng
想、具慈悲想、能摄受想。其心正直，生

[31] 丽本：姝；永乐北藏本及龙藏本：殊

dà huān xǐ tuō shēnyīng luò chí fèng bǐ wáng zuò shì yuànyán
大欢喜，脱身璎珞，持奉彼王，作是愿言：

jīn cǐ dà wáng wèi wú liàng wú biān wú míngzhòngshēng zuò suǒ yī chù
‘今此大王为无量无边无明众生作所依处，

yuàn wǒ wèi lái yì fù rú shì rú bǐ dà wángsuǒ zhī zhī fǎ suǒ zài
愿我未来亦复如是。如彼大王所知之法、所载

zhī shèng suǒ xiū zhī dào suǒ jù sè xiàng suǒ yǒu cái chǎn suǒ shè
之乘、所修之道、所具色相、所有财产、所摄

zhòng huì wú biān wú jìn nánshèngnánhuài yuàn wǒ wèi lái xī dé
众会，无边无尽，难胜难坏，愿我未来悉得

rú shì suí suǒ shēngchù jiē suí wǎngshēng
如是。随所生处，皆随往生。’

ěr shí dà wáng zhī cǐ tóng nǚ fā rú shì xīn ér gào zhī
“尔时，大王知此童女发如是心，而告之

yán tóng nǚ suí rǔ suǒ yù wǒ jiē yǔ rǔ wǒ jīn suǒyǒu
言：‘童女！随汝所欲，我皆与汝。我今所有，

yī qiè jiē shě lìng zhūzhòngshēng pǔ dé mǎn zú
一切皆舍；令诸众生，普得满足。’

shí bǎoguāngmíng nǚ xìn xīn qīng jìng shēng dà huān xǐ
“时，宝光明女，信心清净，生大欢喜，

jí yǐ jì sòng ér zànwángyán
即以偈颂而赞王言：

wǎng xī cǐ chéng yì dà wáng wèi chū shí
往昔此城邑　大王未出时

yī qiè bù kě lè yóu rú è guǐ chù
一切不可乐　犹如饿鬼处

zhòngshēngxiāngshā hài qiè dào zòng yín yì
众生相杀害　窃盗纵淫佚

liǎng shé bù shí yǔ wú yì cū è yán
两舌不实语　无义粗恶言

tān ài tā cái wù chēn huì huái dú xīn
贪爱他财物　瞋恚怀毒心

xié jiàn bú shàn xíng mìng zhōng duò è dào
邪见不善行　命终堕恶道

yǐ shì děngzhòngshēng yú chī suǒ fù bì
以是等众生　愚痴所覆蔽

zhù yú diān dǎo jiàn tiān hàn bú jiàng zé
住于颠倒见　天旱不降泽

yǐ wú shí yǔ gù　　bǎi gǔ xī bù shēng
以无时雨故　　百谷悉不生

cǎo mù jiē kū gǎo　　quán liú yì gān jié
草木皆枯槁　　泉流亦干竭

dà wáng wèi xīng shì　　jīn chí xī kū hé
大王未兴世　　津池悉枯涸

yuán yuàn duō hái gǔ　　wàng zhī rú kuàng yě
园苑多骸骨　　望之如旷野

dà wáng shēng bǎo wèi　　guǎng jì zhū qún shēng
大王升宝位　　广济诸群生

yóu yún bèi bā fāng　　pǔ yù jiē chōng qià
油云被八方　　普雨皆充洽

dà wáng lín shù pǐn　　pǔ duàn zhū bào nüè
大王临庶品　　普断诸暴虐

xíng yù jiē zhǐ cuò　　qióng dú xī ān wěn
刑狱皆止措　　茕独悉安隐

wǎng xī zhūzhòngshēng　　gè gè xiāng cán hài
往昔诸众生　　各各相残害

yǐn xuè ér dàn ròu　　jīn xī qǐ cí xīn
饮血而噉肉　　今悉起慈心

wǎng xī zhūzhòngshēng　　pín qióng shǎo yī fú
往昔诸众生　　贫穷少衣服

yǐ cǎo zì zhē bì　　jī léi rú è guǐ
以草自遮蔽　　饥羸如饿鬼

dà wáng jì xīng shì　　jīng[32] mǐ zì rán shēng
大王既兴世　　粳米自然生

shù zhōng chū miào yī　　nán nǚ jiē yán shì
树中出妙衣　　男女皆严饰

xī rì jìng wēi lì　　fēi fǎ xiāng líng duó
昔日竞微利　　非法相陵夺

jīn shí bìng fēng zú　　rú yóu dì shì yuán
今时并丰足　　如游帝释园

xī shí rén zuò è　　fēi fèn shēng tān rǎn
昔时人作恶　　非分生贪染

tā qì jí tóng nǚ　　zhǒngzhǒng xiāng qīn bī
他妻及童女　　种种相侵逼

[32] 丽本：秔；永乐北藏本及龙藏本：粳

jīn jiàn tā fù rén　　duān zhèng miào yán shì
今见他妇人　　端正妙严饰

ér xīn wú rǎn zhuó　　yóu rú zhī zú tiān
而心无染著　　犹如知足天

xī rì zhū zhòng shēng　　wàng yán bù zhēn shí
昔日诸众生　　妄言不真实

fēi fǎ wú lì yì　　chǎn qū qǔ rén yì
非法无利益　　谄曲取人意

jīn rì qún shēng lèi　　xī lí zhū è yán
今日群生类　　悉离诸恶言

qí xīn jì róu ruǎn　　fā yǔ yì tiáo shùn
其心既柔软　　发语亦调顺

xī rì zhū zhòng shēng　　zhǒng zhǒng xíng xié fǎ
昔日诸众生　　种种行邪法

hé zhǎng gōng jìng lǐ　　niú yáng quǎn tún lèi
合掌恭敬礼　　牛羊犬豚类

jīn wén wáng zhèng fǎ　　wù jiě chú xié jiàn
今闻王正法　　悟解除邪见

liǎo zhī kǔ lè bào　　xī cóng yīn yuán qǐ
了知苦乐报　　悉从因缘起

dà wáng yǎn miào yīn　　wén zhě jiē xīn yào
大王演妙音　　闻者皆欣乐

fàn shì yīn shēng děng　　yī qiè wú néng jí
梵释音声等　　一切无能及

dà wáng zhòng bǎo gài　　jiǒng chǔ xū kōng zhōng
大王众宝盖　　迥处虚空中

qíng yǐ liú lí gàn　　fù yǐ mó ní wǎng
擎以琉璃干　　覆以摩尼网

jīn líng zì rán chū　　rú lái hé yǎ yīn
金铃自然出　　如来和雅音

xuān yáng wēi miào fǎ　　chú miè zhòng shēng huò
宣扬微妙法　　除灭众生惑

cì fù guǎng yǎn shuō　　shí fāng zhū fó chà
次复广演说　　十方诸佛刹

yī qiè zhū jié zhōng　　rú lái bìng juàn shǔ
一切诸劫中　　如来并眷属

yòu fù cì dì shuō　　guò qù shí fāng chà
又复次第说　　过去十方刹

jí bǐ guó tǔ zhōng　yī qiè zhū rú lái
及彼国土中　一切诸如来

yòu chū wēi miào yīn　pǔ biàn yán fú jiè
又出微妙音　普遍阎浮界

guǎng shuō rén tiān děng　zhǒng zhǒng yè chā bié
广说人天等　种种业差别

zhòng shēng tīng wén yǐ　zì zhī zhū yè zàng
众生听闻已　自知诸业藏

lí è qín xiū xíng　huí xiàng fó pú tí
离恶勤修行　回向佛菩提

wáng fù jìng guāng míng　wáng mǔ lián huā guāng
王父净光明　王母莲华光

wǔ zhuó chū xiàn shí　chǔ wèi zhì tiān xià
五浊出现时　处位治天下

shí yǒu guǎng dà yuán　yuán yǒu wǔ bǎi chí
时有广大园　园有五百池

yī yī qiān shù rào　gè gè huā mí fù
一一千树绕　各各华弥覆

yú qí chí àn shàng　jiàn lì qiān zhù táng
于其池岸上　建立千柱堂

lán shǔn děng zhuāng yán　yī qiè wú bú bèi
栏楯等庄严　一切无不备

mò shì è fǎ qǐ　jī nián bú jiàng yǔ
末世恶法起　积年不降雨

chí liú xī gān jié　cǎo shù jiē kū gǎo
池流悉干竭　草树皆枯槁

wáng shēng qī rì qián　xiān xiàn líng ruì xiàng
王生七日前　先现灵瑞相

jiàn zhě xián xīn niàn　jiù shì jīn dāng chū
见者咸心念　救世今当出

ěr shí yú zhōng yè　dà dì liù zhǒng dòng
尔时于中夜　大地六种动

yǒu yī bǎo huā chí　guāng míng yóu rì xiàn
有一宝华池　光明犹日现

wǔ bǎi zhū chí nèi　gōng dé shuǐ chōng mǎn
五百诸池内　功德水充满

kū shù xī shēng zhī　huā yè jiē róng mào
枯树悉生枝　华叶皆荣茂

chí shuǐ jì yíng mǎn　liú yǎn yī qiè chù
池水既盈满　流演一切处

pǔ jí yán fú dì　mǐ bù jiē zhān qià
普及阎浮地　靡不皆沾洽

yào cǎo jí zhū shù　bǎi gǔ miáo jià děng
药草及诸树　百谷苗稼等

zhī yè huā guǒ shí　yī qiè jiē fán shèng
枝叶华果实　一切皆繁盛

gōu kēng jí duī fù　zhǒng zhǒng gāo xià chù
沟坑及堆阜　种种高下处

rú shì yī qiè dì　mò bú jiē píng tǎn
如是一切地　莫不皆平坦

jīng jí shā lì děng　suǒ yǒu zhū zá huì
荆棘沙砾等　所有诸杂秽

jiē yú yī niàn zhōng　biàn chéng zhòng bǎo yù
皆于一念中　变成众宝玉

zhòng shēng jiàn shì yǐ　huān xǐ ér zàn tàn
众生见是已　欢喜而赞叹

xián yán dé shàn lì　rú kě yǐn měi shuǐ
咸言得善利　如渴饮美水

shí bǐ guāng míng wáng　juàn shǔ wú liàng zhòng
时彼光明王　眷属无量众

qiān rán bèi fǎ jià　yóu guān zhū yuán yuàn
佥然备法驾　游观诸园苑

wǔ bǎi zhū chí nèi　yǒu chí míng qìng xǐ
五百诸池内　有池名庆喜

chí shàng yǒu fǎ táng　fù wáng yú cǐ zhù
池上有法堂　父王于此住

xiān wáng yù fū rén　wǒ niàn qī yè qián
先王语夫人　我念七夜前

zhōng xiāo dì zhèn dòng　cǐ zhōng yǒu guāng xiàn
中宵地震动　此中有光现

shí bǐ huā chí nèi　qiān yè lián huā chū
时彼华池内　千叶莲华出

guāng rú qiān rì zhào　shàng chè xū mí dǐng
光如千日照　上彻须弥顶

jīn gāng yǐ wéi jīng　yán fú jīn wéi tái
金刚以为茎　阎浮金为台

zhòng bǎo wéi huā yè　　miào xiāng zuò xū ruǐ
众 宝 为 华 叶　　妙 香 作 须 蘂

wángshēng bǐ huāshàng　　duān shēn jié jiā[33] zuò
王 生 彼 华 上　　端 身 结 加 坐

xiànghǎo yǐ zhuāngyán　　tiān shén suǒ gōng jìng
相 好 以 庄 严　　天 神 所 恭 敬

xiān wáng dà huān xǐ　　rù chí zì fǔ jū[34]
先 王 大 欢 喜　　入 池 自 抚 鞠

chí yǐ shòu fū rén　　rǔ zǐ yīng xīn qìng
持 以 授 夫 人　　汝 子 应 欣 庆

bǎo zàng jiē yǒng chū　　bǎo shù shēng miào yī
宝 藏 皆 涌 出　　宝 树 生 妙 衣

tiān yuè zòu měi shēng　　chōngmǎn xū kōngzhōng
天 乐 奏 美 声　　充 满 虚 空 中

yī qiè zhū zhòng shēng　　jiē shēng dà huān xǐ
一 切 诸 众 生　　皆 生 大 欢 喜

hé zhǎng chēng xī yǒu　　shàn zāi jiù hù shì
合 掌 称 希 有　　善 哉 救 护 世

wáng shí fàngshēnguāng　　pǔ zhào yú yī qiè
王 时 放 身 光　　普 照 于 一 切

néng lìng sì tiān xià　　àn jìn bìng chú miè
能 令 四 天 下　　暗 尽 病 除 灭

yè chā pí shè shé　　dú chóng zhū è shòu
夜 叉 毗 舍 阇　　毒 虫 诸 恶 兽

suǒ yù hài rén zhě　　yī qiè zì cáng nì
所 欲 害 人 者　　一 切 自 藏 匿

è míng shī shàn lì　　hèng shì bìng suǒ chí
恶 名 失 善 利　　横 事 病 所 持

rú shì zhòng kǔ miè　　yī qiè jiē huān xǐ
如 是 众 苦 灭　　一 切 皆 欢 喜

fán shì zhòngshēng lèi　　xiāng shì rú fù mǔ
凡 是 众 生 类　　相 视 如 父 母

lí è qǐ cí xīn　　zhuān qiú yī qiè zhì
离 恶 起 慈 心　　专 求 一 切 智

guān bì zhū è qù　　kāi shì rén tiān lù
关 闭 诸 恶 趣　　开 示 人 天 路

[33] 丽本：跏；永乐北藏本及龙藏本：加
[34] 丽本：掬；永乐北藏本及龙藏本：鞠

xuān yáng sà pó rě dù tuō zhū qún shēng
宣 扬 萨 婆 若 度 脱 诸 群 生

wǒ děng jiàn dà wáng pǔ huò yú shàn lì
我 等 见 大 王 普 获 于 善 利

wú guī wú dǎo zhě yī qiè xī ān lè
无 归 无 导 者 一 切 悉 安 乐

ěr shí bǎoguāngmíngtóng nǚ yǐ jì zàn tàn yī qiè fǎ yīn
“尔时，宝 光 明 童 女，以偈赞叹一切法音

yuánmǎn gài wáng yǐ rào wú liàng zā hé zhǎngdǐng lǐ qū gōnggōng
圆 满 盖 王 已，绕无量匝，合 掌 顶礼，曲躬 恭

jìng què zhù yī miàn shí bǐ dà wánggàotóng nǚ yán shàn zāi
敬，却住一 面。时，彼大 王 告童女言：‘善哉！

tóng nǚ rǔ néng xìn zhī tā rén gōng dé shì wéi xī yǒu tóng nǚ
童女！汝能信知他人功德，是为希有。童女！

yī qiè zhòngshēng bù néng xìn zhī tā rén gōng dé tóng nǚ yī qiè
一切 众 生，不能信知他人功德。童女！一切

zhòngshēng bù zhī bào ēn wú yǒu zhì huì qí xīn zhuóluàn xìng bù
众 生，不知报恩，无有智慧，其心浊乱，性不

míngliǎo běn wú zhì lì yòu tuì xiū xíng rú shì zhī rén bú xìn bù
明了，本无志力，又退修行；如是之人，不信不

zhī pú sà rú lái suǒ yǒugōng dé shéntōng zhì huì tóng nǚ rǔ jīn jué
知菩萨如来所有功德神通智慧。童女！汝今决

dìng qiú qù pú tí néng zhī pú sà rú shì gōng dé rǔ jīn shēng cǐ yán
定求趣菩提，能知菩萨如是功德。汝今 生 此阎

fú tí zhōng fā yǒngměng xīn pǔ shè zhòngshēng gōng bù tángjuān
浮提 中，发勇 猛心，普摄 众 生，功不唐捐，

yì dāngchéng jiù rú shì gōng dé wángzàn nǚ yǐ yǐ wú jià bǎo
亦当 成 就如是功德。’ 王 赞女已，以无价宝

yī shǒu zì shòu yǔ bǎoguāngtóng nǚ bìng qí juànshǔ yī yī gàoyán
衣，手自授与宝 光 童女并其眷属，一一告言：

rǔ zhuó cǐ yī shí zhūtóng nǚ shuāng xī zhuó dì liǎngshǒu
‘汝著此衣。’时，诸童女 双 膝著地，两 手

chéngpěng zhì yú dǐngshàng rán hòu ér zhuó jì zhuó yī yǐ yòu
承 捧，置于顶 上，然后而著；既著衣已，右

rào yú wáng zhūbǎo yī zhōng pǔ chū yī qiè xīng xiù guāngmíng zhòng rén
绕于 王，诸宝衣 中 普出一切星宿 光 明。众 人

jiàn zhī xiánzuò shì yán cǐ zhū nǚ děng jiē xī duānzhèng rú
见之，咸作是言：‘此诸女 等，皆悉端 正，如

jìng yè tiānxīng xiù zhuāngyán
净夜天星宿 庄 严。’

shànnán zǐ ěr shí yī qiè fǎ yīn yuánmǎn gài wángzhě
“善男子！尔时一切法音圆 满盖 王 者，

qǐ yì rén hū jīn pí lú zhēnuó rú lái yīng zhèngděng jué shì yě
岂异人乎？今毗卢遮那如来、应、正 等觉是也。

guāngmíngwángzhě jìng fànwáng shì lián huāguāng fū rén zhě mó yē
光 明 王 者，净饭 王 是。莲华 光 夫人者，摩耶

fū rén shì bǎoguāngtóng nǚ zhě jí wǒ shēn shì qí wáng ěr shí yǐ
夫人是。宝 光 童女者，即我身是。其 王 尔时以

sì shè fǎ suǒ shè zhòngshēng jí cǐ huì zhōng yī qiè pú sà shì jiē
四摄法所摄 众 生，即此会 中 一切菩萨是，皆

yú ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí dé bú tuì zhuǎn huòzhù chū dì nǎi
于阿耨多罗三 藐 三菩提得不退 转，或住初地乃

zhì shí dì jù zhǒngzhǒng dà yuàn jí zhǒngzhǒngzhù dào xiū zhǒng
至十地，具 种 种 大愿，集 种 种 助道，修 种

zhǒngmiàohèng bèi zhǒngzhǒngzhuāngyán dé zhǒngzhǒngshéntōng
种 妙 行，备 种 种 庄 严，得 种 种 神通，

zhùzhǒngzhǒng jiě tuō yú cǐ huì zhōngchǔ yú zhǒngzhǒngmiào fǎ gōng
住 种 种 解脱，于此会 中 处于 种 种 妙 法 宫

diàn
殿。”

ěr shí kāi fū yī qiè shùhuāzhǔ yè shén wèishàn cái tóng zǐ
尔时，开敷一切树华主夜 神，为善 财 童 子，

yù chóngxuān cǐ jiě tuō yì ér shuōsòngyán
欲 重 宣此解脱义而说 颂 言：

wǒ yǒu guǎng dà yǎn pǔ jiàn yú shí fāng
我有 广 大眼 普 见于 十 方

yī qiè chà hǎi zhōng wǔ qù lún huí zhě
一切 刹 海 中 五 趣 轮 回 者

yì jiàn bǐ zhū fó pú tí shù xià zuò
亦 见 彼 诸 佛 菩 提 树 下 坐

shén tōng biàn shí fāng shuō fǎ dù zhòngshēng
神 通 遍 十 方 说 法 度 众 生

wǒ yǒu qīng jìng ěr pǔ wén yī qiè shēng
我有 清 净 耳 普 闻 一切 声

yì wén fó shuō fǎ huān xǐ ér xìn shòu
亦 闻 佛 说 法 欢 喜 而 信 受

wǒ yǒu tā xīn zhì　wú èr wú suǒ ài
我有他心智　无二无所碍

néng yú yī niàn zhōng　xī liǎo zhū xīn hǎi
能于一念中　悉了诸心海

wǒ dé sù mìng zhì　néng zhī yī qiè jié
我得宿命智　能知一切劫

zì shēn jí tā rén　fēn bié xī míng liǎo
自身及他人　分别悉明了

wǒ yú yī niàn zhī　chà hǎi wēi chén jié
我于一念知　刹海微尘劫

zhū fó jí pú sà　wǔ dào zhòng shēng lèi
诸佛及菩萨　五道众生类

yì zhī bǐ zhū fó　shǐ fā pú tí yuàn
忆知彼诸佛　始发菩提愿

nǎi zhì xiū zhū xíng　yī yī xī yuán mǎn
乃至修诸行　一一悉圆满

yì zhī bǐ zhū fó　chéng jiù pú tí dào
亦知彼诸佛　成就菩提道

yǐ zhǒngzhǒngfāngbiàn　wèi zhòngzhuàn fǎ lún
以种种方便　为众转法轮

yì zhī bǐ zhū fó　suǒ yǒu zhū shèng hǎi
亦知彼诸佛　所有诸乘海

zhèng fǎ zhù jiǔ jìn　zhòngshēng dù duōshǎo
正法住久近　众生度多少

wǒ yú wú liàng jié　xiū xí cǐ fǎ mén
我于无量劫　修习此法门

wǒ jīn wèi rǔ shuō　fó zǐ rǔ yīng xué
我今为汝说　佛子汝应学

shànnán zǐ　wǒ wéi zhī cǐ pú sà chūshēngguǎng dà xǐ
“善男子！我唯知此菩萨出生广大喜

guāngmíng jiě tuō mén　rú zhū pú sà mó hē sà　qīn jìn gòngyǎng yī
光明解脱门。如诸菩萨摩诃萨，亲近供养一

qiè zhū fó　rù yī qiè zhì dà yuàn hǎi　mǎn yī qiè fó zhū yuàn hǎi
切诸佛，入一切智大愿海，满一切佛诸愿海；

dé yǒngměng zhì　yú yī pú sà dì　pǔ rù yī qiè pú sà dì hǎi
得勇猛智，于一菩萨地，普入一切菩萨地海；

dé qīng jìng yuàn　yú yī pú sà hèng　pǔ rù yī qiè pú sà hèng hǎi
得清净愿，于一菩萨行，普入一切菩萨行海；

dé zì zài lì yú yī pú sà jiě tuō mén pǔ rù yī qiè pú sà jiě tuō
得自在力，于一菩萨解脱门，普入一切菩萨解脱
mén hǎi ér wǒ yún hé néng zhī néngshuō bǐ gōng dé xíng
门海。而我云何能知能说彼功德行？

shànnán zǐ cǐ dàochǎngzhōng yǒu yī yè shén míng dà
“善男子！此道场中，有一夜神，名大
yuàn jīng jìn lì jiù hù yī qiè zhòngshēng rǔ yì bǐ wèn pú sà yún hé
愿精进力救护一切众生。汝诣彼问菩萨云何
jiàohuàzhòngshēng lìng qù ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí yún hé
教化众生，令趣阿耨多罗三藐三菩提？云何
yán jìng yī qiè fó chà yún hé chéng shì yī qiè rú lái yún hé xiū
严净一切佛刹？云何承事一切如来？云何修
xíng yī qiè fó fǎ
行一切佛法？”

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú rào wú shù zā yīn qín zhān
时，善财童子顶礼其足，绕无数匝，殷勤瞻
yǎng cí tuì ér qù
仰，辞退而去。

大方广佛华严经卷第七十二

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó sānmǎnduō mò tuó nán ē bō là dì hē duōzhé zhé
南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折

nà mí ǎn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ shān dìng
捺弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.矴

bō là dì wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ hòng pō
钵啰帝.乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦吽.婆

suō hē
莎诃.

jǔ zàn

举赞

fú chéngdōng jì tóng zǐ nánxún bǎi chéngyānshuǐmiǎo wú yín
福城东际童子南询百城烟水渺无垠.

zhī shi yì cháng lún wǔ shí sān rén yì qǔ hé yángchūn
知识异常伦.五十三人.一曲和阳春.

jǔ zì mǔzàn

举字母赞

（一遍）

huāyán zì mǔ zhòng yì qīn xuān shàn cái tóng zǐ dé zhēnchuán
华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.

mì mì yì yōuxuán gōng dé wú biān chàngsòng lì rén tiān
秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

（一遍）

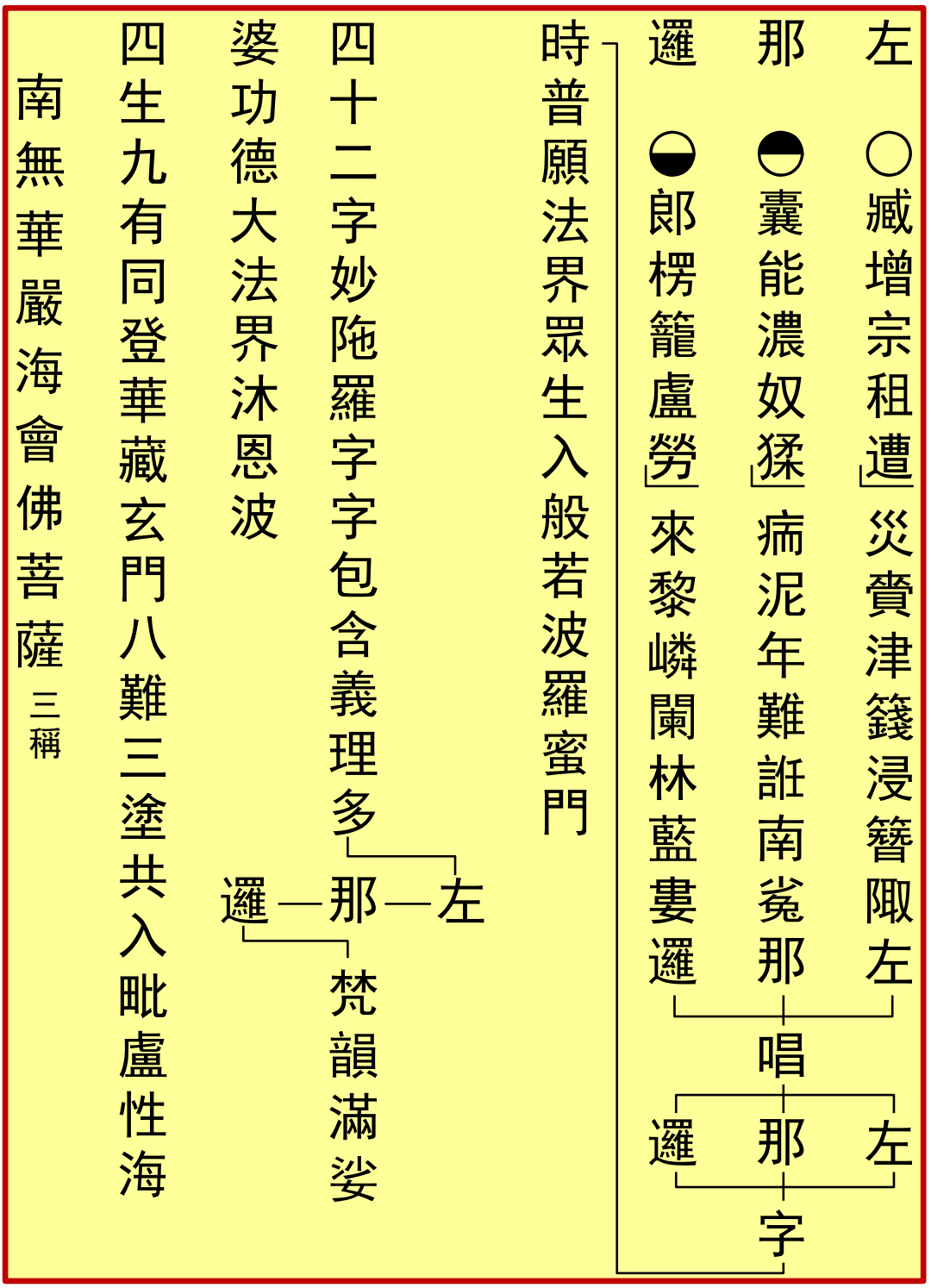

zao zang zeng zong zu zao zai zi zin zan zin zan zou zao

4. 左 臧 增 宗 租 遭 災 賚 津 篾 浸 簪 陬 左

chàngzao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì

唱 左字时. 普 愿 法界 众 生. 入般若波罗蜜

mén

门.

nao nang neng nong nu nao nai ni nin nan nin nan nou nao
5. 那 囊 能 濃 奴 猱 痡 泥 年 難 誑 南 㝹 那
chàng nao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòng shēng rù bō rě bō luó mì
唱 那 字 时. 普 愿 法 界 众 生. 入 般 若 波 罗 蜜
mén
门.

lao lang leng long lu lao lai li lin lan lin lan lou lao
6. 邏 郎 楞 籠 盧 勞 來 黎 嶙 闌 林 蓝 婁 邏
chàng lao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòng shēng rù bō rě bō luó mì
唱 邏 字 时. 普 愿 法 界 众 生. 入 般 若 波 罗 蜜
mén
门.

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāo hán yì lǐ duō zao nao
四 十 二 字 妙 陀 罗. 字 字 包 含 义 理 多. 左. 那.
lao fàn yùn mǎn suō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō
邏. 梵 韵 满 娑 婆. 功 德 大. 法 界 沐 恩 波.
sì shēng jiǔ yǒu tóng dēng huā zàng xuán mén bā nán sān tú
四 生 九 有. 同 登 华 藏 玄 门. 八 难 三 途.
gòng rù pí lú xìng hǎi
共 入 毗 卢 性 海.

ná mó huā yán hǎi huì fó pú sà
南无华严海会佛菩萨（合掌三称）

huí xiàng jì
回 向 偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿 以 此 功 德 普 及 于 一 切
wǒ děng yǔ zhòng shēng jiē gòng chéng fó dào
我 等 与 众 生 皆 共 成 佛 道

此咒置经书中可灭误跨之罪

仁・慧・草・堂

www.renhuicaotang.com